

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FAKULTA ZDRAVOTNICKÝCH VĚD
Ústav zdravotnického managementu

Bc. Kateřina Křivánková

Analýza hospodaření vybraného zdravotnického zařízení
Diplomová práce

Vedoucí práce: Ing. Zlámal Jaroslav, Ph.D.

Olomouc 2014

DIPLOMOVÁ PRÁCE

ANOTACE

Název práce v ČJ:

Analýza hospodaření vybraného zdravotnického zařízení

Název práce v AJ:

The Economic Analysis of the selected Health Care Provider

Datum zadání: 2013-01-21

Datum odevzdání: 2014-04-27

Vysoká škola, fakulta: Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta zdravotnických věd

Ústav: Ústav zdravotnického managementu

Autor práce: Bc. Kateřina Křivánková

Vedoucí práce: Ing. Jaroslav Zlámal, Ph.D.

Oponent práce:

Abstrakt v ČJ:

Diplomová práce hodnotí finanční situaci zdravotnického zařízení Fakultní nemocnice Ostrava a jeho predikci. Cílem diplomové práce je posoudit finanční zdraví pomocí tradičních a moderních metod finanční analýzy, provést pyramidový rozklad ukazatelů rentability ROA a ROE, posoudit faktory ovlivňující jejich výsledky a zhodnotit vývoj ekonomické situace Fakultní nemocnice v budoucnu pomocí predikčních modelů. Finanční analýza byla provedena za období 2008–2012. Hlavními zdroji dat pro finanční analýzu byly výroční zprávy nemocnice.

Abstrakt v AJ:

This thesis evaluates the financial situation of the medical institution University Hospital of Ostrava and its prediction. The aim of the thesis is to assess the financial health using

traditional and modern methods of financial analysis, make a pyramid decomposition of the profitability indicators ROA and ROE, to assess the factors affecting their performance, and to evaluate the economic development of the University Hospital in the future using predictive models. The financial analysis was performed for the period from 2008 to 2012. The main sources of financial analysis data were the annual reports of the hospital.

Klíčová slova v ČJ: finanční analýza, fakultní nemocnice, poměrové ukazatele, pyramidový rozklad

Klíčová slova v AJ: financial analysis, university hospital, rate indicators, pyramid decomposition

Rozsah: 111 s.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedené bibliografické a elektronické zdroje.

Olomouc 27. dubna 2014

podpis

Děkuji Ing. Jaroslavu Zlámalovi, PhD., za odborné vedení diplomové práce a za cenné rady při jejím zpracování.

OBSAH

I. ÚVOD.....	8
II. TEORETICKÁ ČÁST.....	8
1 Financování zdravotní péče ČR.....	10
1.1 Zdravotní pojišťovny	10
1.2 Financování nemocnic	11
1.3 Specifika fakultních nemocnic.....	14
1.4 Strategické řízení nemocnic	15
2 Finanční analýza	17
2.1 Zdroje dat pro finanční analýzu	18
2.2 Základní metody finanční analýzy.....	21
2.3 Analýza soustav ukazatelů	30
2.4 Specifické ukazatele ve zdravotnictví.....	35
III. ANALYTICKÁ ČÁST.....	37
3 FINANČNÍ ANALÝZA	37
3.1 Charakteristika zdravotnického zařízení	37
3.1.1 Historie.....	37
3.1.2 Všeobecné údaje o FNO:	39
3.2 Analýza absolutních ukazatelů	42
3.2.1 Horizontální analýza	42
3.2.2 Vertikální analýza	49
3.3 Analýza poměrových ukazatelů	55
3.2.3 Ukazatele likvidity	56
3.2.4 Ukazatele rentability	59
3.2.5 Ukazatele zadluženosti.....	63
3.2.6 Ukazatele aktivity	66
3.2.7 Ukazatel autarkie.....	70
3.3 Analýza soustav ukazatelů	71
3.4 Souhrnné indexy hodnocení.....	72

3.4.1	Kralicekův Quicktest.....	72
3.4.2	Index důvěryhodnosti.....	74
4.	SHRNUTÍ ANALÝZY	76
4.1	Zhodnocení finanční situace	76
4.2	Návrhy.....	80
IV.	ZÁVĚR.....	83
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	86
	SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK.....	90
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	92
	SEZNAM TABULEK.....	93
	SEZNAM PŘÍLOH	93
	PŘÍLOHY.....	95

I. ÚVOD

Situace kolem financování zdravotnictví je neustálým předmětem diskuzí politiků, novinářů, lékařů i všech ostatních, kterých se tato oblast dotýká. Medicína se vyvíjí mílovými kroky, přibývá nových a modernějších přístrojů, léků a léčebných postupů. S tím však úzce souvisí otázky, kdo to všechno zaplatí. Který systém financování zdravotnictví je vlastně nejefektivnější, který je schopen zajistit všem dostupnou a kvalitní zdravotní péči vyplývající z listiny základních práv a svobod a zároveň je ekonomicky udržitelný?

Každý vedoucí pracovník ve zdravotnictví zařízení nesmí myslet pouze jako lékař či zdravotní sestra, ale musí fungovat hlavně jako manažer, který si je vědom ekonomické stránky této problematiky a zajistí, aby jeho organizace fungovala a nestala se pouze černou dírou na peníze. Dále je potřeba odlišit zdravotnická zařízení jako akciové společnosti, příspěvkové organizace či fakultní nemocnice zřízené ministerstvem zdravotnictví. Je otázkou, zda i fakultní nemocnice, jejichž úkolem je poskytování vysoce specializované péče, která často bývá nerentabilní, a také se zabývají oblastí vědy, výzkumu či výuky studentů, musí přinášet zisk. Co by však fakultní nemocnice neměla, je být zadlužená a pracovat neefektivně.

Tématem a výzkumným problémem mé diplomové práce je tedy zhodnocení a predikce finanční výkonnosti zdravotnického zařízení Fakultní nemocnice Ostrava.

Cílem diplomové práce je zhodnotit celkovou finanční situaci podniku pomocí tradičních i moderních metod finanční analýzy, provést pyramidový rozklad ukazatelů rentability a zjistit, které hodnoty mají největší vliv na vrcholový ukazatel. Dále se pak chci pokusit naznačit vývoj v budoucnu pomocí predikčních modelů a navrhnout případná opatření.

Ke zpracování své diplomové práce jsem využila metodu finanční analýzy, která je v dnešní době nezbytná ke správnému fungování každého podniku, zdravotnické zařízení nevyjímaje. K jejímu zpracování jsem využila veřejně dostupná data z výročních zpráv nemocnice z let 2008-12.

Práce obsahuje dvě hlavní části. Část teoretickou a praktickou. Teoretická část popisuje základní metody finanční analýzy, metody soustav ukazatelů a predikční modely. Dále se věnuje systému financování zdravotnictví a fakultních nemocnic.

Část praktická je rozdělena do dvou základních částí. První část je práce analytická, kdy pomocí postupů metod finanční analýzy jsou hodnoceny data z výročních zpráv Fakultní nemocnice Ostrava z let 2008-12. Druhá část je souhrnem údajů vypočtených v předchozí kapitole, shrnutí závěrů o ekonomické situaci zdravotnického zařízení a návrh další strategie.

II. TEORETICKÁ ČÁST

1 Financování zdravotní péče ČR

Úvodem své diplomové práce se budu zabývat způsobem financování zdravotní péče s důrazem na systém fakultních nemocnic.

Česká republika funguje na povinném systému zdravotního a sociálního pojištění, přesto role státu v zdravotnickém systému ČR je vysoká. Ministerstvo zdravotnictví předkládá zdravotnické zákony, a má i výkonnou pozici v oblasti kontroly a rozhodování o existenci zdravotnických zařízení apod. Stát má přímý vliv na státní nemocnice a zajišťuje kontrolu kvality a zdravotní úrovně a také je zapojen do oblastí dílčího financování zdravotní péče. (Zlámal, Bellová, 2013, s. 52)

1.1 Zdravotní pojišťovny

Od roku 1992 je v ČR zdravotní péče financována z hlavní části zdravotními pojišťovnami. V současnosti cca 90 procent veřejných výdajů na zdravotní péči prochází systémem zdravotních pojišťoven. Zdravotní pojištění je povinné pro občany ČR a každý má nárok na svobodný výběr pojišťovny. V současné době jich je sedm, největší pojišťovnou se zcela výsadním postavením je Všeobecná zdravotní pojišťovna (VZP). U ní se soustřeďuje přibližně 60 procent pojištěnců. VZP hradí výkony „státních pojištěnců“. Výše plateb pojistného se odvíjí od oficiálně stanovené „minimální mzdy“. (Zlámal, Bellová, 2013, s. 72-74) Jejím zřizovatelem je stát, nemůže být předmětem konkursu a pokud se ocitne v platební neschopnosti, lze využít finanční pomoci ze státního rozpočtu. (Maaytová, 2012, s.57). Zbývající pojišťovny mají klientelu vyšších příjmových skupiny. Pojistné vybrané jednotlivými zdravotními pojišťovnami podléhá přerozdělování. Jejím účelem je vyrovnání rozdílů mezi jednotlivými zdravotními pojišťovnami, jak na straně solventnosti plátců, tak na straně výše nákladů na úhradu zdravotní péče z veřejného zdravotního pojištění. Účelem přerozdělování je udržení dané míry solidarity pojištěnců s vysokými příjmy s pojištěnci s nižšími příjmy a dále pojištěnců zdravých s pojištěnci nemocnými. Od ledna 2005 podléhá přerozdělování 100% výběru pojistného. (www.vzp.cz)

Tento systém vyžaduje roli státu a veřejných institucí tak, aby byl splněn cíl zajistit dostupnou péči. Stát zodpovídá za dostupnost a kvalitu péče pro své obyvatele. (Šatera, 2010, s. 37)

Zdravotní pojišťovny jsou povinny dle legislativy hradit poskytovatelům zdravotní péči. Jedná se o neziskové organizace, nevyčerpané finanční prostředky by měly být použity k dalšímu zlepšování poskytované zdravotní péče svým pojištěncům. (Zlámal, Bellová, 2013, s. 74)

Financování zdravotní péče se stanoví na podkladě dohodovacího řízení pro další období (obvykle další čtvrtletí). Toto řízení probíhá mezi zástupci VZP, dalších pojišťoven a zástupci profesních sdružení poskytovatelů. Výsledky řízení pak vyhlásí Ministerstvo zdravotnictví ve svém věstníku. Pokud nedojde k výsledku, rozhodne o výši bodu a úhrad na návrh Ministerstva zdravotnictví vláda ČR. (Zlámal, Bellová, 2013, s. 74)

Zdravotní pojišťovny se potýkají v současnosti s finančními ztrátami. V letošním roce VZP předpokládá ztrátu 2,4 miliard. Příjmy se snižují v důsledku pomalého růstu HDP, průměrných mezd a zvyšování nezaměstnanosti. Snahou pojišťoven je tedy šetřit ve všech segmentech zdravotní péče a to snižováním počtu akutních lůžek, centralizací služeb či přesunem vybraných operací do režimu jednodenní péče. (Zlámal, Bellová, 2013, s. 75)

1.2 **Financování nemocnic**

Aby byla pojištěncům zajištěna zdravotní péče, musí poskytovatel uzavřít smlouvu se zdravotní pojišťovnou. Smlouva není vyžadována při poskytnutí neodkladné zdravotní péče. Smlouva se odvíjí od rámcové smlouvy, která se odvíjí od dohodovacího řízení a je schválena MZ ČR. Úhrada zdravotnickému zařízení probíhá dle Seznamu zdravotních výkonů s bodovými hodnotami. Zařízení posílá pojišťovně pravidelně fakturu s výkony, zdravotní pojišťovna provede revizi a následně uhradí oprávněnou částku. (Šatera, 2010, s. 65)

1.2.1 **Úhradové mechanismy**

Kapitační platba – tato forma je určena zejména praktickým lékařům. Platba se odvíjí podle počtu registrovaných pacientů, jejich věkové struktury a rozsahu ordinačních

hodin lékaře. Tato platba je pro zařízení jistým příjmem, redukuje objem administrativy, ale může vést k zanedbávání zdravotní péče o registrované pacienty. Lékař může využít i formu kapitačně výkonové platby, tzn. že zdravotní pojišťovně vykazuje vybrané úkony, které nejsou zahrnuty v kapitační platbě. (Šatera, 2010, s. 68)

Platba za ošetřovací den – je využívána především v odborných léčebných ústavech, hospicích či v léčebnách dlouhodobě nemocných. Úhrada je stanovena dle smlouvy se ZP, kde jsou kalkulovány náklady spojené s péčí o pacienta. Částka se odvíjí od odbornosti či diagnózy. (Šatera, 2010, s. 68)

Jelikož $\frac{3}{4}$ nákladů nemocnic tvoří fixní náklady, které nezávisí na počtu pacientů, ideálním způsobem financování se zdála být paušální platba. Výše platby se odvíjela z předchozího referenčního období. Tento způsob platby byl v devadesátých letech nejjednodušším způsobem financování, avšak dnes jsou nemocnice financovány převážně formou DRG (Diagnosis Related Group). (Zlámal, Bellová, 2013, s. 92)

Platba za výkon – při této úhradě se proplácí konkrétní položky zdravotní péče. Každý výkon je ohodnocen určitým počtem bodů. Hodnota bodu se mění, liší se podle odbornosti a typu zařízení. Využívá se zejména v ambulantní sféře. Výkonová úhrada motivuje lékaře k velkému množství práce, ale to může vést k neúměrnému nárůstu výkonů a výdajů. (Šatera, 2010, s. 69)

Úhrada dle DRG – tento typ úhrady stanovuje platbu za konkrétní diagnózu při ústavní péči. (Šatera, 2010, s. 69). Pacienti jsou zde řazeni do klasifikačních skupin. Aby pacient mohl být do dané skupiny zařazen, je nutné stanovit nejen primární diagnózu, věk a pohlaví, komorbiditu, komplikace a zvláštní výkony a také typ léčby (konzervativní či operační). Pacienti jsou dle těchto faktorů rozděleni do systémů Case mix. Výsledkem je pak zařazení do DRG skupin, které jsou dále členěny. Výše úhrady se vychází ze základní sazby násobené specifickou váhou DRG, kde vážená hodnota vyjadřuje náročnost jednotlivých DRG k nákladům. Dalším důležitým faktorem je tzv. Case mix index (CMI), který udává průměrnou složitost výkonů a pacientů v dané nemocnici. (Zlámal in Gladkij, 1999, s. 124)

Tento způsob úhrad může být složitý a náročný na administrativu. Další nevýhodou je snaha o standardizaci pacienta, kdy se nebere v potaz individuálnost průběhu nemoci. Na druhou stranu pak může docházet k spekulativnímu jednání, kdy pacienti mohou být přesouváni do lépe ohodnocených skupin, nebo může docházet k předčasnému propouštění pacientů z důvodů vysokých nákladů. (Zlámal, Bellová, 2013, s. 99)

Od roku 2012 díky úhradové vyhlášce je v oblasti akutní lůžkové péče přibližně 75 procent péče hrazen DRG systémem. (Úhradová vyhláška 2012)

Nemocnice zavádění platby za diagnózu DRG kritizovaly, dostanou prý méně peněz. „DRG nezavádíme proto, abychom adresně pomohli té či oné nemocnici. Zavádíme ho proto, že se ukáže, kdo jak efektivně hospodaří a konečně bude systém odměňování spravedlivý,“ vysvětlil tehdejší náměstek ministra zdravotnictví Hegera Nosek. (www. ZDN.CZ – 2011)

1.2.2 Regulační mechanismy

Aby nedocházelo k nadměrnému a neopodstatněnému vykazování zdravotní péče, jsou v praxi uplatňovány regulační mechanismy, nastavené úhradovou vyhláškou. Pokud se překročí počet pacientů v příslušném období oproti předchozímu (referenčnímu), dochází k regulaci – snižuje se počet bodů u výkonů, které jsou vykázány nad limitem. Stejným způsobem se sleduje objem předepsaných zdravotních prostředků, léků na recept či indukované zdravotní péče. Zdravotní zařízení má možnost zdůvodnit překročení limitu a požádat ZP o zmírnění regulací. (Šatera, 2010, s. 69)

Formy spoluúčasti pacienta

Spoluúčast pacienta tvoří přibližně 10 procent finančních prostředků vložených do zdravotního systému. Jedná se přímé platby za některé výkony, léky či prostředky, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, přímé platby za nadstandardní služby, úhrady regulačních poplatků atd. (Šatera, 2010, s. 70)

Regulační poplatky byly zavedeny v roce 2008 novelou Zákona o veřejném zdravotním pojištění. Byly stanoveny 3 typy doplatků – ve výši 30 Kč za návštěvu lékaře, položku na recept, ve výši 60 Kč za den ústavní péče a 90 Kč za pohotovostní službu. I tyto poplatky podléhaly ochranným limitům a z jeho úhrady byly vymezeny např. osoby v hmotné nouzi apod. (Šatera, 2010, s. 70)

V současné době se rozhoduje o zrušení poplatků nebo jejich výrazném omezení.

1.3 Specifika fakultních nemocnic

Fakultní nemocnice se při sestavování svého rozpočtu řídí zákonem č. 218/2000 Sb., podle kterého musí být rozpočet příspěvkové organizace po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu nebo stanovení odvodu do státního rozpočtu sestaven jako vyrovnaný. Fakultní nemocnice jako státní příspěvkové organizace mají povinnost odvést do státního rozpočtu příjmy z pronájmu či prodeje nemovitého majetku, mají povinnost dodržet, aby úhrady, ke kterým se příspěvková organizace zaváže, nepřekračovaly její rozpočet na příslušný rok, jsou omezeny v samostatném rozhodování (důležitá rozhodnutí vyžadují souhlas zřizovatele), nemohou samy měnit účel a předmět svých aktivit (zřizovací listina, statut), nemohou provádět investiční činnost většího rozsahu, nemohou uzavírat smlouvy o finančním leasingu, jsou v případě nesolventnosti nebo zadluženosti odkázány na zřizovatele, za závazky příspěvkových organizací vzniklé v souvislosti s provozováním hlavní činnosti ručí stát, vyznačují se nedostatečnou motivací pro efektivní využívání majetku státu, není možné stimulačně výrazně odlišit mezi lépe hospodařícími příspěvkovými organizacemi a hůře hospodařícími příspěvkovými organizacemi, nemohou odečíst daňovou ztrátu z hlavní činnosti od základu daně. Obdobně to platí i pro vykazování nákladů (výdajů). Úhrada zhoršeného hospodářského výsledku se zajistí buď z rezervního fondu příspěvkové organizace, z rozpočtu zřizovatele, není-li dostatek prostředků v rezervním fondu příspěvkové organizace, nebo ze zisku po zahrnutí příspěvku na provoz nebo odvodu z provozu příspěvkové organizace v následujícím rozpočtovém roce. (Kocourek, www.vlada.cz)

V současné době je v České republice 9 fakultních nemocnic:

- Fakultní nemocnice Brno
- Fakultní nemocnice Hradec Králové
- Fakultní nemocnice Královské Vinohrady
- Fakultní nemocnice Olomouc
- Fakultní nemocnice Plzeň
- Fakultní nemocnice s poliklinikou v Ostravě
- Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně
- Fakultní nemocnice v Motole
- Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

1.4 Strategické řízení nemocnic

Principem fakultních nemocnic a jiných zdravotnických zařízení není na první pohled tvorba zisku, ale uzdravování nemocných a udržování zdraví. Ovšem i přesto musí zdravotnická zařízení být řízeny stejně jako ostatní firmy. Při plánování strategie zdravotnického zařízení je stejně důležitá kvalita poskytované péče stejně jako dobré ekonomické výsledky. (Souček, Burian, 2006, s. 19)

Podle Wana se celková úspěšnost nemocnice se prokazuje kvalitou poskytované péče, produktivitou a také dobrou ekonomickou situací. Je úzký vztah mezi produktivitou a účinností hodnotící náklady vstupů, které jsou využity k tvorbě výstupů. Analýza hodnocení by měla hodnotit, jak účinnost a další vlastnosti nemocnice ovlivňují finanční zdraví a také kvalitu péče. O tomto problému vznikla po celém světě řada studií, které pozorovali vzájemnou souvislost mezi těmito oblastmi. (Wan, 1998, s. 207)

Zdravotnictví je však specifické odvětví se specifickými problémy. Jedná se v první řadě o rozpor mezi úrovní medicíny a dostupnými zdroji. Medicína se neustále vyvíjí a zdokonaluje, stoupají však vysoce náklady spojené s nákupy nových technologií či léčiv. Peněz ve zdravotnictví ovšem tolik nepřibývá a tento problém se vyskytuje i v bohatších zemích. Řešení je zatím v nedohlednu. Dalším problémem je obtížné normování zdravotnických výkonů. Každý pacient je jiný, jinak reaguje na danou léčbu, nikdy se nedá předem stanovit přesnou spotřebu léků, materiálu či času a stanovit optimální způsob platby za zdravotní péči. (Souček, Burian, 2006, s. 21)

Třetím problémem je neochota a chybící motivace lékařů a dalších zdravotníků zabývat se problémy financování či managementu. Neradi řeší náklady spojené s léčbou a často nejsou ochotni slevit ze svých požadavků a zapojit se do problematiky hospodaření. Souček říká: „Cílem není maximální snížení nákladů, nýbrž využití disponibilních zdrojů k poskytnutí optimální péče co nejširšímu okruhu pacientů“. (Souček, Burian, 2006, s. 22)

Dalším problémem mohou být lobby farmaceutických či přístrojových firem, které se snaží protlačit prodej nejnovějších dražších léků nebo účinnějších přístrojů. Těžko říct, kolik životů skutečně zachrání nákup nejnovějšího CT přístroje a kdy jde jen o kvalitní lobbing. Otázka našeho zdraví je velmi citlivá, projevuje se to například v období voleb, kde velká část voličů požaduje bezplatnou péči na velmi vysoké úrovni. Otázka přispívání na určité výkony či jejich případná nedostupnost může zlomit vaz nejedné vládě. Právě vláda a některá její ministerstva jsou výrazně zapojeny do řízení zdravotnického zařízení

a tlak veřejnosti často působí, že dochází k nesystémovým a ne hospodárným krokům. Síť zdravotnických zařízení je předimenzovaná, vztahy se zdravotními pojišťovnami složité, populisticky se rozhoduje o platech, cenách léků či regulačních poplatcích. Management nemocnic je tak ve svém rozhodování limitován a je omezen spoustou vyhlášek, omezení či příkazů. (Souček, Burian, 2006, s. 23)

U státních zařízení často chybí motivace ke správnému hospodaření. Pokud je zařízení v propadu, většinou došlo k sanování výsledků státem. Manažer, který se naopak snaží o dobré hospodářské výsledky, pak zase bývá kritizován za provedená úsporná opatření. U fakultních nemocnic je zase problémem dvojí řízení – zdravotnictví a školství. Vztahy jsou složité a výsledkem bývá často ne hospodárnost. Hlavou zdravotnického zařízení by měl být manažer profesionál se základy medicíny. Lékaři ve vedoucích pozicích by měli být vedeni k doplnění manažerských znalostí, například v MBA studiu. Zdravotnické zařízení zajišťuje náročné, specifické služby, ale přesto podléhá ekonomickým zákonům. (Souček, Burian, 2006, s. 24 - 25)

2 FINANČNÍ ANALÝZA

Každá úspěšná firma, fakultní nemocnici nevyjímaje, se při svém hospodaření bez rozboru finanční situace již neobejde. Nejčastěji se využívá rozborů finančních ukazatelů, které slouží k vyhodnocení úspěšnosti firemní strategie v návaznosti na ekonomické prostředí. (Růčková, 2011, s.9)

Finanční analýza slouží ke zhodnocení hospodaření podniku a k zobrazení případných problémů. Pokud management plánuje další strategii firmy, potřebuje znát současný stav podniku, jeho ziskovost, likviditu, finanční stabilitu a další faktory. Pomocí finanční analýzy zhodnotíme současný stav, vývoj financí v posledních letech a také lze částečně předvídat budoucí situaci podniku. (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 205)

Můžeme nalézt spoustu způsobů, jak definovat pojem „Finanční analýza“. Tím asi nejvýstižnějším je tato definice: Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech. (Růčková, 2011, s.9)

Cílem finanční analýzy je tedy stanovení ekonomické situace podniku a přinést podklady ke stanovení další strategie. Dále posuzuje finanční zdraví podniku jeho ziskovost, rizika spojená s financováním firmy, schopnost firmy zhodnotit vložené investice a míru případného rizika. (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 205)

Informace o finanční kondici firmy hodnotí nejen momentální stav, ale také základní vývojové tendence v čase, stabilitu výsledků a porovnání se standardními hodnotami v oboru, odvětví nebo konkurencí. Minulost a současnost podávají informace o kladech a záporech výkonnosti či potenciálních rizicích. (Kislingerová, 2010, s. 46)

Tyto informace pak využívá nejen management podniku, ale jsou také důležité pro investory, banky, věřitele, obchodní partnery, zaměstnance, auditory či státní orgány. Vlastníky zajímají hlavně ukazatele jako ziskovost, kapitálové a tržní ukazatele, manažery provozní analýza, řízení zdrojů, ziskovost a věřitele pak likvidita a zadluženost. (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 206)

Důležité také je, jestli firmu analyzuje někdo uvnitř (tzv. insider), který má k dispozici více informací, nebo analytik mimo firmu (outsider). (Synek, 2009, s. 153)

Závěry a poznatky z finanční analýzy slouží jak pro tvorbu budoucí finanční a investiční strategie a také jako zpráva vlastníkům, věřitelům a dalším zájemcům. (Kislingerová, 2010, s. 46)

2.1 Zdroje dat pro finanční analýzu

Aby byla finanční analýza úspěšná, je potřeba pracovat s kvalitními a komplexními informacemi. Musíme podchytit, pokud to lze všechna data, která by mohla hodnocení podniku zkreslit. (Růčková, 2011, str. 21)

Základními zdroji dat k vytvoření komplexní finanční analýzy jsou účetní závěrka, účetní rozvaha, výkaz zisku a ztrát a cash flow. (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 207)

Účetní závěrka a výroční zpráva včetně výroku auditora podléhají zveřejňovací povinnosti dle § 20 a 21 zákona o účetnictví. Příslušné informace firma zveřejňuje v obchodním věstníku, uložení do obchodního rejstříku a komisi pro cenné papíry. (Kislingerová, 2010, s. 51)

2.1.1 Rozvaha (balance)

Rozvaha nám přináší údaje o stavu majetků a zdrojů podniku k danému datu. Jedná se o okamžité (stavové) ukazatele. Základními složkami rozvahy jsou aktiva (dlouhodobý majetek, oběžná aktiva) a pasiva (vlastní kapitál, cizí zdroje a krátkodobé závazky z obchodního styku). (Kislingerová, 2010, s. 52) Pasiva nám udávají, jakým způsobem jsou aktiva podniku financována. (Grünwald, 2007, s. 39)

Platí princip bilanční rovnosti:

Aktiva = dlouhodobý majetek + oběžná aktiva = vlastní kapitál + cizí kapitál + krátkodobé závazky z obchodního styku. (Kislingerová, 2010, s. 52)

Snažíme se získat informace o majetkové situaci podniku (jak je majetek vázán, oceněn, obrat majetku či jeho struktura), o zdrojích financování (výše vlastních a cizích zdrojů financování, jejich struktura) a o finanční situaci podniku (zisk, závazky...). Při analýze tedy sledujeme stav a vývoj bilanční sumy, strukturu aktiv a pasiv, jejich vývoj a vztah mezi nimi. (Růčková, 2011, s.23)

Hlavním problémem analýzy může být fakt, že využívá informace na základě historických cen, zobrazuje stav majetku k danému okamžiku a neinformuje o jeho dynamice. Nepracuje s časovou hodnotou peněz, nevyjádří přesně současnou hodnotu aktiv a pasiv a nebere v potaz vnější faktory. Skutečnou hodnotu některých položek pak musíme odhadnout. (Růčková, 2011, s. 30)

2.1.2 Výkaz zisku a ztrát

Specifikuje, jak se náklady a výnosy za jednotlivé činnosti podílely na hospodářském výsledku. Udává nám, jak je podnik schopen využít vložený kapitál. V publikované výroční zprávě má právě hospodářský výsledek (neboli zisk či ztráta) nejvyšší prioritu. (Grünwald, 2007, s. 41)

Výsledky hospodaření členíme:

Provozní výsledek hospodaření – výsledek před zdaněním v souvislosti s hlavní hospodářskou činností podniku

Finanční výsledek hospodaření – ve zdravotnictví má jen okrajový význam, řadíme sem nákladové a výnosové úroky z účtů, úvěrů apod.

Mimořádný výsledek hospodaření – obvykle nelze naplánovat, patří sem například mimořádné náklady spojené například s havárií, živelnou pohromou apod.

Provozní, finanční a mimořádné výsledky hospodaření dají společně hodnotu hospodářského výsledku před zdaněním. (Bačík, Zlámal, 2009, s. 20)

Rozlišujeme několik forem zisku

- Čistý zisk (hospodářský výsledek za účetní období, EAT)
- Čistý zisk + úroky po zdanění ($EAT + \text{nákladové úroky} \times 1-t$ (t – daňová sazba))
- Zisk před zdaněním ($EBT = EAT + \text{daň z příjmu za mimořádnou činnost} + \text{daň z příjmu za běžnou činnost}$)
- Zisk před zdaněním a úroky (EBIT)
- Zisk před zdaněním, úroky a odpisy (EBITDA)
- Čistý provozní zisk po zdanění (NOPAT) – provozní zisk vygenerovaný v souvislosti s hlavní provozní činností podniku.
- Ekonomický zisk – je dán rozdílem mezi výnosy a ekonomickými náklady. (Kislingerová, 2010, s. 68)

Výkaz zisku a ztrát se vztahuje k určitému časovému intervalu. Náklady a výnosy nevychází ze skutečných peněžních toků (příjmy a výdaje), výsledný čistý zisk tedy nesouhlasí se skutečnou získanou hotovostí. Platí, že náklady a výnosy za dané účetní období obsahují i položky, které ještě nebyly skutečně uhrazeny. (Růčková, 2011, s. 33)

2.1.3 Cash flow

Jedná se o výkaz finančních toků, můžeme ho sestavit přímo (kdy evidujeme všechny příjmy, výdaje, náklady a výnosy) či nepřímo (kdy si cash flow odvodíme z účetních výkazů). (Bačík, Zlámal, 2009, s. 16)

Finanční toky členíme:

- Provozní činnost – jsou dány rozdílem mezi příjmy a výdaji z běžné činnosti. Odvozují se z hospodářského výsledku z běžné činnosti před zdaněním, které se upraví o nepeněžní operace, úroky, daň z příjmů či pohledávky a krátkodobé závazky
- Investiční činnost – stanoví se zejména zahrnutím výdajů z pořízení stálých aktiv, příjmů z jejich prodeje, půjček a úvěrů
- Finanční činnost – vychází z přírůstků a úbytků dlouhodobého kapitálu (dlouhodobé závazky, přijaté a vyplacené dividendy)

Platí, že součet peněžních prostředků a jejich ekvivalentů na konci období je roven součtu peněžních prostředků na začátku období a finančních toků z výše uvedených činností. Výkaz je důležitý pro informace o likviditě, platební schopnosti firmy, protože nám na rozdíl od výkazu zisku a ztrát ukazuje i reálné peněžní příjmy a výdaje. (Grünwald, 2007, s. 46)

2.1.4 Příloha k účetní závěrce

Podává doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát. Doplňuje obecné údaje, informace o použitých účetních metodách, zásadách a způsobech oceňování, doplňující informace k rozvaze a přehled o peněžních tocích. (Kislingerová, 2010, s. 76)

2.1.5 Výroční zpráva

Vychází ze zákona o účetnictví § 21, č.563/1991 Sb. Povinně obsahuje informace o vývoji činnosti účetní jednotky za minimálně 2 poslední účetní období, účetní závěrku za účetní období a výrok auditora, účetní závěrku za 2 poslední účetní období, informace o předpokládaném vývoji účetní jednotky či o výdajích na oblast výzkumu a vývoje atd.

Kromě účetních informací obsahuje i komentáře k jednotlivým činnostem jako posláním a hlavní činnost podniku strategie, provozní restrukturalizace, majetková

a kapitálová struktura, investiční politika, finanční výhled a další. (Grünwald, 2007, s. 50)

2.2 Základní metody finanční analýzy

Obvykle se využívají dvě základní metody – procentní rozbor a poměrová analýza. (Kislingerová, 2010, s. 78)

Při finanční analýze hodnotíme údaje z účetních výkazů a ukazatelů., které z nich odvodíme. Pokud analyzujeme přímo položky z výkazů, mluvíme o absolutní metodě, využíváme absolutní ukazatele. Při využití poměrové analýzy, hodnotíme vztah různých položek a jejich číselných hodnot. (Grünwald, 2007, s. 54)

Absolutní ukazatele jsou obsaženy ve finančních výkazech, jedná se o absolutní hodnoty, měří rozměr určitých jevů (např. majetku, kapitálu, cash flow). Vyjadřují buď stav (stavové ukazatele) či údaje za určitý interval (tokové ukazatele). (Kislingerová, 2010, s. 79)

Stavové veličiny velmi závisí na velikosti podniku, takže je problém je využít při srovnání s jinými podniky. Mohou se ale dobře využít při porovnání hodnot uvnitř firmy. (Grünwald, 2007, s. 54)

2.2.1 Analýza absolutních ukazatelů

Základem finanční analýzy je metoda horizontálního a vertikálního rozboru finančních výkazů. Pomocí těchto postupů můžeme sledovat absolutní údaje v určitých souvislostech, například vývoj absolutních ukazatelů v čase nebo strukturu finančního výkazu vztaženou k určité hodnotě. (Kislingerová, Hnilica, s. 11, 2008)

Analýza absolutních ukazatelů tedy zpracovává stavové a tokové ukazatele. Slouží k analýze vývojových trendů daných položek (tzv. *horizontální analýza*) a k analýze struktur účetních výkazů (*vertikální analýza*). (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 208) Sleduje klíčové okamžiky ve vývoji ekonomické situace na pozadí událostí v hospodářském prostředí a v životě podniku. Jejím cílem je zejména rozbor vývoje finanční situace a jeho příčin, se snahou zhodnotit závěry o finančních vyhlídkách firmy. (Grünwald, 2007, s. 147)

Horizontální analýza – analýza vývojových trendů – udává nám změnu absolutních ukazatelů v čase. Díky tomu získáme informace o tom, jak se dané položky změnily oproti minulému období. Cílem analýzy je zjistit intenzitu změny daných veličin, často ji udáváme pomocí indexů, případně pomocí rozdílů hodnot. (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 208)

Absolutní změna je dána rozdílem hodnot dané položky v čase t a v čase $t-1$. Index získáme podílem absolutní hodnoty a hodnoty v čase $t-1$. Index se může udávat v procentech, pokud jeho hodnotu vynásobíme 100. Při hodnocení výsledků je třeba do výsledku vzít v úvahu inflaci, která nám může hodnoty zkreslit. (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 208)

Index v čase t vzhledem k předchozímu období:

$$I = \frac{B(t)}{B(t-1)}$$

Kde:

I – Index, B – hodnota bilanční položky, t - čas

Pokud by hodnota indexu nabírala nepřehledných hodnot v důsledku výrazných meziročních změn, je lepší využít výpočtu rozdíl.

Rozdíl (difference) hodnoty v čase t vzhledem k předchozímu období:

$$D = B(t) - B(t-1)$$

(Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 12-13)

Vertikální analýza – Strukturální analýza udává hodnotu jednotlivých položek jako procentní podíl na dané celkové hodnotě, ke které jsou tyto hodnoty vztaženy. Je dána podílem hodnoty položky bilance a sumy hodnot položek daného celku. Udávají se v procentech z celkových aktiv (nebo pasiv). (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 209)

Výpočet podílu jednotlivé položky z celku: $P = \frac{Bi}{\sum Bi}$,

kde Bi – velikost položky bilance, $\sum Bi$ – suma hodnot položek v rámci celku

Výsledná hodnota nám pak udává, z kolika procent se daná položka podílí na celkové sumě. (Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 15)

Výsledovka je citlivá na vnější vlivy i na vlivy na úrovni podniku. (Grünwald, 2007, s. 148)

2.2.2 Poměrové ukazatele

Zatímco vertikální a horizontální analýza hodnotí vývoj ukazatelů v čase nebo ve vztahu k celkové sumě, poměrová analýza posuzuje položky rozvahy vzájemně mezi sebou. Díky tomu můžeme sledovat různé spojitosti mezi hodnotami. Abychom mohli podnik zhodnotit z různých stran, poměrové ukazatele rozdělujeme do několika skupin, podle sledovaných vlastností. (Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 31) V následující kapitole budou probrány základní poměrové ukazatele rentability, likvidity, zadluženosti, aktivity a autarkie, které budou posléze využity v analytické části diplomové práce. Existují i další poměrové ukazatele, jako ukazatele tržní hodnoty, které posuzují podnik s hlediska burzovních ukazatelů, a ukazatele s využitím cash flow, které poměřují finanční toky k některým položkám rozvahy. (Růčková, 2011, s. 65)

Vypočítat poměrové ukazatele lze různě. Ale pro jejich správné využití je třeba dbát na to, aby tyto hodnoty vypovídaly o základních rysech podniku, dokázaly posoudit situaci podniku a předpovědět jeho budoucí vývoj či stanovily příslušná opatření k dalšímu plánování strategie firmy. (Bačík, Zlámal, 2009, s. 148)

Ukazatele rentability

Tyto ukazatele nám porovnávají hospodářský zisk s dalšími hodnotami, např. náklady, kapitálem atd. „*Porovnává se dosažený efekt s vynaložení prostředků na jeho dosažení*“ (Bačík, Zlámal, 2009, s. 156). Jsou dány poměrem konečného efektu dosažené činnosti podniku (výstupu) k nějaké porovnávací základně (vstupu), která může vycházet z aktiv, pasiv nebo jiné báze. Hodnotí pozitivní i negativní vliv řízení aktiv, financování podniku a likvidity na výnosnost podniku. Udávají, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč jmenovatele. (Kislingerová, 2010, s. 98)

Výnos na aktiva (ROA) - je dán podílem čistého zisku k rozdělení a celkových aktiv. Udává nám výnosnost aktiv.

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{celkový vložený kapitál}}$$

Výnos na jmění akcionářů (ROE) – je dán podílem čistého zisku k rozdělení k rozdílu vlastního kapitálu od prioritních akcií. Udává se v procentech a ukazuje nám zisk kmenových akcionářů. (Bačík, Zlámal, 2009, s. 157)

$$ROE = \frac{\text{zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Rentabilita tržeb (ROS) - poměruje hospodářský výsledek s tržbami, nejčastěji se hodnotí provozní výsledek hospodaření nebo čistý zisk. Tento ukazatel nám hodnotí schopnost podniku dosáhnout zisk při dané úrovni tržeb, můžeme ho také pojmenovat jako ziskové rozpětí. (Růčková, 2011, s. 57)

$$ROS = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}}$$

Nákladovost (ROC) – tento ukazatel doplňuje hodnotu rentability tržeb.

$$ROC = 1 - \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}}$$

Tato hodnota je dána poměrem mezi zisky a náklady, udává nám, kolik nákladů je potřeba na vytvoření zisku. Snížení tohoto indikátoru dosáhneme snížením nákladů nebo zvyšováním odbytu. Snažíme se o co nejnížší hodnotu ukazatele. (Růčková, 2011, s. 57)

Výsledné hodnoty lze interpretovat různě v závislosti na odvětví podnikání a účelu podniku. Každopádně lze obecně říci, že vyšší skóre považujeme za příznivý výsledek. Pokud ale zisková marže v čase klesá, je potřeba se zaměřit na analýzu nákladů, které tuto hodnotu ovlivňují. (Růčková, 2011, s. 57)

Ukazatele likvidity

Dá se říct, že patří k nejdůležitějším ukazatelům firmy. Ukazatele platební schopnosti (likvidity) udávají případnou schopnost podniku hradit své závazky, tzn. mít dostatek likvidních prostředků a rezervu. (Grünwald, 2007, s. 70). Tento ukazatel je velmi důležitý faktor pro vyjednávání s dodavateli, bankami a dalšími obchodními partnery. Pokud aktiva relativně převažují nad pasivy, mluvíme o solventnosti, v opačném případě pak o insolventnosti firmy. (Bačík, Zlámal, 2009, s. 149-150)

Obvykle se využívají tři základní ukazatele:

Okamžitá likvidita (cash ratio)

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotové platební prostředky}}{\text{dluhy s okamžitou splatností}}$$

Pod pojmem pohotové platební prostředky uvažujeme peníze na běžném účtu, v pokladně nebo volně obchodovatelné cenné papíry. Pro okamžitou likviditu platí hodnoty mezi 0,6 – 1,1, nižší hodnoty však nemusí znamenat finanční problémy podniku, je potřeba dále prozkoumat krátkodobé zdroje financování. (Růčková, 2011, s. 49)

Pohotová likvidita (acid test)

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé dluhy}}$$

Likvidita druhého stupně by měla mít výslednou hodnotu v poměru 1-1,5. Tehdy je podnik schopen uhradit své závazky i bez případného prodeje zásob. Vyšší hodnoty jsou dobrým ukazatelem pro věřitele, ale horší pro akcionáře a majitele, protože pokud jsou aktiva z velké části vázána ve formě pohotových prostředků, nepřinášejí zisk formou úroků, prostředky nejsou využívány efektivně. (Růčková, 2011, s. 50)

Běžná likvidita (current ratio)

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé dluhy}}$$

Běžná likvidita nám udává, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky firmy. Podává nám informaci, jestli je podnik schopen pokrýt své věřitele, pokud by proměnil všechna oběžná aktiva v hotovost. Čím vyšší je tato hodnota, tím se zvyšuje platební schopnost firmy. Tento ukazatel má daná omezení. Například nepřihlíží k struktuře oběžných aktiv vzhledem k jejich likvidnosti nebo nezkoumá různé lhůty splatnosti krátkodobých dluhů. Doporučené hodnoty se obvykle udávají v rozmezí 1,5-2. (Růčková, 2011, s. 50)

Všechny hodnoty likvidity bychom měli sledovat i v čase, protože pro správné hodnocení je důležitý i jeho trend. Obvykle je ideální trend vyrovnaný, protože výraznější výkyvy mohou na věřitele působit nepříznivě. Interpretace výsledků závisí na tom, pro koho je analýza zpracovávána. Věřitelé uvítají vyšší hodnoty koeficientů, vlastník zase hodnoty u nižší hranice pásma, kdy jsou finance efektivněji využity. (Růčková, 2011, s. 51)

Ukazatel čistého pracovního kapitálu – tento ukazatel je úzce spjat s analýzou likvidity, i když se jedná o ukazatel rozdílový.

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$$

Čistý pracovní kapitál je část oběžných aktiv krátkodobého majetku financovaný dlouhodobými zdroji, s kterým podnik může volně disponovat. Tato hodnota nám tedy může oddělit peněžní prostředky potřebné k úhradě závazků od prostředků, které by mohl podnik využít k finanční strategii. (Růčková, 2011, s. 51)

Ukazatele aktivity

Jedná se o ukazatele relativní vázanosti kapitálu v jednotlivých formách aktiv, čili udávají nám rychlost obratu zásob. Měří se efektivita hospodářské činnosti a využití zdrojů podle rychlosti obratu. (Kalousek, Máchal, 2000, s.4)

Jelikož aktiva dělíme do několika skupin, musíme i ukazatele rentability podle toho členit. Dále hodnoty koeficientů závisí na odvětví podnikání. Protože poměříme veličinu tokovou a stavovou, můžeme výsledný ukazatel vyjádřit ve dvou módech, obrátkovosti (rychlosti obratu) a době obratu. (Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 34)

Obrat stálých aktiv

Tato hodnota vypovídá o schopnosti firmy využít své vybavení či přístroje.

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{fixní aktiva}}$$

Tento ukazatel však nemusí přesně vypovídat o stavu firmy přesný, hodnoty mohou být zkresleny například stářím přístroje, inflací a podobně. (Bačík, Zlámal, 2009, s. 151)

Obrat celkových aktiv – je též označován jako vázanost celkového vloženého kapitálu.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}}$$

Pokud je hodnota menší než 1,5, měl by podnik část aktiv odprodat nebo se snažit o zvýšení tržeb. (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 214)

Obratovost zásob

$$\text{Obratovost zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$$

Pokud je ukazatel nízký, může to znamenat horší platební schopnost firmy, podnik má zbytečně moc zásob, které nemůže využít. (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 214)

Odvozeným ukazatelem je doba obratu zásob, který nám udává, jak dlouho jsou oběžná aktiva vázána formou zásob. Obecně platí, že vyšší obratovost a krátká doba obratu zásob je pro firmu příznivá, ale je třeba brát v potaz optimální velikost zásob.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{365 \text{ dní}}{\text{obratovost zásob}}$$

Obratovost pohledávek

Tento ukazatel nám udává, jak se firma vyrovnává s pohledávkami.

$$\text{Obratovost pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}}$$

I zde můžeme dopočítat doplňkový ukazatel dobu obratu pohledávek. Výsledná hodnota nám pak udává počet dní, kdy je inkaso peněz za denní tržby zadrženo v pohledávkách. Vysoká hodnota nám tak ukazuje, že firma neplatí včas. (Bačík, Zlámal, str. 151)

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{365 \text{ dní}}{\text{obratovost pohledávek}}$$

Jako výsledná hodnota ukazatele se doporučuje doba splatnosti faktur, aby nedošlo k porušení obchodně-úvěrové politiky. Přesto k nedodržování této doby dochází a závisí na velikosti firmy a jejich toleranci k delší době splatnosti. Samozřejmě se musí na tento ukazatel brát zřetel, protože vysoké hodnoty mohou symbolizovat problémy, které jsou s to dovést podnik k druhotné platební neschopnosti. (Růčková, 2011, s. 61)

Obratovost závazků –

$$\text{Obratovost závazků} = \frac{\text{tržby}}{\text{závazky}}$$

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{365 \text{ dní}}{\text{obratovost závazků}}$$

Tento ukazatel nám udává, jak rychle jsou závazky spláceny. Mělo by platit, že doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek, aby nedošlo k porušení stability. Výsledná hodnota je důležitá pro věřitele, kteří tak sledují, jak firma dodržuje úvěrovou politiku. (Růčková, 2011, s. 61)

Ukazatele zadluženosti – hodnotí nám finanční strukturu podniku. Zahrnují řadu ukazatelů, které porovnávají vlastní a cizí zdroje. (Kalousek, Máchal, 2000, s.11.) I když je zadluženost velká, nemusí to být pro podnik nutně negativní vlastnost, protože může přispívat k vyšší rentabilitě. (Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 34) Důležitá je kapitálová struktura a poměr mezi vlastními a cizími zdroji financování. (Růčková, 2011, s. 58)

Důležité je rozdělení interpretace výsledků podle pohledu věřitele a akcionáře. Riziko pro věřitele představuje vysoký podíl cizího kapitálu, protože může vzniknout riziko nesplácení závazků. Věřitelé v tomto případě mohou požadovat vyšší sazby úvěrů. Akcionář by měl sledovat rizikovost akcií, ale je třeba připomenout, že při vhodném podílu cizího a vlastního majetku, lze dosáhnout vyšší ziskovosti. (Růčková, 2011, s. 58)

Ukazatel věřitelského rizika (Debt ratio) – patří k základním ukazatelům zadluženosti, udává nám, jak moc jsou aktiva financována cizími zdroji.

$$\text{Debt ratio} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Čím vyšší je ukazatel, tím více můžeme podnik označit za zadlužený a rizikový pro věřitele. Je ale potřeba ho posuzovat s výnosy podniku a strukturou cizího kapitálu. (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 216)

Koeficient samofinancování (ekvity ratio) – doplňkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika, jejich součet by měl být roven jedné.

$$\text{Equity ratio} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Tento ukazatel nám udává, jak je podnik financován vlastními zdroji, je to jeden z nejdůležitějších ukazatelů zadluženosti. Je však třeba vzít v potaz souvislosti s ukazateli rentability. (Růčková, 2011, s. 59)

Ukazatel úrokového krytí

$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}}$$

Kde:

EBIT – zisk před zdaněním a úroky

Udává nám míru ziskovosti podniku oproti placení úroků. Je důležitý k zjištění informací o únosnosti dluhového zatížení, výsledná hodnota by měla být vyšší než 1, aby zisk nesloužil pouze ke krytí úroků. (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 216)

Ukazatel finanční páky - součástí hodnocení je i výpočet finanční páky, který je opakem koeficientu samofinancování. Čím větší je koeficient, tím větší je míra cizích zdrojů na celkovém financování. (Mrkvička, 2006, s. 89)

$$\text{Finanční páka} = \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Efekt finanční páky se dá využít ve smyslu tzv. dluhového financování, kdy může dojít k dvojímu efektu na ziskovost podniku. (Mrkvička, 2006, s. 86)

- Pozitivní efekt – je-li úroková míra cizího kapitálu nižší než rentabilita celého majetku, pak roste rentabilita vlastního kapitálu, i když nedochází k přísunu cizích financí
- Negativní efekt – je-li úroková míra cizího kapitálu vyšší než rentabilita celého majetku, klesá s dalším zadlužením výnosnost vlastního kapitálu (Růčková, 2011, s. 55)

Ukazatele autarkie

Ukazatel autarkie nám hodnotí soběstačnost neziskových organizací. Autarkii lze hodnotit na podkladě příjmů a výdajů, či výnosů a nákladů, v závislosti na tom, které ukazatele jsou pro organizaci důležité. (Kraftová, 2002, s. 101)

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

$$\text{Autarkie hlavní činnosti} = \frac{\text{Výnosy hlavní činnosti}}{\text{náklady hlavní činnosti}} \times 100$$

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů nám ukazuje, jak je podnik soběstačný z hlediska pokrytí svých nákladů z dosažených výnosů. Tento ukazatel se týká

pouze hlavní činnosti, výnosy pak zahrnují i neinvestiční dotace, které bývají pro neziskové organizace velmi důležité. Pokud má ukazatel hodnotu 100%, hodnotíme to pozitivně. Při nižších hodnotách, nejsou náklady dostatečně pokryty. Pokud jsou hodnoty vyšší, je důležité zjistit, zda není potřeba využít dotace někde jinde. (Kraftová, 2002, s. 102)

2.3 Analýza soustav ukazatelů

Cílem finanční analýzy je úsilí o zhodnocení finančního zdraví podniku jak z hlediska minulosti, tak z možnosti předvídat budoucnost. Jednotlivé metody finanční analýzy nám přinesly spoustu poměrových ukazatelů, jejichž výsledky mohou být někdy v rozporu. Snahou řady autorů je tedy vytvoření souhrnných soustav a indexů hodnocení, které se snaží vyjádřit ekonomickou situaci pomocí čísla a hledají vzájemné souvislosti mezi ukazateli. (Růčková, 2011, s. 70)

Rozlišujeme dvě základní techniky vytváření soustav ukazatelů.

- Soustavy ukazatelů, které jsou hierarchicky uspořádány s vzájemnou matematickou provázaností. Nejčastěji se jedná o pyramidové soustavy.
- Skupiny ukazatelů, které jsou vybrány s cílem dobře diagnostikovat finanční situaci podniku a předpovědět další vývoj. Zde řadíme bankrotní a bonitní modely (Růčková, 2011, s. 70-71)

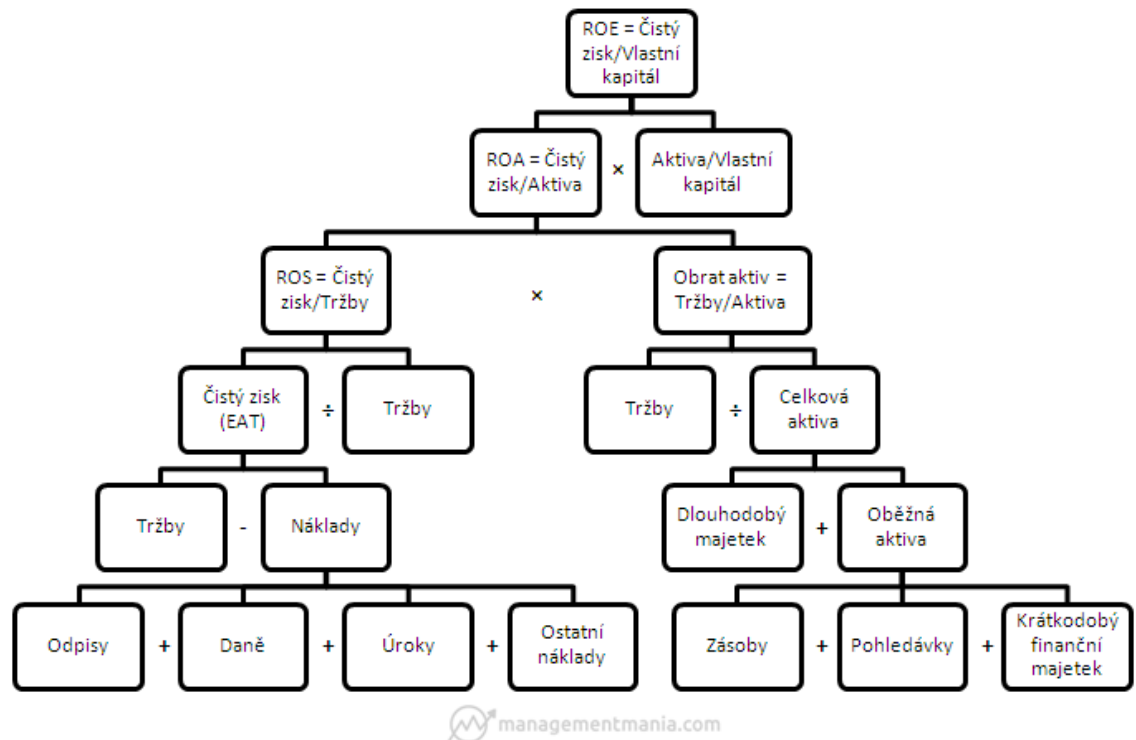
2.3.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

Principem této metody je postupné rozložení vrcholového ukazatele, který udává hlavní cíl firmy, na dílčí ukazatele. Může se i využít grafických modelů, které nám umožní lépe sledovat vztahy mezi položkami při změně jednotlivých hodnot. (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 218)

Nejznámějším pyramidovým vzorcem je DuPontova analýza. Tento diagram nám znázorňuje rozklad koeficientu ROE (rentabilita vlastního kapitálu) a jeho závislost na rozpětí zisku, obratu celkových aktiv a poměru celkových aktiv k vlastnímu kapitálu. Stejným způsobem můžeme rozložit i koeficient ROA. (Mrkvička, 2006, s. 102).

$$ROE = ROA \times \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} = \left(\frac{\text{EAT}}{\text{tržby}} \right) \times \left(\frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} \right) \times \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Pomocí rozkladu hodnotíme vliv jednotlivých položek na výsledné hodnotě koeficientu. Příčinou nízké rentability kapitálu mohou být nejen nízké tržby, ale i nízká obrátkovost. (Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 32)

Obrázek 1: Diagram DuPont analýzy (zdroj: <https://managementmania.com/cs/dupontova-analyza>)

Levá strana diagramu pracuje se ziskovým rozpětím, pravá strana hodnotí strukturu kapitálu. (Mrkvička, 2006, s. 103)

2.3.2 Predikční modely (modely včasného varování)

Tyto indexy nám hodnotí celkovou finanční situaci podniku a výkonnost pomocí jednoho čísla. Bonitní indikátory hodnotí kvalitu podniku dle jeho výkonnosti, slouží jako

podklad k jeho ocenění. Bankrotní indikátory slouží zejména věřitelům a udávají schopnost firmy splácet své závazky. (Synek, 2009, s. 185)

Bankrotní model – snaží se ze symptomů, jako např. problémy s likviditou či rentabilitou celkového kapitálu, zjistit, zda podniku hrozí v určité době bankrot. Příkladem bankrotního modelu je např. Altmanův model (*Altmanovo Z-skóre*). (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 220)

Altmanovy modely řadí firmy do tří skupin na základě hodnot, které získal výpočtem vah jednotlivých ukazatelů. Z výpočtů získáme koeficient Z, který nám třídí podniky do tří skupin. Altmanův model relativně předpovídá riziko bankrotu pro další dva roky. (Synek, 2009, s. 185)

$$Z = 0,717X_1 + 0,847X_2 + 3,107X_3 + 0,42X_4 + 0,998X_5$$

Kde:

$$X_1 = \frac{\text{pracovní kapitál}}{\text{celková aktiva}}, \quad X_2 = \frac{\text{nerozdělený zisk}}{\text{celková aktiva}}, \quad X_3 = \frac{EBIT}{\text{celková aktiva}}, \quad X_4 = \frac{\text{tržní hodnota vlastního kapitálu}}{\text{účetní hodnota dluhů}}, \quad X_5 = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (\text{Hrdý, str. 220})$$

Výsledné Z skóre se pak dle výsledků řadí do jednoho ze tří pásem (pásmo bankrotu, šedé zóny, prosperity). (Hrdý, Krechovská, 2013, s. 220)

Model IN – index důvěryhodnosti

Model, který byl vytvořen manžely Neumaierovými, se snaží hodnotit finanční zdraví firem v českém prostředí. Podobně jako Altmanův model je dán rovnicí, které zahrnují poměrové ukazatele zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity. Každý ukazatel má přiřazenou váhu, která je určena váženým průměrem hodnot v daném odvětví. (Růčková, 2011, s. 74)

$$IN = V_1 \times \frac{A}{CZ} + V_2 \times \frac{EBIT}{U} + V_3 \times \frac{EBIT}{A} + V_4 \times \frac{T}{A} + V_5 \times \frac{OA}{KZ+KBU} + V_6 \times \frac{ZPL}{T}$$

Kde:

A – aktiva, CZ – cizí zdroje, U – nákladové úroky, T – tržby, OA – oběžná aktiva, KZ – krátkodobé závazky, KBU – krátkodobé bankovní úvěry, ZPL – závazky po lhůtě splatnosti, V_n – váhy, které udávají podíl významnosti ukazatele ke kriteriální hodnotě ukazatele (Růčková, 2011, s. 74)

Pokud je hodnota indexu IN vyšší než 2, podnik má dobré finanční zdraví, pokud je hodnota v rozmezí 1-2, jedná se o podnik s nevyhraněnými výsledky a případným rizikem problémů. U hodnot nižších než 1 už mluvíme o špatné finanční situaci firmy. (Růčková, 2011, s. 75)

Později vznikl model, který lépe hodnotí firmu z pohledu vlastníka.

$$IN99 = -0,017 \times \frac{CZ}{A} + 4,573 \times \frac{EBIT}{A} + 0,481 \times \frac{V}{A} + 0,015 \times \frac{OA}{KZ+KBU}$$

Kde:

A – aktiva, CZ – cizí zdroje, OA – oběžná aktiva, KZ – krátkodobé závazky, KBU – krátkodobé bankovní úvěry, V – výnosy

Pokud je výsledná hodnota vyšší než 2,07, podnik je ziskový, pokud je hodnota ukazatele nižší než 0,684, mluvíme o záporném zisku. (Knápková, 2013, s. 133)

Výhody předchozích indexu spojuje ukazatel IN01, který byl v roce 2005 aktualizován na index IN05.

$$IN05 = 0,13 \times \frac{A}{CZ} + 0,04 \times \frac{EBIT}{U} + 3,97 \times \frac{EBIT}{A} + 0,21 \times \frac{V}{A} + 0,09 \times \frac{OA}{KZ+KBU}$$

Kde:

A – aktiva, CZ – cizí zdroje, OA – oběžná aktiva, KZ – krátkodobé závazky, KBU – krátkodobé bankovní úvěry, V – výnosy, U – nákladové úroky (Knápková, 2013, s. 133)

Pokud je hodnota indexu vyšší než 1,6, podnik vytváří hodnotu, při hodnotě indexu nižší než 0,9, podnik hodnotu netvoří. (Knápková, 2013, s. 133)

2.3.3 Bonitní modely

Kralicekův Quicktest

P. Kralicek vyjmul z daných skupin indikátorů čtyři ukazatele a podle jejich výsledných hodnot podnik boduje. První ukazatel R1 je kvóta vlastního kapitálu, která hodnotí finanční sílu podniku měřenou podílem vlastního kapitálu na celková aktiva. Další koeficient R2 je doba splácení dluhu z cash flow, který udává, za jak dlouho je firma schopna splatit všechny své případné dluhy, pokud by cash flow bylo stejné, jako v analyzovaném období. Ukazatel R3 rentabilita tržeb je udávána pomocí cash flow. Poslední ukazatel R4 nazývaný rentabilita aktiv nám udává celkovou ziskovou schopnost podniku. (Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 77)

$$R1 = \frac{VK}{CA}$$

$$R2 = \frac{CZ - P - BÚ}{CF}$$

$$R3 = \frac{EBIT}{CA}$$

$$R4 = \frac{CF}{V}$$

Kde:

VK – vlastní kapitál, CA – celková aktiva, CZ – cizí zdroje, P – peníze, BÚ – bankovní účty, CF – provozní cash flow, V – výnosy (Růčková, 2011, s. 81)

Vypočteným výsledkům se přiřadí bodové hodnoty dle následující tabulky.

	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	< 0	0 - 0,1	0,1 - 0,2	0,2 - 0,3	> 0,3
R2	< 3	3 - 5	5 - 12	12 - 30	> 30
R3	< 0	0 - 0,08	0,08 - 0,12	0,12-0,15	> 0,15
R4	< 0	0 - 0,05	0,05 - 0,08	0,08 - 0,1	> 0,1

Tab 1 : Bodování výsledků Kralicekova Quicktestu (Růčková, 2011, s. 81)

V první fázi vypočteme průměr bodových hodnot R1 a R2, čím získáme ukazatel finanční stability. Průměr hodnot R3 a R4 nám udává hodnocení výnosové situace. V poslední fázi zhodnotíme celkovou situaci zprůměrováním hodnot finanční a výnosové

situace. Pokud jsou výsledné hodnoty vyšší než 3, můžeme podnik označit jako bonitní, hodnoty nižší než 1 mohou značit potíže. (Růčková, 2011, s. 81)

2.4 Specifické ukazatele ve zdravotnictví

Ve zdravotnictví se pro účely analýzy využívá komplexu ekonomických ukazatelů v závislosti na typu hodnoceného zařízení. Řadíme sem ukazatele výnosů, nákladů, hospodářské výsledky, cash flow atd. Mimo tyto ekonomické ukazatele jsou pro zdravotnictví důležité specifické ukazatele, které slouží k hodnocení zdravotnické ekonomiky. Nazývají se medicínsko-ekonomické ukazatele, slouží zvláště k porovnávání různých zařízení i v mezinárodním měřítku. V ČR nejznámějšími ukazateli jsou průměrná ošetřovanost a hospitalizovanost, které jsou dány poměrem ošetřovacích dnů/hospitalizace na počet obyvatel. (Zlámal, Bellová, 2013, s. 211)

Celková průměrná ošetřovanost závisí na úrovni zdravotnictví, kvalitě lékařské péče, struktuře zdravotnických zařízení, jejich dostupnosti či vlivu státu na péči o zdraví. Ve vyspělých státech postupně dochází k poklesu ošetřovanosti, což se projevuje snižováním počtu akutních lůžek. (Zlámal, Bellová, 2013, s. 212)

V roce 2012 byla průměrná ošetřovací doba 6,9 dnů. O 10 let dříve byla tato hodnota 8,3 dnů. Díky pokroku v medicíně se postupně daří tuto hodnotu snižovat. Využití lůžkového fondu činí cca 73%. (www.uzis.cz) Počet ošetřovacích dnů se odvíjí i od skladby nemocí. Delší hospitalizace kromě chronických nemocí v oborech jako psychiatrie či geriatrie vykazují náročné obory jako neurochirurgie, kardiochirurgie či ARK, zkracují se naopak v porodnictví.

Počet akutních lůžek ve stejném roce činil 56 262. Snahou zdravotních pojišťoven bylo snížit tento počet v roce 2013 o dalších 6000. (www.uzis.cz)

V průběhu roku 2012 počet došlo k poklesu počtu nemocničních lůžek o 1 504 lůžek, tj. o 2,6 %. Na nemocničních odděleních akutní péče došlo k dalšímu poklesu, a to o 1 497 lůžek, tj. o 3,0 %. Stejně tomu bylo i u novorozeneckých lůžek, kde došlo k poklesu o 10 lůžek, tj. o 0,5 %. Dlouhodobý trend poklesu využití celkové lůžkové kapacity nemocnic se po devíti letech zastavil a v roce 2012 došlo k jeho opětovnému nárůstu. Využití lůžek ve dnech maximální kapacity vzrostlo oproti roku 2011 o 5,5 dne, tj. na 255,6 dne. K nárůstu došlo u všech druhů poskytované péče, nejvíce u akutní péče (z 240,3 dne v roce 2011 na 245,6 dne v roce 2012). V případě využití lůžek v procentech

skutečné lůžkové kapacity došlo také ke zvýšení. V roce 2011 byla lůžka v nemocnicích celkem využívána ze 73,5 %, v roce 2012 o 0,3 procentního bodu více tj. 73,8 %. Využití na odděleních následné péče a péče poskytované na novorozeneckých lůžkách bylo stejné jako v roce 2011. V případě akutní péče došlo k nárůstu ze 71,3 % v roce 2011 na 71,5 % v roce 2012. Ke snížení došlo u celkové průměrné ošetrovací doby, která klesla oproti roku 2011 o 0,3 dne, tj. na 6,9 dne. Nárůst byl zaznamenán pouze u lůžek následné péče, a to o 0,7 dne, tj. na 45,8 dne. (www.uzis.cz)

III. ANALYTICKÁ ČÁST

3 FINANČNÍ ANALÝZA

3.5 Charakteristika zdravotnického zařízení

Fakultní nemocnice Ostrava zastává přední místo mezi zdravotnickými zařízeními v České republice a je největším státním zdravotnickým zařízením pro oblast severní Moravy. Zajišťuje zdravotní péči pro přibližně 1,2 milionu obyvatel. Každý rok je zde hospitalizováno asi 46 400 pacientů, ambulantně je provedeno téměř 600 000 ošetření. Nemocnice poskytuje maximálně komplexní péči, která umožňuje léčebný postup od diagnostiky přes léčbu až k doléčovací péči. (www.fno.cz/informace-o-nemocnici/)

3.1.1 Historie

1912

Došlo k otevření Epidemické nemocnice v katastru obce Zábřeh nad Odrou, která se stala základem pro současnou Fakultní nemocnici s poliklinikou Ostrava.

1929-39

Nemocnice se rozšířila výstavbou řady moderních nemocničních pavilonů; v roce 1933 bylo například otevřeno gynekologicko-porodnické oddělení, kde byl uveden do provozu první rentgenový přístroj v nemocnici. V roce 1935 byl otevřen interní pavilon, jehož součástí bylo první EKG pracoviště.

1942-1945

Nemocnice byla využívána jako německý vojenský lazaret; po náletu ke konci 2. světové války byla nemocnice z velké části zničena.

1951

Došlo k obnově nemocnice.

1967-1982

V těchto letech byla zahájena stavba porubského areálu. Postupně byly uvedeny do provozu krajská poliklinika, lůžková oddělení i technické objekty. (Bořucký, 1992, s. 3)

1992

Získání statutu fakultní nemocnice na základě spolupráce zdravotnických pracovníků a Ostravské univerzity, jejichž cílem bylo vytvořit vrcholné odborně vzdělávacího zařízení v regionu severní Moravy a Slezska.

1994

Byl otevřen nový lůžkový monoblok v porubském areálu.

2001

Koncem roku 2001 byl uveden do provozu nový pavilon porodnicko-gynekologické kliniky.

2005

Fakultní nemocnice s poliklinikou Ostrava se sídlem v Porubě se stala kompletní v roce 2005 po přestěhování Ústavu soudního lékařství.

2006

Název byl zkrácen na Fakultní nemocnice Ostrava a byla vytvořena nová podoba znaku.

V současné době zajišťuje základní, specializovanou i vysoce specializovanou zdravotní péči 40 klinik, oddělení, center, laboratoří, ústavů a nemocniční lékárna.

(<http://www.fno.cz/historie>)

Organizační struktura

ŘEDITEL FNO

Kancelář ředitele	Oddělení interního auditu
Náměstek ředitele pro vědu a výzkum	Oddělení řízení kvality
Náměstek ředitele pro techniku a provoz	Úsek marketingu
Náměstek ředitele pro personální řízení	Úsek radiační ochrany
Náměstek ředitele pro ekonomiku a finance	Právní odbor
Náměstek ředitele pro informační technologie	Náměstek ředitele pro ošetrovatelskou péči
Náměstek ředitele pro léčebnou péči	Interní obory
Náměstek ředitele pro strategii	Chirurgické obory
Manažer pro farmakoekonomiku a obchod	Obory SVLS
	Lékárna

Informace o subjektu

IČO: 00843989

Obchodní firma/název: Fakultní nemocnice Ostrava

Statistická právní forma: 331 - příspěvková organizace

Datum vzniku: 26.3.1991

Datum zániku:

Adresa: Ostrava, 70800, Poruba, 17. Listopadu 1790/5

Okres: cz0806 Ostrava-město

Základní územní jednotka: 546224 Poruba (www. <http://registry.czso.cz/>)

Motto

Základním cílem našeho úsilí je kvalitně léčený a spokojený pacient.

Poslání

Chceme poskytovat špičkové služby našim pacientům v širokém spektru medicínských oborů. Budeme zajišťovat komplexní zdravotní péči společnými týmy specialistů mnoha odborností. Naším cílem je patřit mezi tři nejlepší nemocnice v České republice. Budeme vytvářet image vynikající, spolehlivé a přátelské nemocnice. Do péče o klienty budeme přenášet výsledky vědecké a výzkumné činnosti. Náš úspěch chceme postavit na vzdělaných a motivovaných zaměstnancích. Nezbytnou podmínkou našeho rozvoje a růstu jsou pozitivní ekonomické výsledky a jejich trvalé zlepšování.

Základní hodnoty

1. Základním cílem našeho úsilí je kvalitně léčený a spokojený pacient.
2. Pozitivní ekonomické výsledky jsou nezbytné k našemu dalšímu rozvoji.
3. Chceme, aby se naši zaměstnanci plně realizovali při zajímavé práci a snažili se být nejlepší ve všem, co dělají.
4. Vstřícná spolupráce jednotlivců i týmů je podmínkou našeho úspěchu.
5. Jsme loajální k nemocnici (výroční zpráva 2012)

3.1.2 Všeobecné údaje o FNO:

Informace o lůžkovém fondu:

Fakultní nemocnice Ostrava patří se svým lůžkovým fondem největším lůžkovým zařízením v Moravskoslezském kraji. Za posledních 5 let došlo v roce 2012 ke snížení počtu lůžek akutní péče na hodnotu 1087, což je pro období let 2011/2012 meziroční pokles 8,5 %. Mírně došlo k nárůstu lůžek jednotek intenzivní péče. (Výroční zpráva 2012)

Počet lůžek	2008	2009	2010	2011	2012
Lůžka akutní péče	1373	1205	1187	1187	1087
Lůžka JIP	179	181	181	181	191

Tab. 2: Počet lůžek (výroční zprávy, vlastní zpracování)

V rámci snižování počtu lůžek akutní péče a dalších změn ve struktuře zařízení se postupně zvyšuje procentuální využití lůžek a také se daří snižovat průměrnou ošetrovací dobu. (Výroční zpráva 2012)

Využití lůžek	2008	2009	2010	2011	2012
Využití lůžek ve dnech	231,6	256,5	261,1	256,1	208,3
Využití lůžek v procentech	77	76	74,9	76,5	78,4
Prům. ošetrovací doba	7,3	7	7	6,8	6,6

Tab. 3: Využití lůžek (výroční zprávy, vlastní zpracování)

V období let 2011/2012 se zvýšil počet hospitalizovaných přibližně o 4 % i počet ambulantních vyšetření s nárůstem 0,7 %.

Výkony	2008	2009	2010	2011	2012
Počet hospitalizovaných	43280	43951	44 472	44511	46376
Počet ambulantních ošetření	567 906	585 538	593 370	603517	608088
Počet ošetrovacích dnů	318 039	309 007	309 969	303961	304250
Počet operací na centrálních OS	17 950	18 636	17 824	15835	16278

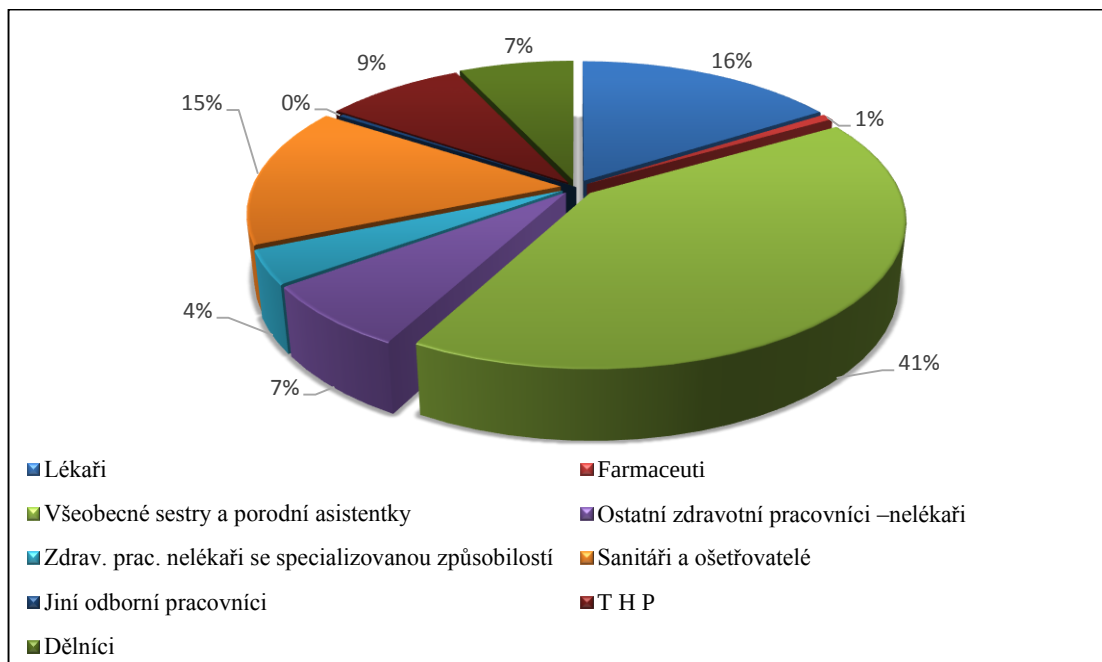
Tab. 4: Počet výkonů (výroční zprávy, vlastní zpracování)

Personální oblast:

V roce 2012 činil průměrný počet zaměstnanců ve Fakultní nemocnici v Ostravě 3144 osob. Konkrétní hodnotu a struktura pracovníků je rozvedena v následující tabulce grafu. (Výroční zpráva 2012).

	2008	2009	2010	2011	2012
Lékaři	447	462	481	499	503
Farmaceuti	19	21	21	21	22
Všeobecné sestry a porodní asistentky	1273	1281	1310	1319	1297
Ostatní zdravotní pracovníci –nelékaři	218	228	231	226	223
Zdrav. prac. nelékaři se specializovanou způsobilostí	92	102	105	112	116
Sanitáři a ošetřovatelé	454	475	494	500	485
Jiní odborní pracovníci	19	13	13	13	9
T H P	252	259	266	268	268
Dělníci	250	254	239	222	221
Celkem	3024	3095	3160	3180	2844

Tab. 5: Počet zaměstnanců dle kategorií (výroční zprávy, vlastní zpracování)

Obr. 2 : Struktura zdravotnických pracovníků FNO v roce 2012 (výroční zprávy, vlastní zpracování)

V roce 2012 došlo ke zvýšení průměrného platu téměř u všech skupin zdravotnických pracovníků. Příčinou bylo rozhodnutí ministerstva zdravotnictví zvýšit platy o částku odpovídající 6,25 % z tarifních platů zdravotníků, čehož bylo dosaženo posílením motivačních složek platů. Průměrný plat lékařů zůstal na úrovni roku 2011 vzhledem k výraznému zvýšení v předcházejícím roce. U nezdravotnických zaměstnanců je plat téměř na úrovni roku 2011. V roce 2012 bylo v rámci fondu kulturních a sociálních potřeb vyčerpáno celkem 12 957 240 Kč. (Výroční zpráva 2012)

Kategorie	2009	2010	2011	2012	2012/2011 _%
Lékaři	58 759 Kč	61 384 Kč	72 302 Kč	72 310 Kč	100,01
Farmaceuti	44 392 Kč	46 758 Kč	48 083 Kč	49 133 Kč	102,18
Všeobecné sestry a porodní asistentky	27 132 Kč	29 240 Kč	29 421 Kč	30 977 Kč	105,29
Ost. zdrav. pracovníci –nelékaři	27 576 Kč	28 664 Kč	29 472 Kč	30 778 Kč	104,43
Zdrav. prac. nelékaři se spec. způsobilostí	28 011 Kč	30 409 Kč	30 535 Kč	32 077 Kč	105,05
Sanitáři a ošetřovatelé	16 880 Kč	17 636 Kč	17 601 Kč	18 600 Kč	105,68
Jiní odborní pracovníci	27 727 Kč	28 851 Kč	25 944 Kč	25 944 Kč	100,00
Dělníci	17 466 Kč	18 815 Kč	18 876 Kč	18 876 Kč	100,00
Průměrná mzda	30 993 Kč	32 720 Kč	34 029 Kč	34 837 Kč	102,37

Tab. 6: Růst průměrného platu v roce 2012 (výroční zprávy, vlastní zpracování)

3.1 Analýza absolutních ukazatelů

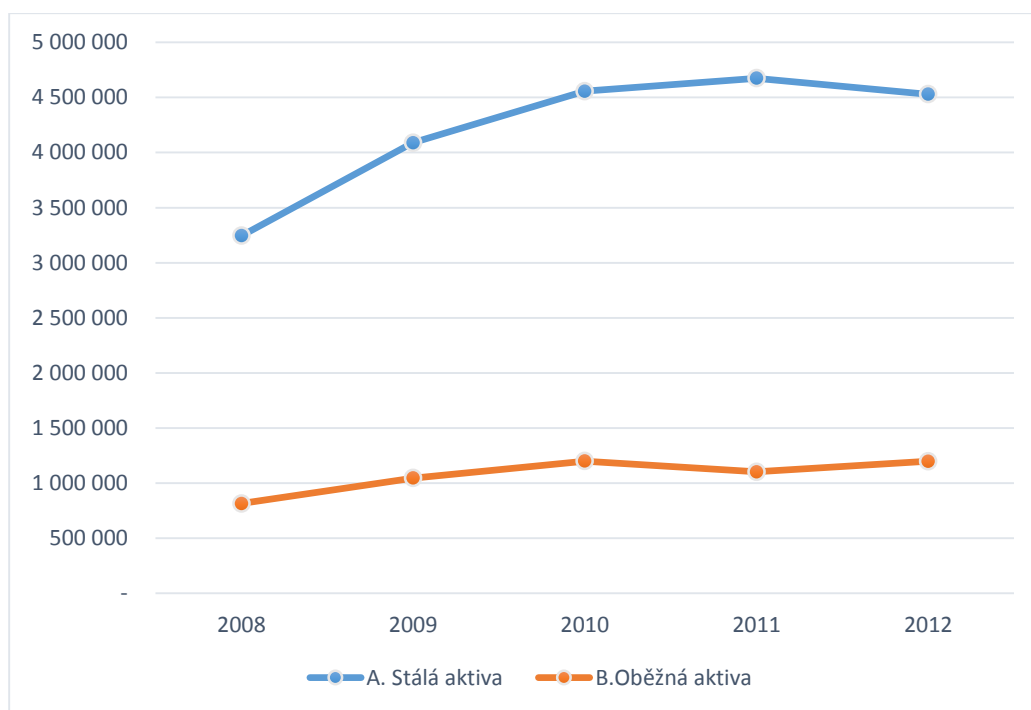
3.2.1 Horizontální analýza

Z údajů rozvahy obsažené ve výročních zprávách z let 2008-2012 jsem zpracovala horizontální analýzu zobrazující změny v hodnotách a struktuře aktiv a pasiv. Následující tabulka zobrazuje výsledky horizontální analýzy aktiv a pasiv v zjednodušeném rozsahu v absolutní i relativní hodnotě, úplné výpočty jsou přiloženy v příloze. Stálá aktiva jsou tvořena dlouhodobým hmotným a nehmotným majetkem. Oběžná aktiva v sobě zahrnují zásoby (materiál, zboží), krátkodobé pohledávky (pohledávky za zdravotními pojišťovnami, pohledávky za cizinci a za regulační poplatky, které jsou průběžně

vymáhány) a finanční majetek nemocnice, který tvoří zvláště prostředky na běžných účtech a hotovost. V průběhu analyzovaného období je hodnota finančních prostředků FNO ke konci účetního období přibližně na úrovni 0,5 mld. Kč. (Výroční zpráva 2012)

	2008/09		2009/10		2010/11		2011/12	
	V tis.Kč	%	V tis. Kč	%	V tis. Kč	%	V tis. Kč	%
Aktiva celkem	1 073 893	26	621 997	12	21 262	0	- 49 410	-1
A. Stálá aktiva	842 645	26	467 775	11	118 858	3	- 145 581	-3
DNM	24 271	19	- 89 415	-59	- 24 281	-39	- 11 504	-30
DHM	949 137	18	- 1 834 182	-29	143 139	3	- 134 077	-3
B.Oběžná aktiva	231 249	28	154 220	15	- 97 595	-8	96 172	9

Tab. 7: Horizontální analýza aktiv v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

Obr. 3: Vývoj stálých a oběžných aktiv v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

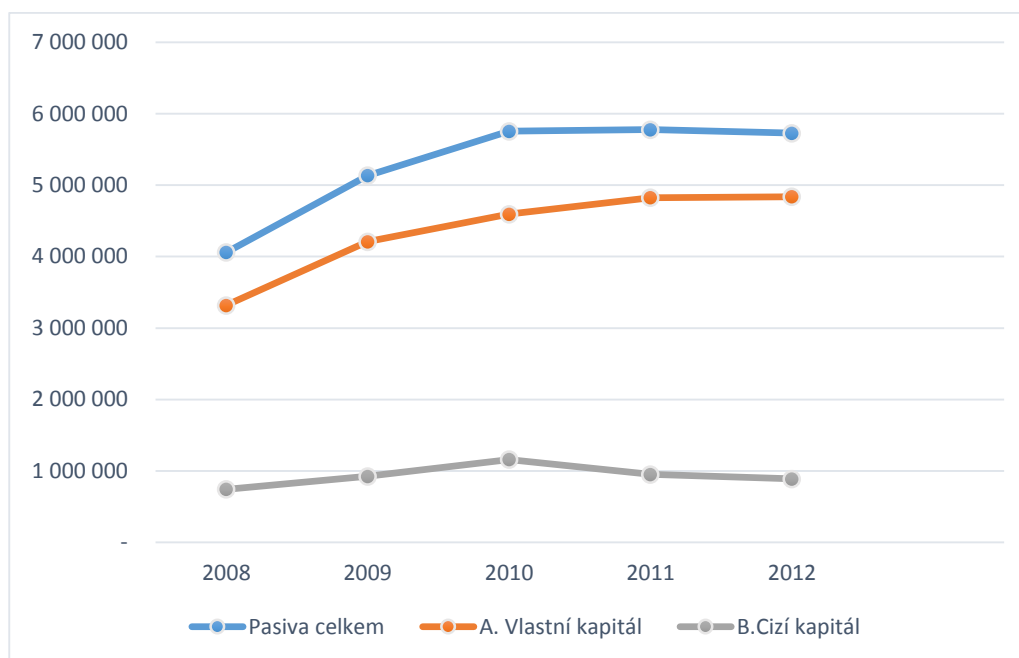
Do roku 2011 docházelo k průběžnému nárustu aktiv. V oblasti dlouhodobého hmotného majetku došlo v roce 2012 k poklesu, díky nižším investičním výdajům oproti minulým období, v roce 2012 to bylo 535 milionů Kč. Důvodem byl dopad finanční krize

na oblast zdravotnictví. Podíl stálých aktiv na celkových aktivech se pohybuje kolem 80 %. Poměrně vysoká hodnota zásob souvisí s krátkodobým předzásobením speciálním zdravotnickým materiálem na konci roku v souvislosti s růstem DPH v roce 2013. Podíl zásob na celkových aktivech je do 2%. (Výroční zpráva 2012)

Pasiva tvoří z velké části jmění účetní jednotky a upravující položky a fondy účetní jednotky. Další součástí vlastních zdrojů je hospodářský výsledek nemocnice, který se během posledních let pohybuje v „černých číslech“. Cizí zdroje jsou tvořeny dlouhodobými závazky, které představují přijaté zálohy pro neinvestiční a investiční účely (v roce 2012 na projekty vědy a výzkumu I-COP a CHEMEPOP) a krátkodobými závazky, které tvoří závazky vůči zaměstnancům (mzdy) a závazky z obchodního styku. Tvoří asi 15 % z celkových pasiv. Nemocnice v roce 2012 období neeviduje žádné závazky po lhůtě splatnosti. (Výroční zpráva 2012)

	2008/09		2009/10		2010/11		2011/12	
	V tis. Kč	%	V tis. Kč	%	V tis. Kč	%	V tis. Kč	%
Pasiva celkem	1 073 893	26%	621 997	12%	21 262	0%	- 49 410	-1%
A. Vlastní kapitál	890 711	27%	386 380	9%	230 625	5%	13 681	0%
Jmění ú.j.	872 265	28%	435 714	11%	195 846	4%	- 103 073	-2%
Fondy ú.j.	20 259	17%	- 3 082	-2%	44 831	34%	118 008	66%
Hosp. výsledek	- 1 813	-3%	- 46 253	- 80%	- 10 052	-85%	- 1 252	-73%
B.Cizí kapitál	183 183	25%	235 617	25%	- 209 362	-18%	- 63 092	-7%
KZ	203 116	28%	235 617	25%	- 209 362	-18%	- 67 858	-7%
DZ	- 19 933	- 100%	-	0%	-	0%	4 767	100%

Tab. 8: Horizontální analýza pasiv v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

Obr. 4: Vývoj vlastního a cizího kapitálu v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

Hodnota vlastního kapitálu stejně jako hodnota aktiv postupně stoupá, k mírnému poklesu dochází až v roce 2012. Nárůst souvisí zvláště s rostoucím jměním účetní jednotky spojeným s investicemi do modernizací přístrojů a také výstavby nového urgentního příjmu v rámci investic jak z vlastních zdrojů, tak z evropských strukturálních fondů či dotací ze státního rozpočtu. V posledních letech dochází k výrazným meziročním poklesům výsledků hospodaření, i přesto se však Fakultní nemocnici Ostrava se daří držet v černých číslech. Uskutečněná ekonomická opatření (tlak na snižování cen materiálů a služeb, na zvyšování produktivity práce, na optimalizaci vyžádané péče a efektivní vykazování péče zdravotním pojišťovnám) vede k výsledným kladným hodnotám, i přes nepříznivé vnější podmínky způsobené zvláště ekonomickou krizí. (Výroční zpráva 2012)

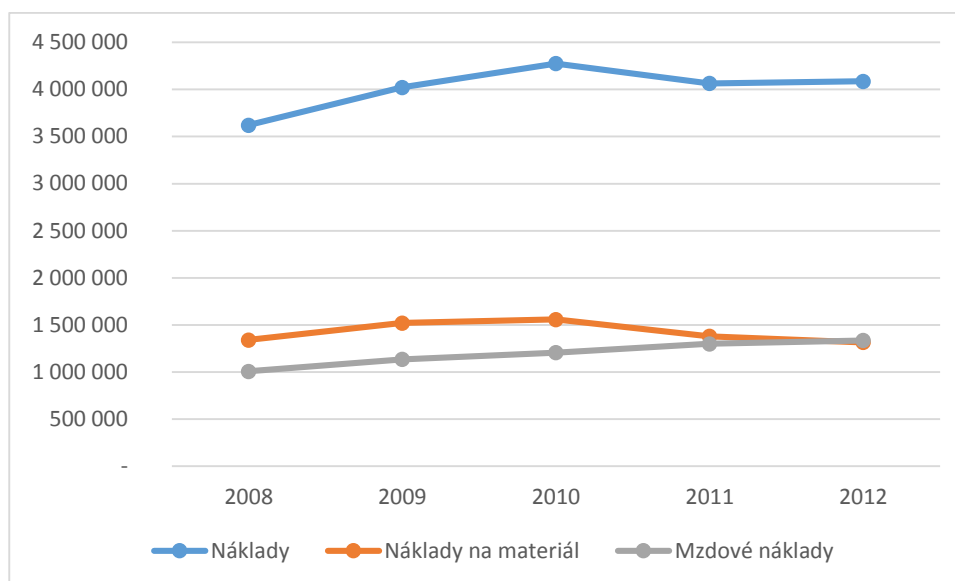
U cizího kapitálu docházelo do roku 2010 k nárůstu, v roce 2011 došlo k poklesu o 18 %, což bylo způsobeno zavedením úsporných opatření jak v personálních nákladech, tak v nákladech na nákup léků a materiálu.

V roce 2012 vykázala FN Ostrava hospodářský výsledek před zdaněním ve výši 29 milionů Kč. Přesto je tento rok hodnocen jako úsporný, protože bylo třeba čelit omezeným příjmům od zdravotních pojišťoven v souvislosti s platnou úhradovou vyhláškou. Dalšími problémy bylo rozhodnutí o navýšení mezd zdravotnickým

zaměstnancům, dále legislativní úpravy růstu DPH o 4 % a také úbytek pojištěnců VZP v našem kraji. Celkový dopad zmíněných vlivů na FNO byl asi 100 miliónů Kč. Platební bilance FNO v roce 2012 byla vyrovnaná, nemocnice nevykazovala žádné závazky po lhůtě splatnosti, na běžných účtech byly evidovány likvidní finanční prostředky ve stovkách milionů korun. Nemocnice nečerpala žádný úvěrový rámec, dluhy byly pokryty pohledávkami a prostředky na běžných účtech. (Výroční zprávy)

Výsledovka (v tis. Kč)	2008/09		2009/10		2010/11		2011/12	
	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%	v tis. Kč	%
Náklady	400 556	11%	253 631	6%	- 210 332	-5%	22 727	1%
Náklady na materiál	180 487	13%	37 243	2%	- 177 377	-11%	- 64 680	-5%
Mzdové náklady	127 452	13%	72 060	6%	92 000	8%	36 081	3%
Finanční náklady	175	116 %	125	38%	- 287	-64%	207	126 %
Výnosy	412 114	11%	207 359	5%	- 204 632	-5%	20 824	1%
Výnosy z činnosti	401 345	11%	226 638	6%	- 204 255	-5%	2 211	0%
Finanční výnosy	- 4 854	-52%	- 126	-3%	219	5%	- 960	-21%
Výnosy z nároku na prostředky st. rozp.	15 623	102 %	- 19 152	-62%	- 597	-5%	19 573	175 %
Výsledek hospodaření před zdaněním	12 412	21%	- 46 272	-65%	5 699	23%	- 1 902	-6%
Výsledek hospodaření po zdanění	- 958	-2%	- 46 253	- 80%	- 10 052	- 85%	- 1 252	-73%

Tab 9: Horizontální analýza výsledků hospodaření za roky 2008-12 (vlastní zpracování)

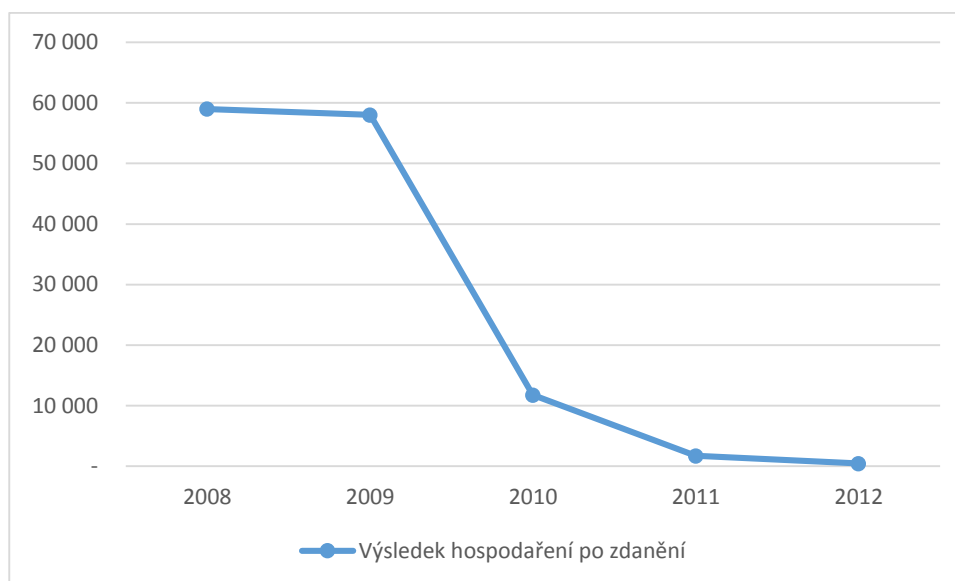

Obr. 5: Vývoj nákladů v letech 2008-12 (vlastní zpracování)

Do roku 2010 sledujeme rostoucí trend v oblasti nákladů. V roce 2011 se dále zvyšují mzdové náklady, hlavně u lékařů, což bylo způsobené i nařízením vlády o zvýšení platových tarifů. V roce 2012 pak byly posíleny motivační složky platů u nelékařského zdravotnického personálu v návaznosti na rozhodnutí ministerstva zdravotnictví zvýšit platy o částku odpovídající 6,25 % z tarifních platů. Počty zaměstnanců se za tuto dobu výrazněji nemění.

Sledujeme-li položku náklady na materiál, dochází zde od roku 2011 k jejímu poklesu snižování a tím i k poklesu celkových nákladů. K tomu došlo díky snaze udržet celkové náklady snižováním nákladů v jiných oblastech, a to především dalším snížením cen nakupovaných léčiv a zdravotnického i nezdravotnického materiálu. Tento trend se nemocnice snaží udržet i v následujícím roce.

Výnosy z činnosti si udržují víceméně stálý trend. K menšímu poklesu dochází v roce 2011, kdy se projevují dopady úhradové vyhlášky a zastropování plateb od pojišťoven.

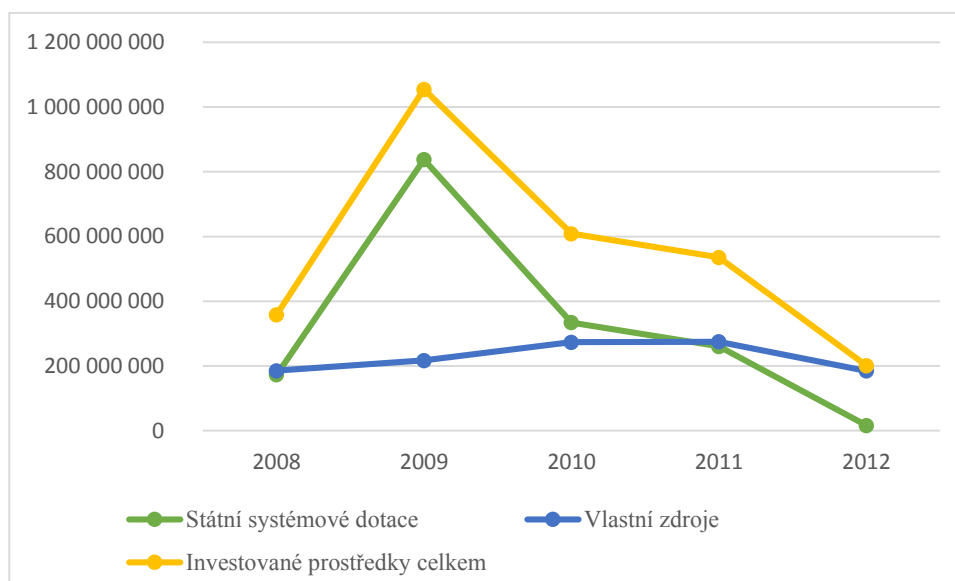
Obr. 6: Vývoj hospodářského výsledku v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

Fakultní nemocnici Ostrava se daří hospodařit v černých číslech. Mezi lety 2009 a 2010 však došlo k poklesu hospodářského výsledku o cca 46 miliónů Kč. K této změně přispěla zejména vnější ekonomickou situace, zvyšování DPH, zvyšování mezd v rámci vládních nařízení a hlavně snižování plateb od zdravotních pojišťoven. I v dalších letech sledujeme pokles zisku, v roce 2012 činí hospodářský výsledek po zdanění částku 470 000 Kč.

Fakultní nemocnice využívá ke své činnosti, modernizaci přístrojů či stavebních úprav dotace ze státního rozpočtu či evropských strukturálních fondů.

Investice (Kč)	2008/09		2009/10		2010/11		2011/12	
	V Kč	%	V Kč	%	V Kč	%	V Kč	%
Státní systémové dotace	664 970 121	384%	-503 602 775	-60%	-73 813 390	-22%	-244 247 223	-94%
Vlastní zdroje	31 800 424	17%	56 229 704	26%	1 557 274	1%	-89 952 758	-33%
Investované prostředky celkem	696 770 544	194%	-446 075 071	-42%	-73 554 117	-12%	-334 199 981	-62%

Tab. 10: Horizonatální analýza investovaných prostředků v letech 2008-12 (vlastní zpracování)

Obr. 7: Vývoj investovaných prostředků v letech 2008-12, (vlastní zpracování)

Z grafu je patrné, že největší investice za sledované období Fakultní nemocnice Ostrava využila v roce 2009. V této době byla zahájena rekonstrukce radioterapeutické kliniky, modernizace traumatologického centra včetně přístrojového vybavení a v neposlední řadě byla zakoupen přístroj pro pracoviště centra stereotaktické radiochirurgie a radioterapie – typ „Cyber Knife“. V následujícím roce pokračovala renovace těchto pracovišť a další investice. V roce 2011 následoval projekt modernizace kardiovaskulárního oddělení nebo investice v oblasti prevence nozokomiálních infekcí. V roce 2012 se částka celkových investovaných prostředků snížila na hodnotu cca 200 mil. Kč. Byly dokončeny práce na rekonstrukci traumacentra, dále byly například provedeny práce na zateplení některých budov či rekonstrukce rozvodů elektřiny.

3.2.2 Vertikální analýza

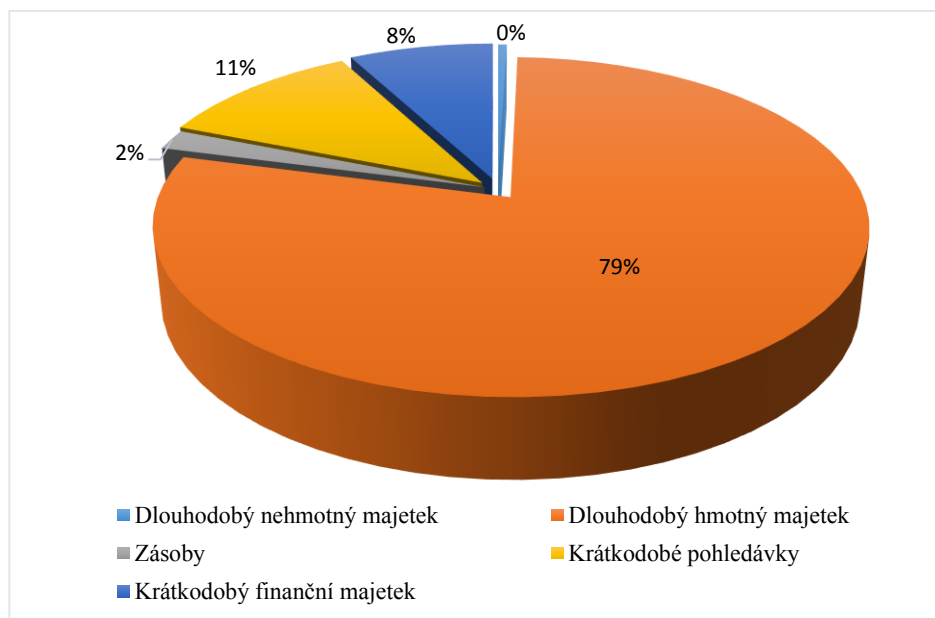
Vertikální analýza nám udává procentuální podíl jednotlivých položek vzhledem k celkové hodnotě. Podrobná vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztrát je uvedena v příloze.

Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýza hodnotí strukturu a podíl položek aktiv a pasiv k celkovým hodnotám. Následující tabulky 9 a 10 zobrazují výsledky vertikální analýzy v letech 2008-2009. Grafy 7 a 8 pak představují strukturu aktiv a pasiv v roce 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva celkem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
A. Stálá aktiva	79,9%	79,6%	79,2%	80,9%	79,1%
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,6%	0,8%	1,4%	0,8%	6,0%
Dlouhodobý hmotný majetek	99,4%	99,2%	98,6%	99,2%	99,4%
B. Oběžná aktiva	20,1%	20,4%	20,8%	19,1%	20,9%
Zásoby	10,6%	9,0%	7,9%	9,5%	9,3%
Krátkodobé pohledávky	30,6%	33,1%	48,9%	52,5%	53,2%
Krátkodobý finanční majetek	58,6%	57,4%	43,2%	38,0%	37,5%

Tab. 11: Vertikální analýza aktiv v letech 2008-12 (vlastní zpracování)

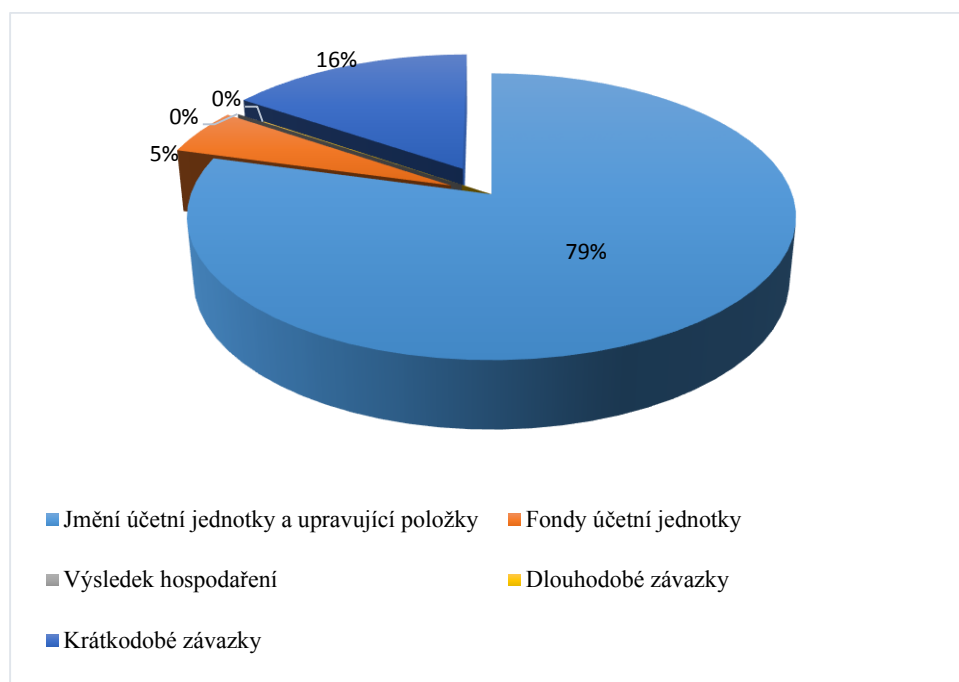
Obr. 8: Struktura aktiv v roce 2012 (vlastní zpracování)

V letech 2008-2012 se struktura aktiv výrazněji nemění. Převažují stálá aktiva přibližně v 80%. Stálá aktiva jsou cca z 99% tvořena dlouhodobým hmotným majetkem, který představují majoritně stavby a další samostatně movitý majetek. Oběžná aktiva tvoří zvláště krátkodobý finanční majetek (peníze na bankovních účtech) a krátkodobé pohledávky z obchodního styku hlavně za zdravotními pojišťovnami. Jedná se většinou o posun plateb v krátkém časovém období na konci měsíce, další část tvoří pohledávky za cizinci a za regulační poplatky, které jsou průběžně vymáhány. Poměr mezi položkami se za posledních 5 let změnil, v roce 2008 tvořily peníze na bankovních účtech více než polovinu z celkové hodnoty oběžných aktiv. V roce 2012 klesla hodnota krátkodobého finančního majetku na 37,5 % a tvořila částku 449 429 000 Kč a hodnota krátkodobých pohledávek se zvýšila na hodnotu 637 448 000, což odpovídá 53,2 % z celkové hodnoty oběžných aktiv.

Hodnota zásob je za uvedené období stabilní, tvoří asi 10 % z celkové hodnoty oběžných aktiv, což je asi 2 % z celkových aktiv.

PASIVA	2008	2009	2010	2011	2012
PASIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
A. Vlastní kapitál	81,7%	82,0%	79,8%	83,5%	84,5%
Jmění účetní jednotky a upravující položky	94,7%	95,4%	96,8%	96,3%	93,9%
Fondy účetní jednotky	2,9%	2,7%	2,9%	3,7%	6,1%
Výsledek hospodaření	1,8%	1,4%	0,3%	0,0%	0,0%
D.Cizí zdroje	18,3%	18,0%	20,2%	16,5%	15,5%
Dlouhodobé závazky	2,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%
Krátkodobé závazky	97,0%	99,8%	100,0%	100,0%	99,5%

Tab. 12: Vertikální analýza pasiv v letech 2008-2012 (vlastní zpracování)

Obr. 9: Vertikální analýza aktiv v roce 2012 (vlastní zpracování)

Struktura pasiv se ve letech 2008-2012 také výrazněji nemění. Hodnota vlastního kapitálu výrazně převažuje nad kapitálem cizím a odpovídá v roce 2012 hodnotě 84,5%. Cizí zdroje tvoří asi 15% z hodnoty pasiv a v roce 2012 dosáhla nejnižší hodnoty. Z 99% je tvoří krátkodobé závazky, zvláště vůči zaměstnancům (mzdy) a závazky z obchodního styku.

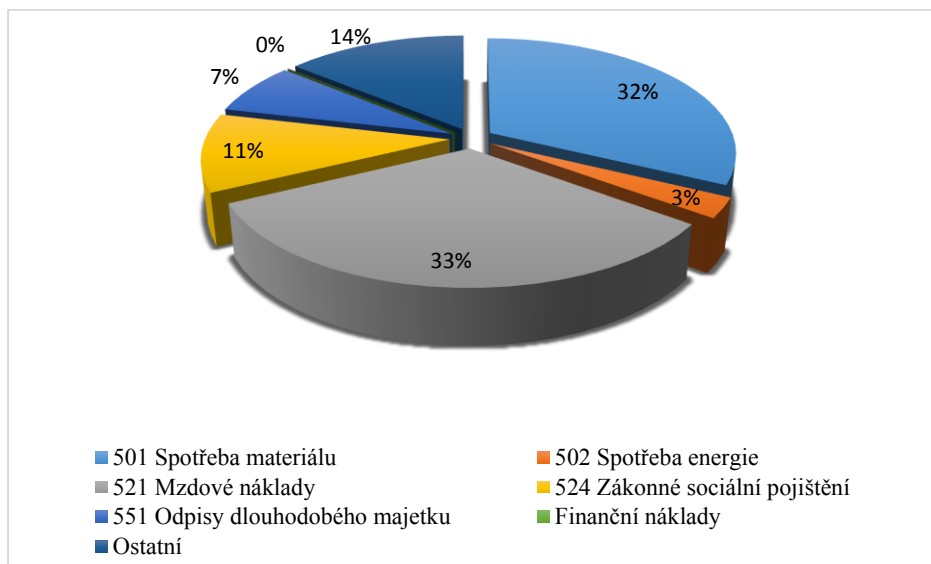
Výsledky hospodaření tvořily v roce 2008 asi 1,8% z celkových pasiv, v roce 2012 se hodnota snížila na asi 470 000 Kč, což odpovídá hodnotě pod 0,01 %.

Nemocnice v letech 2008-2011 neevidovala žádné dlouhodobé závazky. V roce 2012 je tvořila částka 4 767 000 Kč, asi 0,08 % z celkových pasiv, která představuje přijaté zálohy na projekty vědy a výzkumu.

Výkaz zisku a ztrát

	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové náklady	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Náklady z činnosti	99,99%	99,99%	99,99%	100,00%	99,99%
501 Spotřeba materiálu	37,03%	37,83%	34,26%	32,69%	32,23%
502 Spotřeba energie	2,98%	2,89%	2,83%	2,66%	2,83%
521 Mzdové náklady	27,85%	28,24%	29,23%	32,01%	32,70%
551 Odpisy dlouhodobého majetku	4,12%	4,26%	5,64%	7,47%	7,30%
Finanční náklady	0,00%	0,01%	0,01%	0,00%	0,01%
VÝNOSY	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Výnosy z činnosti	89,42%	99,13%	99,61%	99,61%	99,16%
602 Výnosy z prodeje služeb	89,28%	81,73%	84,33%	88,13%	88,27%
604 Výnosy z prodaného zboží	10,64%	8,85%	8,15%	8,06%	8,00%
Finanční výnosy	0,25%	0,11%	0,11%	0,11%	0,09%
Dotace	0,42%	0,76%	0,28%	0,27%	0,75%
Výsledek hospodaření před zdaněním	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Daň z příjmů	1,06%	18,72%	52,15%	93,79%	99,21%
Dodatečné odvody z daně z příjmu	-0,89%	0,12%	1,19%	0,64%	-0,83%
Výsledek hospodaření po zdanění	99,82%	81,15%	46,66%	5,57%	1,62%

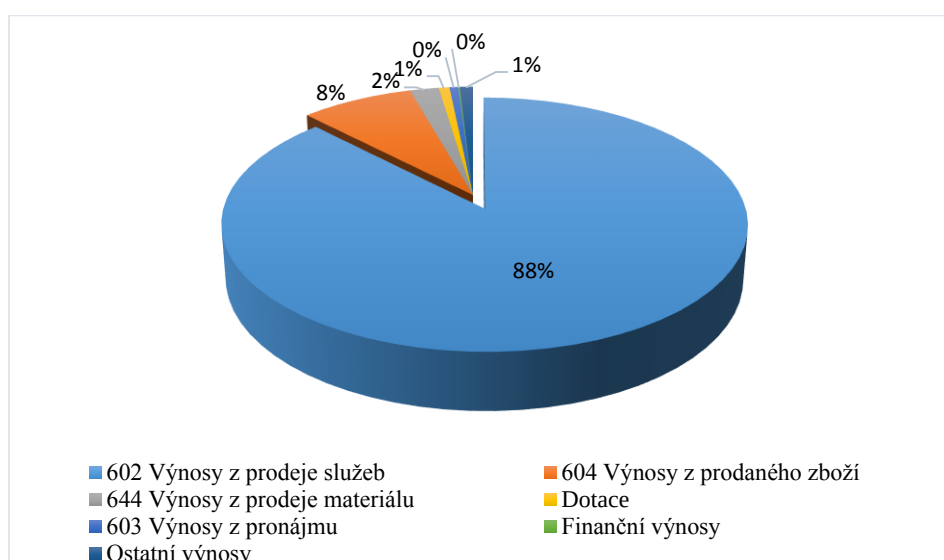
Tab. 13: Vertikální analýza výsledovky v letech 2008-12 (vlastní zpracování)

Obr. 10: Vertikální analýza nákladů v roce 2012 (vlastní zpracování)

Struktura nákladů se během let 2008-2012 výrazněji nemění. Od roku 2011 mírně poklesla hodnota spotřeby materiálu, která poklesla na asi 32% z celkových nákladů. Naopak vzrostl podíl mzdových nákladů. V roce 2012 dosahují tyto položky přibližně stejných hodnot. Společně představují přibližně 64 % z celkových nákladů. Následují odvody sociálního pojištění, odpisy dlouhodobého majetku či náklady na energii.

Přibližně dvojnásobně se zvýšily odpisy dlouhodobého majetku, které v roce 2012 tvoří asi 7 % z celkových nákladů, zatímco v roce 2008 tato hodnota byla cca 4 %.

Obr. 11: Vertikální analýza výnosů v roce 2012 (vlastní zpracování)

I struktura výnosů se během sledovaného období výrazněji nemění. Největší podíl z výnosů tvoří platby za výkony od zdravotních pojišťoven. Tato hodnota se pohybuje od přibližně 82% (v roce 2009) do 89% (v roce 2008). V roce 2012 se tato hodnota pohybuje okolo 88%.

Okolo 8% z celkových výnosů se pohybují výnosy z prodaného zboží. Další položky jako provozní dotace, finanční výnosy či jiné tvoří položky výnosů pod 1%.

	2008	2009	2010	2011	2012
Státní systémové dotace	48%	79%	55%	49%	9%
Vlastní zdroje	52%	21%	45%	51%	92%
Investované prostředky celkem	100%	100%	100%	100%	100%

Tab. 14: Vertikální analýza investovaných prostředků v letech 2008-12, (vlastní zpracování)

Z tabulky vyplývá, že ve sledovaném období jsou investice financovány ze státních dotací, nebo z dotací Evropské unie, přibližně stejně jako z vlastních prostředků. Výraznou výjimku ve struktuře investovaných prostředků tvoří rok 2009, kdy byly MZ ČR uvolněny v rámci individuální a systémové dotace investiční a neinvestiční prostředky v celkové výši 837 956 539,64 Kč. Z vlastních zdrojů FN Ostrava doplácela do celkové částky z 21 %. Naopak v roce 2012 FN Ostrava využila vlastní zdroje pro investice v 92 %, ale v tomto roce byla výše celkových investovaných prostředků za celé období výrazně nejnižší.

3.3 Analýza poměrových ukazatelů

Pomocí poměrových ukazatelů můžeme hodnotit oblast struktury majetku a kapitálu, výsledků hospodaření či oblast cash flow. Slouží nejen k zhodnocení podniku, ale výsledky mohou být využity i k porovnání s podniky ve stejném odvětví, v našem případě s jinými nemocnicemi. (Růčková, str. 47)

3.2.3 Ukazatele likvidity

V následující analýze se budu snažit zhodnotit schopnost Fakultní nemocnice Ostrava splácet krátkodobé závazky. Sledujeme tři stupně likvidity.

Ukazatel běžné likvidity (current ratio).

Tento ukazatel hodnotí, kolikrát nám oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky fakultní nemocnice. Obvyklá hodnota se pohybuje v rozmezí 1,5-2,5.

	2008	2009	2010	2011	2012
Oběžná aktiva	814 191	1 045 440	1 199 660	1 102 065	1 198 237
Krátkodobé závazky	719 590	922 834	1 160 628	951 266	883 408
Běžná likvidita	1,131	1,133	1,034	1,159	1,356

Tab. 15: Ukazatel běžné likvidity v letech 2008-12 (vlastní zpracování)

Ukazatel běžné likvidity se pohybuje v rozmezí hodnot cca 1-1,4 %, **výsledky jsou podprůměrné**. Ve FNO oběžná aktiva slouží převážně k pokrytí závazků, nezůstává mnoho prostředků k investicím.

Ukazatel pohotovosti likvidity (acid test)

Při výpočtu ukazatele pohotovosti likvidity použijeme podobný vztah, jako při výpočtu běžné likvidity, pouze do čitatele dosadíme rozdíl oběžných aktiv a zásob. To znamená, že jde o poměr pohotových oběživ ke krátkodobým závazkům. Hodnota by se měla pohybovat v rozmezí 1-1,5%.

	2008	2009	2010	2011	2012
Oběžná aktiva - zásoby	728 229	950 898	1 105 004	996 880	1 086 877
Krátkodobé závazky	719 590	922 834	1 160 628	951 266	883 408
Pohotovostní likvidita	1,012	1,030	0,952	1,048	1,230

Tab 16: Ukazatel pohotovostní likvidity v letech 2008-12 (vlastní zpracování)

Hodnota ukazatel pohotovostní likvidity se v průběhu let 2008-12 výrazněji nemění. V roce 2010 byla tato hodnota nejnižší 0,9, v roce 2012 nejvyšší 1,2, **výsledky se většinou pohybují v doporučených hodnotách**. Díky vertikální analýze jsme zjistili, že podíl zásob na oběžných aktivech se pohybuje od 8-10%, nemá výraznější vliv na likviditu nemocnice.

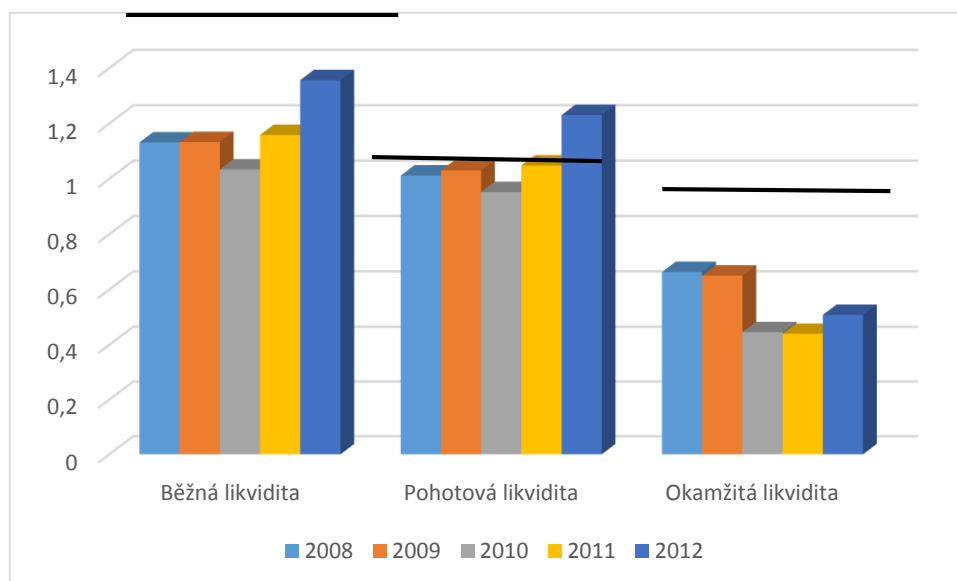
Ukazatel okamžité likvidity (cash ratio)

Je dán poměrem pohotových platebních prostředků (krátkodobého finančního majetku) ke krátkodobým dluhům. Pro okamžitou likviditu jsou doporučeny hodnoty 0,9 -1,1.

	2008	2009	2010	2011	2012
Pohotové platební prostředky	477 336	600 219	517 840	418 662	449 429
Krátkodobé závazky	719 590	922 834	1 160 628	951 266	883 408
Okamžitá likvidita	0,663	0,650	0,446	0,440	0,509

Tab. 17: Ukazatel okamžité likvidity v letech 2008-12

Ukazatel okamžité likvidity nabývá hodnot nižších, než jsou doporučené hodnoty. V roce 2011 má tento ukazatel nejnižší hodnotu 0,44, **výsledky jsou podprůměrné**. Sledujeme tak vliv poklesu krátkodobého finančního majetku FNO na ukazateli likvidity. V roce 2012 ukazatel mírně vzrostl vlivem snížení krátkodobých závazků.

Obr. 12: Vývoj ukazatelů likvidity FNO v letech 2008-12 s doporučenými hodnotami (vlastní zpracování)

Z předchozího grafu vyplývá, že celková likvidita byl nejvyšší v roce 2012, což bylo způsobeno snížením nákladů a z toho plynoucích krátkodobých závazků. V letech 2008 a 2009 dosahovala nejvyšších hodnot okamžitá likvidita, fakultní nemocnice měla vyšší množství volných finančních prostředků na účtech.

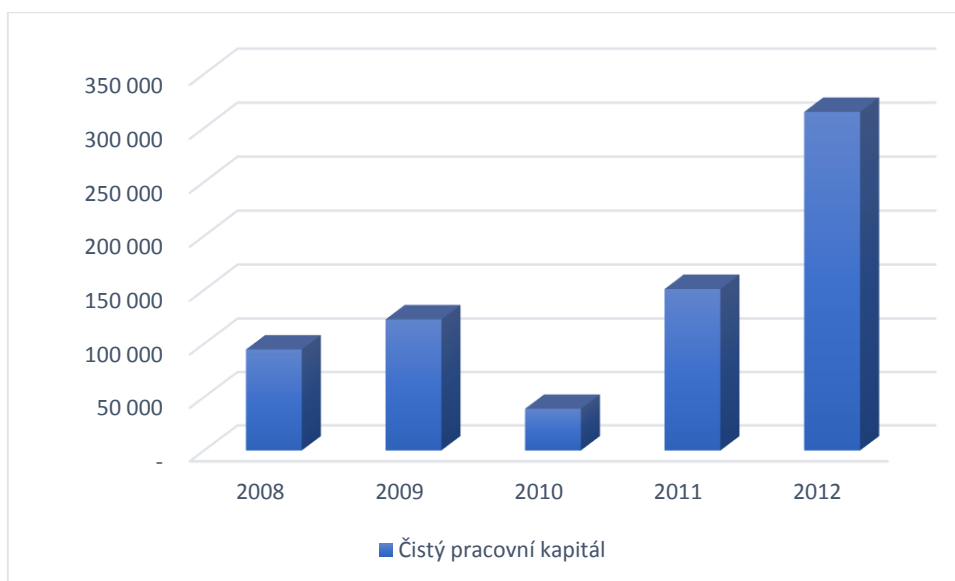
Ve většině případů **nedosáhly ukazatele likvidity spodní hranice doporučených hodnot**. FNO je schopna splatit své závazky, ale nemá dostatek oběžných aktiv k dalším investicím.

Čistý pracovní kapitál

Tento ukazatel sice patří mezi rozdílové ukazatele, ale jelikož velmi úzce souvisí s likviditou, lze ho zařadit do této kapitoly. Je dán rozdílem hodnoty oběžných aktiv a krátkodobých závazků.

	2008	2009	2010	2011	2012
Oběžná aktiva	814 191	1 045 440	1 199 660	1 102 065	1 198 237
Krátkodobé závazky	719 590	922 834	1 160 628	951 266	883 408
ČPK	94 601	122 606	39 032	150 799	314 829

Tab 18: Ukazatel čistého pracovního kapitálu v letech 2008-12 v tis. Kč (vlastní zpracování)

Obr. 13: Vývoj čistého pracovního kapitálu v letech 2008-12 v tis. Kč (vlastní zpracování)

Ve sledovaném období přesahovala hodnota oběžných aktiv krátkodobé závazky, což je z hlediska likvidity **dobrý výsledek**. Nejnižší hodnota čistého pracovního kapitálu se vyskytla v roce 2010, což bylo způsobeno nárůstem krátkodobých závazků. V dalších letech se podařilo hodnotu krátkodobých závazků snížit a i přes mírný pokles oběžných aktiv došlo k výraznému nárůstu čistého pracovního kapitálu. Nejvyšší částky FNO dosáhla v roce 2012 a to hodnoty 314 829 000 Kč.

3.2.4 Ukazatele rentability

Ukazatele výnosnosti kapitálu nám udávají, jak je podnik schopen dosahovat zisku využitím investovaného kapitálu. Tento ukazatel by měl mít v čase rostoucí trend, vše však závisí na vnější ekonomické situaci. Obecně je tento ukazatel dán poměrem zisku k vloženému kapitálu. V praxi pak nejčastěji využíváme ukazatele rentability celkového vloženého kapitálu, vlastního kapitálu, odbytu a rentabilitu nákladů. (Růčková, 2011, s. 51)

Rentabilita celkového vloženého kapitálu (ROA)

Je dán poměrem zisku a celkového vloženého kapitálu (celkových aktiv), udává celkovou efektivitu podniku. Jako zisk si stanovíme hodnotu EBIT (provozní výsledek

hospodaření), díky němu můžeme výsledný ukazatel využít při komparaci s jinými nemocnicemi s jiným daňovým a úrokovým zatížením.

	2008	2009	2010	2011	2012
EBIT	59 091	71 503	25 231	30 930	29 028
Celková aktiva	4 059 971	5 133 864	5 755 861	5 777 123	5 727 713
ROA	1,46%	1,39%	0,44%	0,54%	0,51%

Tab. 19: Ukazatel ROA v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Ukazatel ROA dosahuje v celém sledovaném období kladných ale poměrně nízkých hodnot. Zaznamenaný trend je **klesající, rentabilita je velmi nízká**. Nejmenší hodnoty FNO dosáhla v roce 2010. V dalších letech došlo k mírnému nárůstu na 0,54 %. Nízké hodnoty souvisí s neziskovým charakterem organizace, klesající trend zase se špatnou ekonomickou situací, kdy došlo k snižování úhrad od zdravotních pojišťoven a dalším nepříznivým vlivům.

Ukazatel rentability celkového investovaného kapitálu (ROCE)

Je dán poměrem zisku a investovaného kapitálu, jehož hodnota je dána součtem dlouhodobých dluhů a vlastního kapitálu.

	2008	2009	2010	2011	2012
EBIT	59 091	71 503	25 231	30 930	29 028
Vlastní kapitál + dlouhodobé dluhy	3 338 075	4 208 853	4 595 233	4 825 858	4 844 306
ROCE	1,77%	1,70%	0,55%	0,64%	0,60%

Tab. 20: Ukazatel ROCE v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

ROCE ukazatel měl stejně jako ROA ukazatel **klesající tendenci**. Přestože hodnota investovaného kapitálu rostla, docházelo k výraznému poklesu provozního zisku, což se ve výsledku projevilo snížením koeficientu rentability. Investovaný kapitál byl

z majoritní části tvořen vlastním kapitálem. V roce 2009-11 FNO neevidovala žádné dlouhodobé závazky.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Rentabilita vlastního kapitálu je dána podílem čistého zisku (EAT) a vlastního kapitálu.

	2008	2009	2010	2011	2012
EAT	59 840	58 027	11 774	1 722	470
Vlastní kapitál	3 318 142	4 208 853	4 595 233	4 825 858	4 839 539
ROE	1,80%	1,38%	0,26%	0,04%	0,01%

Tab. 21: Ukazatel ROE v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Výnosnost vlastního kapitálu se v celém sledovaném období pohybuje v poměrně nízkých ale kladných hodnotách. Trend ukazatele má **sestupnou tendenci**, nejnižší hodnoty dosáhl v roce 2012 a to 0,01%, což bylo způsobenou velmi nízkou hodnotou čistého zisku, což bylo způsobeno i vyšší daňovou zátěží.

Rentabilita tržeb ROS

Tento ukazatel je dán podílem čistého zisku a tržeb. Tento ukazatel se někdy nazývá i ziskové rozpětí a vyjadřuje nám kolik Kč získáme z 1 Kč tržeb. Jako hodnotu tržby v tomto případě uvádíme tržby z prodeje služeb.

	2008	2009	2010	2011	2012
EAT	59 840	58 027	11 774	1 722	470
Výnosy z prodeje služeb	2 938 236	3 316 110	3 492 167	3 595 326	3 602 899
ROS	2,04%	1,75%	0,34%	0,05%	0,01%

Tab 22: Ukazatel ROS v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Výnosnost tržeb též zaznamenaly **sestupnou tendenci**. Maximální hodnoty 2,04% dosáhla FNO v roce 2008, kdy dosáhla maximálního čistého zisku. Tehdy 1 Kč tržeb

vynesla asi 0,02 Kč zisku. V roce 2012 sice výnosy prodeje služeb dosáhly vyšší hodnoty, ale čistý zisk dosáhl pouze hodnoty 470 000 Kč. Tím hodnota ROS ukazatele dosáhla minimální hodnoty 0,01 %.

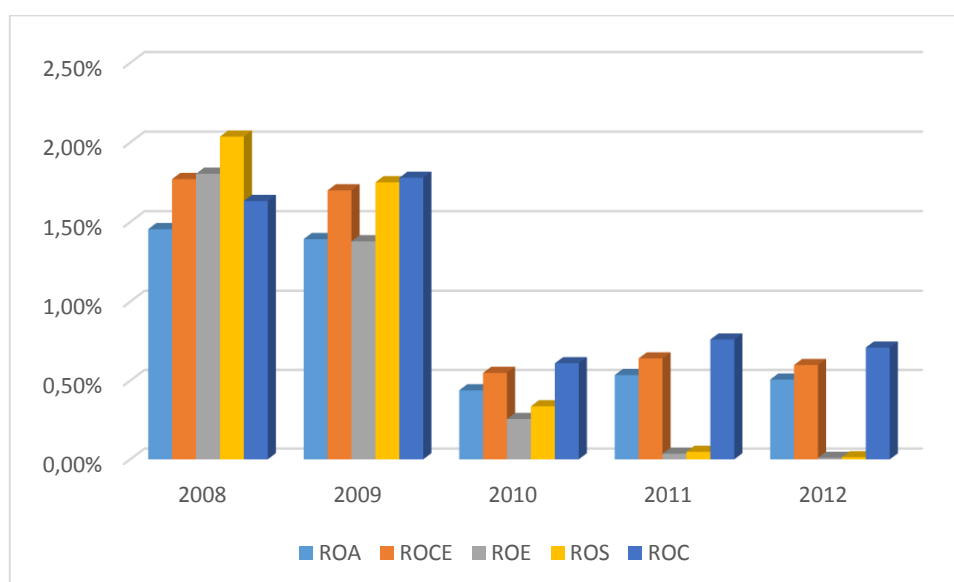
Rentabilita nákladů (ROC)

Tento ukazatel je dána poměrem celkových nákladů k hospodářskému výsledku podniku.

	2008	2009	2010	2011	2012
EBIT	59 091	71 503	25 231	30 930	29 028
Náklady	3 620 748	4 021 199	4 132 022	4 064 498	4 087 225
ROC	1,63%	1,78%	0,61%	0,76%	0,71%

Tab. 23: Ukazatel ROC v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Výnosnost nákladů dosahuje maximální hodnoty 1,78 % v roce 2009, v následujícím roce dochází k prudkému poklesu souvisejícím s výrazně nižším hospodářským výsledkem. V následujících letech se ukazatel jen mírně zvýšil, ale stále dosahuje hodnot pod 1 %.

Obr. 14: Porovnání vývojových trendů ukazatelů rentability v letech 2008-12 (vlastní zpracování)

Z grafu zobrazujících vývojové trendy ukazatelů rentability je zřejmé, že nejlepších výsledků FNO dosáhla v letech 2008 a 2009, poté **dochází k výraznému poklesu. Ukazatelé rentability dosahují velmi nízkých hodnot**, což není dobré hodnocení. Ukazatelé ROA, ROCE a ROC dosáhly svého minima v roce 2010, poté mírně vzrostly. Ukazatelé ROE a ROS dosáhly minima v roce 2012. Hodnoty ukazatelů rentability dosahují hodnot pod 2%, ziskovost FNO je poměrně nízká, ale musíme vzít v úvahu její neziskový charakter. Smyslem její činnosti není vytvářet vysokých zisků, přesto management nemocnice by měl zajistit minimálně vyrovnané hospodaření.

3.2.5 Ukazatele zadluženosti

Tyto ukazatele slouží k posouzení rizika, které podnik podstupuje při určité struktuře vlastních a cizích zdrojů. Sledujeme, v jak velkém rozsahu jsou aktiva kryta cizími zdroji. Musí se pamatovat na to, že při příliš vysokých závazcích, musí podnik pamatovat na to, jak je v budoucnosti bude schopen splácet. (Růčková, 2011, s. 123)

Ukazatel věřitelského rizika (debt ratio)

Tento ukazatel je dán poměrem celkových závazků k celkovým aktivům. Čím vyšší je tato hodnota, tím vyšší míra rizika pro věřitele.

	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové závazky	741 828	925 011	1 160 628	951 266	888 174
Celková aktiva	4 059 971	5 133 864	5 755 861	5 777 123	5 727 713
Debt ratio	18,27%	18,02%	20,16%	16,47%	15,51%

Tab. 24: Ukazatel debt ratio v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Hodnoty ukazatele věřitelského rizika ukazují, že FNO využívá ke své činnosti ve velké míře vlastní kapitál. Hodnoty ukazatele jsou poměrně nízké, nejvyšší hodnoty 20% dosáhla v roce 2010, **věřitelské riziko je malé, což je dobrý výsledek**. V následujících letech ukazatel opět poklesl, což se povedlo zvláště snižováním krátkodobých závazků.

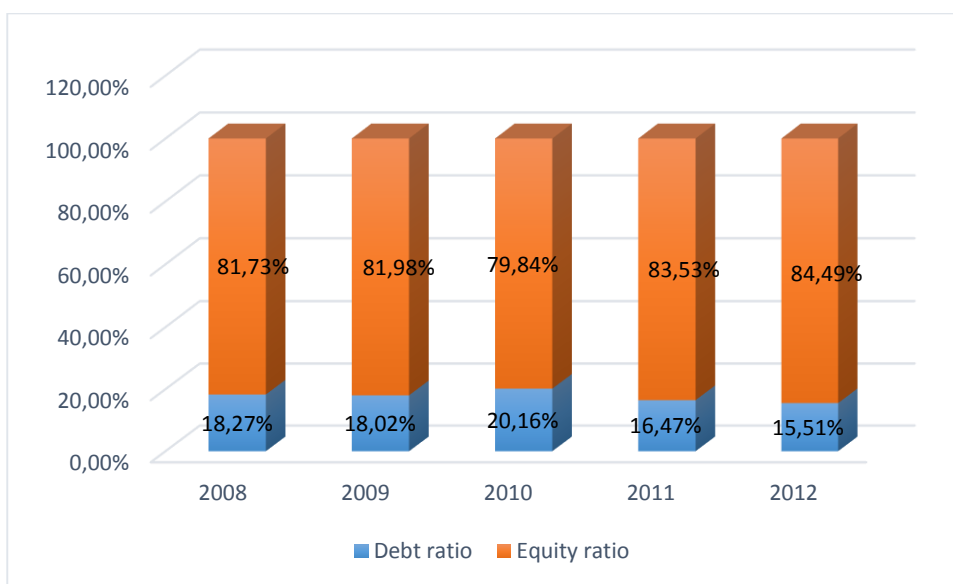
Ukazatel samofinancování (equity ratio)

Tento ukazatel je doplňkem ukazatele věřitelského rizika. Součet obou hodnot by měl být roven 100 %. Hodnota ukazatele je dána podílem vlastního kapitálu k celkovým aktivům.

	2008	2009	2010	2011	2012
Vlastní kapitál	3 318 142	4 208 853	4 595 233	4 825 858	4 839 539
Celková aktiva	4 059 971	5 133 864	5 755 861	5 777 123	5 727 713
Equity ratio	81,73%	81,98%	79,84%	83,53%	84,49%

Tab. 25: Ukazatel equity ratio v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Hodnoty ukazatele samofinancování se pohybují okolo 80 %. Nejnižší hodnoty bylo dosaženo v roce 2010.

Obr. 15: Porovnání ukazatelů zadluženosti v letech 2008-12 (vlastní zpracování)

Z grafu ukazatelů zadluženosti debt ratio a equity ratio je patrné, že **struktura krytí aktiv se ve sledované době výrazněji nemění**. Ukazatel samofinancování dosáhl nejnižší hodnoty v roce 2010, pak opět narostl a drží se nad 80 %. FNO ke své činnosti

využívá zvláště vlastních zdrojů. Krátkodobé závazky využívá přibližně v 20 %, dlouhodobé závazky jsou minimální, či je FNO neeviduje vůbec. Nastavení struktury aktiv není ideální, FNO sice vykazuje nízké zadlužení, ale nebylo by od věci zhodnotit, zda by vyšší využití cizích zdrojů nezvýšilo rentabilitu celkového kapitálu.

Ukazatel úrokového krytí

Udává nám, kolikrát zisk převyšuje úroky. Doporučená hodnota by měla být až trojnásobná.

	2008	2009	2010	2011	2012
EBIT	59 091	71 503	25 231	30 930	29 028
Nákladové úroky	17	0	0	0	0
Ukazatel úrokového krytí	3475,94	0,00	0,00	0,00	0,00

Tab. 26: Ukazatel úrokového krytí v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

V roce 2008 tvořily úrokové náklady částku 17 000 Kč, hospodářský výsledek tuto částku převyšoval více než 3000x. V dalších letech FNO **neplatí žádné úroky**, tak hodnota ukazatele je rovna 0.

Ukazatel finanční páky

Efekt finanční páky můžeme vypočítat pomocí poměru mezi aktivy a vlastním kapitálem.

	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva	4 059 971	5 133 864	5 755 861	5 777 123	5 727 713
Vlastní kapitál	3 318 142	4 208 853	4 595 233	4 825 858	4 839 539
Finanční páka	1,224	1,220	1,253	1,197	1,184

Tab. 27: Ukazatel finanční páky v letech 2008-2012, hodnoty v tis.Kč, (vlastní zpracování)

Ukazatel finanční páky dosáhl maximální hodnoty v roce 2010, poté se jeho hodnota snížila. Podíl cizího kapitálu na celkovém financování je velmi malý a nadále klesá.

3.2.6 Ukazatele aktivity

Tyto ukazatele hodnotí především dobu obratu zásob, pohledávek a závazků. Udávají nám, jak podnik efektivně využívá aktiv. (Růčková, 2011, s. 125)

Ukazatel obratu celkových aktiv

Tento ukazatel též můžeme nazvat jako vázanost celkového vloženého kapitálu. Je dán poměrem tržeb k celkovému vloženému kapitálu.

	2008	2009	2010	2011	2012
Výnosy z prodeje služeb	2 938 236	3 316 110	3 492 167	3 595 326	3 602 899
Celková aktiva	4 059 971	5 133 864	5 755 861	5 777 123	5 727 713
Ukazatel obratu celk. aktiv	0,72	0,65	0,61	0,62	0,63

Tab. 28: Ukazatel obratu celkových aktiv v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Ukazatel obratu celkových aktiv má v letech 2008-12 klesající tendenci. Hodnoty jsou v celém období nižší než 1. **Celková aktiva se v tržbách nevrací.** Cena majetku je však vysoká i díky využití dotací státu či Evropské unie, je využíván k neziskové činnosti a proto nemusíme nízké hodnoty koeficientu hodnotit negativně.

Doba obratu celkových aktiv

	2008	2009	2010	2011	2012
Celková aktiva x 365	1 481 889 415	1 873 860 360	2 100 889 265	2 108 649 895	2 090 615 245
Výnosy z prodeje služeb	2 938 236	3 316 110	3 492 167	3 595 326	3 602 899
Doba obratu aktiv	504,35	565,08	601,60	586,50	580,26

Tab 29: Ukazatel doby obratu celkových aktiv v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Tento koeficient doplňuje ukazatel obratovosti. Udává nám dobu, za kterou dojde k obratu celkových aktiv v tržbách. Doba, za kterou se celková aktiva obrátí v tržbách je ve sledovaném období vždy vyšší než 500 dnů. Maximální doby dosahuje v roce 2010, a to 601 dnů, poté mírně klesá.

Ukazatel obratovosti zásob (rychlost obratu zásob)

Hodnota ukazatele je dána poměrem tržeb a průměrného stavu zásob. Obecně lze říci, že čím vyšší je obratovost zásob, tím lepší je situace. (Růčková, 2011, s. 61)

	2008	2009	2010	2011	2012
Výnosy z prodeje služeb	2 938 236	3 316 110	3 492 167	3 595 326	3 602 899
Zásoby	85 962	94 542	94 656	105 185	111 360
Ukazatel obratovosti zásob	34,18	35,08	36,89	34,18	32,35

Tab. 30: Ukazatel obratovosti zásob v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Ukazatel má do roku 2010 stoupající tendenci, posléze mírně klesá. V roce 2012 koeficient dosáhl hodnoty cca 32, to znamená, že zásoby se v tomto roce vzhledem k tržbám obmění 32x. **Ukazatel obratovosti klesá**, což může způsobovat neefektivní využívání zásob, pokud by se hodnoty dále snižovaly.

Doba obratu zásob

Ukazatel doplňuje předchozí obratovost zásob, stanovuje nám dobu, za kterou dojde k obratu zásob.

	2008	2009	2010	2011	2012
Zásoby x 365	31 376 130	34 507 830	34 549 440	38 392 525	40 646 400
Výnosy z prodeje služeb	2 938 236	3 316 110	3 492 167	3 595 326	3 602 899
Doba obratu zásob	10,68	10,41	9,89	10,68	11,28

Tab. 31: Ukazatel doby obratu zásob v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Doba obratu zásob je poměrně nízká, můžeme to hodnotit **pozitivně**. FNO obměňuje zásoby přibližně každých 10 dnů, materiál a léky neleží nevyužitě na skladě. V roce 2012 dosáhl ukazatel maximální hodnoty, což bylo způsobeno vyšším předzásobením do dalšího roku.

Ukazatel obratovosti pohledávek

Tento ukazatel nám udává, jak dlouho je majetek vázán formou pohledávek. Je dán poměrem tržeb k celkovým pohledávkám. FNO v daném období neeviduje žádné dlouhodobé pohledávky, pracovala jsem tedy s hodnotou krátkodobých pohledávek.

	2008	2009	2010	2011	2012
Výnosy z prodeje služeb	2 938 236	3 316 110	3 492 167	3 595 326	3 602 899
Celkové pohledávky	248 872	346 211	587 165	578 218	637 448
Ukazatel obratovosti pohledávek	11,81	9,58	5,95	6,22	5,65

Tab. 32: Ukazatel obratovosti pohledávek v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Doba obratu pohledávek

Ukazatel nám udává, za jak dlouho jsou pohledávky splaceny. Pokud je doba inkasa příliš dlouhá, může mít podnik problémy s platební schopností.

	2008	2009	2010	2011	2012
Pohledávky x 365	90 838 280	126 367 015	214 315 225	211 049 570	232 668 520
Výnosy z prodeje služeb	2 938 236	3 316 110	3 492 167	3 595 326	3 602 899
Doba obratu pohledávek	30,92	38,11	61,37	58,70	64,58

Tab 33: Ukazatel doby obratu pohledávek v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Hodnota doby obratu pohledávek měla ve sledovaném období výrazně **stoupající trend**. V roce 2012 byla hodnota koeficientu více jak dvojnásobná oproti hodnotě v roce 2008. Prodlužující se doba splatnosti pohledávek od zdravotních pojišťoven by mohla vést k problémům se splácením závazků odběratelům či zaměstnancům.

Ukazatel obratovosti závazků

Tento ukazatel nám udává, jak dlouho je majetek vázán formou závazků. Je dán poměrem tržeb ke krátkodobým závazkům.

	2008	2009	2010	2011	2012
Výnosy z prodeje služeb	2 938 236	3 316 110	3 492 167	3 595 326	3 602 899
Krátkodobé závazky	719 590	922 834	1 160 628	951 266	883 408
Ukazatel obratovosti závazků	4,08	3,59	3,01	3,78	4,08

Tab. 34: Ukazatel obratovosti závazků v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Doba obratu závazků

Doplňující ukazatel nám udává, za jak dlouho jsou závazky vzhledem k tržbám splaceny.

	2008	2009	2010	2011	2012
Závazky x 365	262 650 350	336 834 410	423 629 220	347 212 090	322 443 920
Výnosy z prodeje služeb	2 938 236	3 316 110	3 492 167	3 595 326	3 602 899
Doba obratu závazků	89,39	101,58	121,31	96,57	89,50

Tab. 35: Ukazatel obratovosti závazků v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Doba obratu závazků má do roku 2010 **stoupající trend**, tehdy se doba splácení závazků prodloužila na 120 dní. Poté dochází k **poklesu** a v roce 2012 dosáhla FNO nejnižší hodnoty 89 dní. Hodnoty doby obratu závazků jsou delší než doba obratu pohledávek, což pro FNO je **pozitivní výsledek** a organizace by zatím neměla mít problém se splácením závazků.

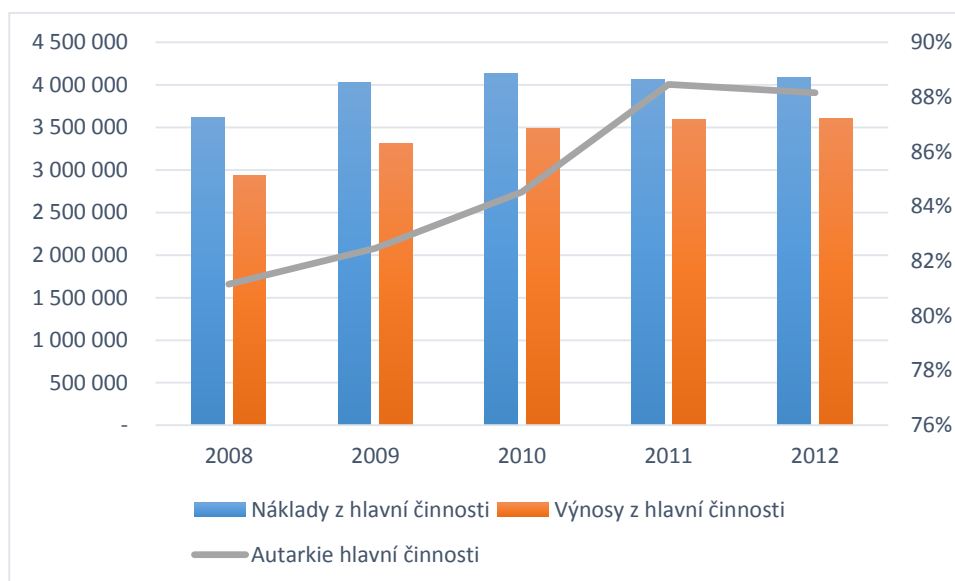
3.2.7 Ukazatel autarkie

Fakultní nemocnici Ostrava můžeme hodnotit také jako neziskové organizace pomocí ukazatele autarkie. Ten vypočteme pomocí poměru mezi náklady a výnosy a vyjádříme v procentech. Abychom zhodnotili soběstačnost nemocnice, zahrnujeme do výnosů hodnotu výnosů z prodeje služeb bez započítání provozních dotací a vedlejších činností.

	2008	2009	2010	2011	2012
Náklady z hlavní činnosti	3 620 462	4 020 873	4 131 572	4 064 334	4 086 854
Výnosy z prodeje služeb	2 938 236	3 316 110	3 492 167	3 595 326	3 602 899
Autarkie hlavní činnosti	81%	82%	85%	88%	88%

Tab. 36: Ukazatel autarkie v letech 2008-2012 (hodnoty v tis.Kč), (vlastní zpracování)

Ukazatel autarkie v roce 2008 tvořil hodnotu 81 %. V následujících letech docházelo k mírnému vzestupu trendu, v roce 2012 již hodnota ukazatele dosáhla hodnoty 88 %. Výsledky jsou špatné, **výnosy z činnosti po celou dobu nedokážou zcela pokrýt náklady**. K jejich pokrytí využívá vedlejších služeb (prodej vlastních výrobků) či neinvestiční dotace z veřejného sektoru.

Obr. 16: Vývoj nákladů a výnosů z hlavní činnosti a ukazatele autarkie v letech 2008-12 ve FN Ostrava, (vlastní zpracování)

3.3 Analýza soustav ukazatelů

V další části analýzy se věnuji pyramidovému rozkladu ukazatele rentability celkového kapitálu ROA pomocí DuPont analýzy. Při výpočtu využijeme následujícího vzorce.

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{Aktiva}} = \frac{EBIT}{\text{Tržby}} \times \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}}$$

	2008	2009	2010	2011	2012
EBIT/Tržby	0,0201	0,0216	0,0072	0,0086	0,0081
Obrat aktiv	0,7237	0,6459	0,6067	0,6223	0,6290
ROA	0,0146	0,0139	0,0044	0,0054	0,0051

Tab. 37: Rozklad rentability celkového kapitálu v letech 2008-2012, (vlastní zpracování)

Z provedeného rozkladu ukazatele ROA můžeme vysledovat, že pokles koeficientu rentability celkového kapitálu nejvíce souvisí s poklesem rentability tržeb, kdy od

roku 2010 docházelo k výraznému poklesu zisku. K mírnému nárůstu ROA došlo díky **zvýšení obratu aktiv**.

Rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu ROE byl vypočten pomocí následujícího vzorce.

$$ROE = \frac{EAT}{Tržby} \times \frac{Tržby}{Aktiva} \times \frac{Aktiva}{Vlastní kapitál}$$

	2008	2009	2010	2011	2012
EAT/Tržby	0,0204	0,0175	0,0034	0,0005	0,0001
Obrat aktiv	0,7237	0,6459	0,6067	0,6223	0,6290
Aktiva/vlastní kapitál	1,2236	1,2198	1,2526	1,1971	1,1835
ROE	0,0180	0,0138	0,0026	0,0004	0,0001

Tab. 38: Rozklad rentability vlastního kapitálu v letech 2008-2012, (vlastní zpracování)

Ukazatel rentability vlastního kapitálu byl v průběhu sledovaného období nejvíce ovlivněn efektem výrazně klesajícího ukazatele rentability tržeb způsobeného poklesem čistého zisku. **Poměr aktiv a vlastního kapitálu se výrazněji nemění, nemocnice je z větší části financována z vlastních zdrojů.**

3.4 Souhrnné indexy hodnocení

Souhrnné indexy využíváme k celkovému hodnocení finančního zdraví firmy. Jejich vypovídací schopnost je sice nižší než podrobné hodnocení poměrovými ukazateli, ale jejich výhoda je v rychlém a souhrnném hodnocení podniku pomocí jednoho čísla. (Růčková, 2011, s. 70)

3.4.1 Kralicekův Quicktest

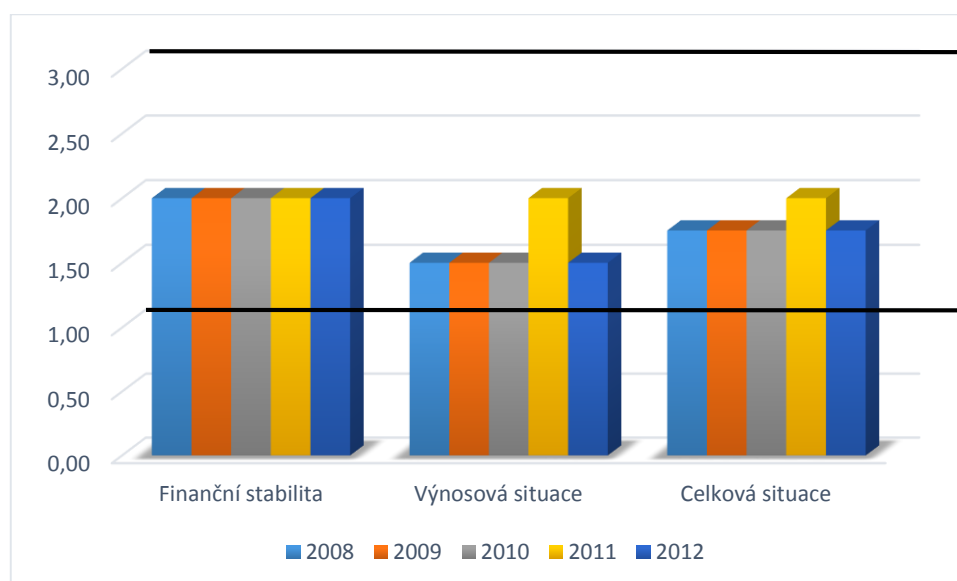
Vychází ze soustavy 4 rovnic, kde vypočítáme koeficienty R1-4. Těm se přidělí body, které nám hodnotí bonitu nemocnice.

	2008	2009	2010	2011	2012
R1	0,82	0,82	0,80	0,84	0,84
R2	1,26	1,34	2,49	1,59	1,34
R3	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01
R4	0,06	0,06	0,06	0,082	0,08

Tab. 39: Výsledné hodnoty Kralicekova Quicktestu v letech 2008-2012, (vlastní zpracování)

	2008	2009	2010	2011	2012
R1	4	4	4	4	4
R2	0	0	0	0	0
R3	1	1	1	1	1
R4	2	2	2	3	2
Finanční stabilita	2	2	2	2	2
Výnosová situace	1,50	1,50	1,50	2	1,50
Celková situace	1,75	1,75	1,75	2	1,75

Tab. 40: Bodové hodnocení ukazatelů Kralickova rychlého testu v letech 2007 – 2012 (vlastní zpracování)

Obr. 17: Kralicekův Quicktest aplikovaný na FNO v letech 2008-12 s doporučenými hodnotami (vlastní zpracování)

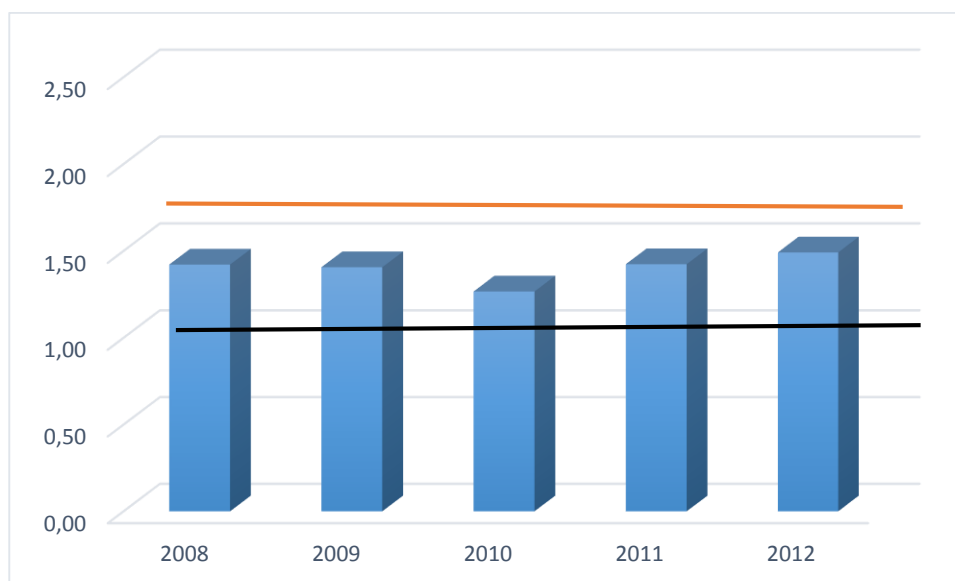
Ve sledovaném období se ukazatel finanční stability nemění a udržuje si hodnotu 2. O trochu nižších hodnot dosáhl ukazatel hodnotící výnosovou situaci. Zde se hodnota drží na čísle 1,5, pouze v roce 2011 dosáhl hodnoty 2. Celkový ukazatel dosáhl maximální hodnoty 2 v roce 2011, v ostatních letech dosahuje hodnoty 1,75. situace ve Fakultní nemocnici Ostrava se za sledované období výrazněji nemění, **je stabilní**. Hodnoty se **pohybují v rozmezí šedé zóny**.

3.4.2 Index důvěryhodnosti

V následující tabulce byly vypočteny hodnoty indexu důvěryhodnosti IN05 pro Fakultní nemocnici Ostrava za léta 2008-12 dle vzorce uvedeného v kapitole Bankrotní modely, str.33. Nejprve byly vypočteny jednotlivé poměrové ukazatele. Problém nastal při výpočtu druhého koeficientu, který počítá s nákladovými úroky. Nákladové úroky ve Fakultní nemocnici činily v roce 2008 17 000 Kč, v následujících letech měly nulovou hodnotu. V tomto případě dochází k problémům s výpočtem. Abychom tomu zabránili, autoři doporučují využít jako maximální hodnotu koeficientu 9. (www.Bussinesvize.cz) Jednotlivé koeficienty byly posléze vynásobeny příslušným váhovým faktorem a součtem hodnot jsme získali výslednou hodnotu indexu IN05.

	2008	2009	2010	2011	2012
K1 A/CZ	5,47	5,55	4,96	6,07	6,45
K2 EBIT/Ú	9,00	9,00	9,00	9,00	9,00
K3 EBIT/A	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01
K4 V/A	0,91	0,80	0,72	0,71	0,72
K5 OA/KZ + KBÚ	1,13	1,13	1,03	1,16	1,36
IN05	1,42	1,41	1,27	1,42	1,49

Tab. 41: Výpočet koeficientů a výsledného indexu důvěryhodnosti IN05 v letech 2008 -12 (vlastní zpracování)

Obr. 18: Index důvěryhodnosti 05 aplikovaný na FNO v letech 2008-12 s vymezenou horní a spodní mezí (vlastní zpracování)

Z grafu je patrné, že ve sledovaném období se FN Ostrava **pohybuje v šedé zóně**. Index IN05 v letech 2008-10 postupně klesá, od roku 2011 se hodnota opět mírně zvyšuje, aby v roce 2012 dosáhla maximální hodnoty 1,49, která ale stále nedosahuje horní hranice.

Většina ukazatelů dosahuje právě v roce 2010 minimální hodnoty, zejména v důsledku dopadů ekonomické krize, vzrůstu nákladů a snižováním zisku. **Zlepšení v posledních dvou letech FN Ostrava zaznamenala zvláště v poměru aktiv k cizím zdrojům a oběžných aktiv ku krátkodobým závazkům**, což bylo způsobenou snahou snižovat náklady a ceny materiálu a léků. Koeficient rentability dosahuje nižších hodnot, což ale souvisí s neziskovým účelem FN Ostrava.

4 SHRNU TÍ ANALÝZY

4.1 Zhodnocení finanční situace

Hlavním cílem diplomové práce bylo zhodnotit celkovou finanční situaci Fakultní nemocnice Ostrava a pokusit se o předpověď jejího budoucího vývoje. Zhodnocení finanční situace nemocnice proběhlo prostřednictvím vybraných metod finanční analýzy. Zdrojem dat byly výroční zprávy z let 2008 – 2012.

První část analýzy byla provedena zhodnocením absolutních ukazatelů využitím horizontální a vertikální analýzy.

Při sledování aktiv a pasiv a jejich vývoje v horizontální analýze jsme zjistili, že do roku 2011 docházelo k jejich pozvolnému nárůstu. Až v roce 2012 hodnoty aktiv i pasiv poklesly. Důvodem poklesu v oblasti aktiv byly zejména nižší investice do dlouhodobého hmotného majetku v předchozích letech způsobených vlivem finanční krize.

Rostoucí trend můžeme sledovat i ve vývoji pasiv. I zde dochází k mírnému poklesu v roce 2012. Nárůst sledujeme zejména v oblasti jmění účetní jednotky, což souvisí s modernizací přístrojů či investicemi v oblasti dlouhodobého hmotného majetku a využíváním dotací. Pokles v oblasti pasiv pak sledujeme v oblasti hospodářského výsledku, který se však zatím stále pohybuje v černých číslech. Od roku 2011 sledujeme pokles v oblasti cizích zdrojů, což souvisí se zavedenými ekonomickými opatřeními, tlakem na snižování cen léků a materiálu.

Z vertikální analýzy je patrné, že ve struktuře převažují přibližně v 80% stálá aktiva. Ta jsou převážně tvořena dlouhodobým hmotným majetkem. Oběžná aktiva tvoří zvláště peníze na účtech a pak krátkodobé pohledávky. Poměr mezi těmito položkami se postupně mění. Od roku 2008 se hodnota peněz na účtech postupně snižuje, zatímco narůstá objem krátkodobých pohledávek. Z toho je patrný vliv ekonomické krize, kdy Fakultní nemocnici Ostrava narůstají pohledávky u zdravotních pojišťoven a dochází k poklesu rezerv.

Vertikální analýza pasiv udává, že majetek Fakultní nemocnice Ostrava je z majoritní části tvořen vlastními zdroji. Tato struktura se v průběhu sledovaného období výrazněji nemění. Cizí zdroje představují maximálně 20 % z celkových pasiv a tvoří je převážně krátkodobé závazky vůči zaměstnancům a dodavatelům. Nemocnice ve sledovaném období neevidovala žádné dlouhodobé závazky. V roce 2012 je tvořila částka

4 767 000 Kč, asi 0,08 % z celkových pasiv, která představuje přijaté zálohy na projekty vědy a výzkumu, dlouhodobé bankovní úvěry FNO nemá.

Horizontální analýza výsledovky nám podává informace o směru trendu v oblasti nákladů, výnosů a s tím souvisejícího hospodářského výsledku. Do roku 2010 dochází k nárůstu v oblasti nákladů, v dalším roce trend klesá. Mzdové náklady udržují rostoucí trend po celé sledované období, přestože rok 2011 byl již ovlivněn ekonomickou krizí. Fakultní nemocnice Ostrava v tomto roce výrazně navýšila výplatní tarify lékařům z důvodu nařízení vlády, v dalším roce pak došlo k nárůstu platu i u nelékařských zdravotnických pracovníků. Stoupají i náklady na energie. V roce 2011 je sice zaznamenán pokles spotřeby, což bylo způsobeno vyhlášením výběrového řízení na dodavatele elektřiny, v dalším roce však opět došlo k nárůstu u této položky. Přesto hodnota celkových nákladů od roku 2011 klesá, což se podařilo managementu nemocnice vyjednáváním nižších cen u materiálu a léků.

Vývoj v oblasti výnosů má rostoucí tendenci do roku 2010. Od roku 2011 dochází k mírnému celkovému poklesu, což bylo způsobeno zejména úhradovou vyhláškou a zastropováním plateb od zdravotních pojišťoven. Snížení výnosů po roce 2011 je také ovlivněno poklesem tržeb za prodané léky z lékárny FN Ostrava, z důvodu změny vykazování léků na předpis z rozhodnutí Státního ústavu pro kontrolu léčiv v průběhu roku 2011.

Fakultní nemocnici Ostrava se **daří hospodařit v černých číslech**. Rostoucí náklady, zvyšování DPH, zvyšování mezd nařízené vládou a na druhé straně vliv úhradové vyhlášky ze zastropováním plateb zdravotních pojišťoven způsobil **pokles hospodářského výsledku**. Mezi roky 2009-10 došlo k poklesu hospodářského výsledku po zdanění o 46 miliónů Kč. I v dalších letech sledujeme pokles zisku, v roce 2012 činí hospodářský výsledek po zdanění částku 470 000 Kč.

Z vertikální analýzy nákladů je patrné, že přibližně stejnou velikost zaujímají náklady na zaměstnance a na materiál. Zatímco mzdové náklady postupně narůstají, FNO se podařilo mírně snížit hodnotu nákladů na materiál a léky. Následují pak odvody sociálního pojištění, odpisy dlouhodobého majetku či náklady na energii. Výnosy tvoří z více než 80 % platby od zdravotních pojišťoven.

Investice do modernizace přístrojů, vybavení či stavebních úprav fakultní nemocnice financuje z vlastních zdrojů a využitím státních dotací či dotací ze strukturálních fondů EU, které jsou uvolněny Ministerstvem zdravotnictví. Systémové dotace byly využity k například k výstavbě nového traumacentra, modernizaci radioterapeutické kliniky či

nákupu nových přístrojů (Cyber Knife). V roce 2009 činil poměr dotací a vlastních zdrojů 79 % k 21 %. V dalších obdobích byl tento poměr vyrovnaný, v roce 2012 se naopak obrátil ve prospěch vlastních zdrojů. Je však třeba přihlédnout k tomu, že v tomto roce byly celkové investice na zdaleka nejnižší úrovni. Nejvyšší dotace Fakultní nemocnice obdržela v roce 2009, díky kterým spustila výše zmíněné projekty. Vlastními zdroji by FNO při klesajícím hospodářském výsledku měla problém modernizaci v takové míře provést.

Další část práce se věnuje výpočtu poměrových ukazatelů, kdy je Fakultní nemocnice Ostrava ve sledovaném období hodnocena pomocí ukazatelů rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti.

Ukazatelé rentability nám hodnotí finanční výkonost. **Hodnoty koeficientů po celou dobu dosahovaly kladných, i když poměrně nízkých hodnot.** Nejvyšší ziskovosti bylo dosaženo v roce 2008, tehdy se hodnoty ukazatelů blížily k 2%. Od roku 2010 se projevil dopad krize, hodnoty ukazatelů dosáhly minima. V následujícím roce můžeme sledovat mírně rostoucí trend, který však u většiny ukazatelů v roce 2012 opět poklesl. Hospodářské výsledky za rok 2013 ještě nejsou oficiálně známe, ale k výraznějšímu zlepšení situace zřejmě nedošlo. K změnám může dojít v následujících letech, kdy došlo ke změně vlády a mohou se změnit úhradové podmínky či jiná pravidla, která zisk nemocnic ovlivňují.

Fakultní nemocnice však nejsou primárně ziskové organizace. Jejich účelem není produkovat zisk, ale zajistit zdravotní péči pro daný region. Tím, že poskytují často tu nejnáročnější a tím i nejnákladnější péči, může být problém dosahovat kladných hospodářských výsledků. Důležitější tedy, než ukazatele rentability, jsou pro tento sektor další ukazatele, které hodnotí likviditu či zadluženost nemocnice, protože to jsou faktory, které by měl management hlídat.

Ukazatele likvidity ve sledovaném období **nedosahují doporučené hranice.** Fakultní nemocnice je sice schopna plnit své závazky, ale nezůstává jí dostatek volných prostředků pro investice. I zde sledujeme nejprve mírně klesající trend, který od roku 2011 opět mírně narůstá. Ukazatel okamžité likvidity byl nejvyšší v letech 2008-09, kdy měla FNO na účtech nejvíce hotovostních prostředků. Zato ukazatel běžné a pohotovostní likvidity dosáhl maxima v roce 2012 díky snížení hodnoty krátkodobých závazků. Podobných výsledků dosahuje i ukazatel čistého pracovního kapitálu, který též dosahuje maxima v roce 2012, kdy i přes mírný pokles oběžných aktiv došlo k nárůstu ČPK díky stlačení cen materiálu a tím i pohledávek vůči dodavatelům.

Vývoj ukazatelů zadluženosti debt ratio a equity ratio ve sledovaném období se výrazněji nemění. FNO ke své činnosti využívá zvláště vlastních zdrojů. Krátkodobé závazky jsou využívány přibližně v 20 %, dlouhodobé závazky jsou minimální, případně nejsou evidovány. Díky tomu, můžeme Fakultní nemocnici označit **za finančně stabilní a bez věřitelského rizika**. Pokud by se však jednalo o ziskový podnik, přemíra vlastního kapitálu by mohla vést k nižší výkonnosti investovaných prostředků.

Ukazatel obratu aktiv má do roku 2010 klesající trend, poté opět mírně narůstá. Přesto jeho hodnoty jsou po celou dobu nižší než 1, celková aktiva se v tržbách nevrací. Je však třeba vzít v potaz, že část majetku byl pořízen z dotací státu či evropských fondů a jeho účelem není vytváření zisku, ale zajištění kvalitní péče v rámci regionu. Ukazatel obratu zásob svědčí pro **efektivní nakládání se zásobami**, nevytváří se zbytečné zásoby. Doba obratu krátkodobých pohledávek výrazně narostla v roce 2010, kdy se hodnota zvýšila oproti předchozímu roku téměř dvojnásobně. Doba obratu krátkodobých závazků vykazuje obdobný trend, ale její hodnoty jsou výrazně vyšší, takže Fakultní nemocnice by zatím **neměla mít problém se splácením svých závazků**. Přesto je třeba sledovat vnější faktory a zavčas na ně reagovat.

Ukazatel autarkie ve sledovaném období sice vykazuje rostoucí trend, přesto dosahuje maximální hodnoty 88%. Fakultní nemocnice Ostrava **nedokáže pouze prodejem služeb pokrýt celkové náklady z činnosti**. K tomu využívá i vedlejší aktivity, jako prodej zboží, materiálu či neinvestiční dotace.

V další části analýzy jsem provedla rozklad ukazatelů ROA a ROE k posouzení vlivu jednotlivých položek rozvahy na výsledné hodnoty ukazatele. **Pokles koeficientů rentability celkového a vlastního kapitálu ve sledovaném období nejvíce souvisí s poklesem rentability tržeb**, kdy od roku 2010 docházelo k výraznému poklesu zisku způsobeného zvýšením nákladů a limitací příjmů od zdravotních pojišťoven. Tuto situaci nebyla FNO schopna příliš ovlivnit. Hodnotu ROA a ROE se podařilo **mírně navýšit zrychlením obratu aktiv**. Poměr aktiv a vlastního kapitálu se výrazněji nemění, nemocnice je z větší části financována z vlastních zdrojů, zadluženost je nízká.

Dále byla provedena analýza soustav ukazatelů k rychlému zhodnocení finančního zdraví firmy.

Kralicekův Quicktest zjistil, že hodnoty ve sledovaném období se výrazněji nemění. Finanční stabilita dosáhla hodnoty 2, výnosová situace došla bodového hodnocení o něco nižšího. Přesto se celková situace pohybuje v šedé zóně, situaci však můžeme hodnotit jako stabilní.

Z hodnocení bankrotního modelu pomocí výpočtu indexu důvěryhodnosti IN05 můžeme sledovat, že Fakultní nemocnice spěla v roce 2010 k hranici vážných finančních problémů. V dalších letech se jí však podařilo zvýšit hodnotu indexu a přesto, že se stále pohybuje v šedé zóně, v roce 2012 se jí podařilo dosáhnout maximální hodnoty 1,49. Zlepšení v posledních dvou letech FN Ostrava zaznamenala zvláště v poměru aktiv k cizím zdrojům a oběžných aktiv ke krátkodobým závazkům, což bylo způsobenou snahou snižovat náklady a ceny materiálu a léků.

Fakultní nemocnice Ostrava se v obou modelech hodnotících nám **bonitu a riziko bankrotu pohybuje v šedé zóně**. Hodnoty, kterých dosahuje, jsou **poměrně stabilní**. K riziku bankrotu se přiblížila v roce 2010, kdy na ni dolehla hospodářská krize a výrazný pokles ziskovosti. Díky strategii, která vedla ke snižování cen materiálů a léků, došlo ke zlepšení situace a k poměrně příznivému budoucímu vývoji, který je však výrazně závislý na vnější situaci.

4.2 Návrhy

Na základě provedené analýzy hodnotící finanční situaci a hospodaření Fakultní nemocnice Ostrava jsem došla k následným závěrům.

Fakultní nemocnice Ostrava:

- V celém sledovaném období dosahuje kladných hospodářských výsledků, i když v roce 2010 došlo k jejich výraznému poklesu
- Vysoký poměr vlastního kapitálu v poměru k cizímu
- Výnosy z prodeje služeb nepokryjí celkové náklady z činnosti, Fakultní nemocnice využívá k navýšení výnosů i další aktivity
- Investice do modernizace přístrojů a budov z velké části závisí na státních dotacích či dotacích z evropských strukturálních fondů, vlastními zdroji by FNO při klesajícím hospodářském výsledku měla problém modernizaci v takové míře provést
- Ukazatelé likvidity a zadluženosti hodnotí FN jako stabilní a bez věřitelského rizika

- Pokles výnosů se Fakultní nemocnice snaží vyrovnat zrychlením obratu aktiv, tlakem na snižování cen nakupovaného materiálu a léků

Fakultní nemocnice Ostrava by se měla dále snažit udržet své postavení v Moravskoslezském kraji, udržet specializovaná centra, věnovat se dále vědě, výzkumu a spolupráci s lékařskou fakultou, díky které může v budoucnu získat nové pracovníky či rozvíjet odbornost stávajících zaměstnanců. Důležitá je pro ni personální politika, snaha udržet si kvalitní a stěžejní zaměstnance, kteří zajišťují poskytovanou odbornou péči. S tím však též souvisí dobré platové ohodnocení, aby si nemocnice mohla tyto pracovníky udržet. Snížení nákladů na zaměstnance mohou přinést četnější personální audity, které by měly zefektivnit počty personálu na ambulancích a odděleních, jejich případné přeřazení na vytíženější úseky, zkrácení úvazků či celkové snížení jejich počtu.

Dále by si FNO měla udržet prestiž nemocnice dobrým marketingem s důrazem na vysokou odbornost a kvalitu zdravotní péče a udržením akreditací. Další možností je zvýšit zisky například vyšším podílem služeb samoplátcům.

Rentabilita výkonů je velmi ovlivněna vnějšími podmínkami, každý rok se mění společně s úhradovou vyhláškou a dalšími změnami jako například růst DPH. V roce 2013 byla hlavní část zdravotní péče v nemocnici hrazena systémem DRG. V současné době není k dispozici zpráva o hospodářském výsledku, ale předběžné zprávy hovoří o dalším poklesu příjmů. Jelikož však došlo ke změně vlády a odklonu více k levicové politice, můžeme očekávat zmírnění podmínek v úhradové vyhlášce a větší podpory státu v oblasti zdravotnictví. Fakultní nemocnice by měla při vyjednávání se zdravotními pojišťovnami apelovat na vysokou náročnost poskytované péče, využít získané akreditace SAK a JCI a také svou pozici na trhu v regionu Moravskoslezského kraje. Měla by se snažit navýšit limity výkonů a také zkrátit dobu obratu pohledávek, která se od roku 2010 zvýšila téměř dvojnásobně. Tím by se také zlepšil koeficient likvidity a FNO by měla k dispozici více volných finančních prostředků.

V rámci nemocnice mohou být hospodářské výsledky ovlivněny prací managementu při vyjednávání cen léků a materiálu. Jak je z předchozí analýzy patrné, tato strategie zlepšila ekonomickou situaci od krize v roce 2010. Proto bych Fakultní nemocnici doporučila v této taktice pokračovat a dále nakupovat léky a materiál s výrazným zřetelem na cenu. S tímto bodem též souvisí plánování strategie pro vedoucí pracovníky jednotlivých oddělení, kteří by měli být motivováni k šetřící politice a zabránit plýtvání či překračování limitů.

Jakožto objektu, jehož primárním účelem není vytvářet zisk, ale zajišťovat kvalitní a dostupnou péči bych nedoporučovala zvyšovat hladinu zadlužování, i kdyby to mělo být za účelem zvyšování rentability. K investicím do další modernizace by měla nadále využívat systémové dotace ministerstva zdravotnictví či evropské strukturální fondy.

IV. ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit finanční situaci Fakultní nemocnice Ostrava pomocí tradičních a moderních metod finanční analýzy, provést pyramidový rozklad ukazatelů rentability ROA a ROE, zjistit vliv jednotlivých koeficientů na jejich hodnotu, a pomocí predikčních modelů nastínit budoucí vývoj zdravotnické instituce, což bylo splněno.

První část práce byla věnována teoretickým poznatkům z oblasti financování zdravotnických zařízení a metodám finanční analýzy.

Druhá analytická část práce se věnuje aplikaci metod finanční analýzy na Fakultní nemocnici Ostrava za období let 2008-12. Po stručné charakteristice zdravotnického zařízení byla nejprve provedena horizontální a vertikální analýza absolutních ukazatelů. Dále následovala analýza poměrových ukazatelů, a to výpočty koeficientů rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity. Následně byl proveden pyramidový rozklad koeficientů rentability ROA a ROE s cílem zjistit vliv jednotlivých koeficientů na jejich výslednou hodnotu. Pro posouzení dalšího vývoje finanční situace Fakultní nemocnice byl využit bonitní Kralicekův Quicktest a výpočet ukazatele IN05.

Třetí část shrnuje poznatky a vypočtené údaje z předchozí kapitoly, hodnotí výsledky finanční analýzy a jsou v ní podány návrhy pro stanovení další strategie, čím se snaží splnit cíl diplomové práce.

Z hodnocení výsledků finanční analýzy Fakultní nemocnice Ostrava ve sledovaném období let 2008-12 vyplynuly následující poznatky:

- Hospodářské výsledky v daném období se pohybují v černých číslech. Největší pokles nastal v roce 2010, kdy došlo ke zvýšení DPH, byly výrazně navýšeny platy lékařům v důsledku vládního nařízení, čímž došlo k nárůstu nákladů, a na druhou stranu došlo k poklesu plateb od zdravotních pojišťoven.
- Z analýzy aktiv a pasiv vyplývá, že Fakultní nemocnice má výrazně vyšší poměr vlastního kapitálu v poměru k cizímu. Sice vykazuje nízkou zadluženost a v daném období téměř neeviduje dlouhodobé závazky, tato strategie nemusí přinášet dostatečnou výkonnost.
- Ukazatelé rentability dosahují hodnot pod 2%, nejvyšších hodnot Fakultní nemocnice dosáhla v letech 2008-09. V roce 2010 došlo k výraznému

poklesu. Od té doby trend opět mírně narůstá, ale hodnoty ukazatele jsou minimální, rentabilita je nízká.

- Ukazatelé likvidity a zadluženosti hodnotí FNO jako stabilní a bez věřitelského rizika. Fakultní nemocnice je schopna pokrýt své závazky, ale nezůstává jí dostatek financí k investicím. K těm musí využívat systémové dotace a dotace z evropských fondů, jen část investic pokrývá ze svých zdrojů.
- Pomocí rozkladu ukazatelů ROA a ROE vyplynulo, že pozitivní vliv v posledních letech má rychlejší doba obratu aktiv, negativním vlivem je klesající rentabilita.
- Z analýzy predikčních modelů lze říci, že Fakultní nemocnice Ostrava se sice pohybuje v šedé zóně, situace se ale jeví jako stabilní a postupně se mírně zlepšuje. Budoucí vývoj zřejmě výraznější změny nepřinese, situace ale velmi závisí na vnějších podmínkách daných politickou a ekonomickou situací.

Celkově tak hodnotím finanční situaci jako uspokojivou, ale je třeba tento stav minimálně udržet, případně se snažit některé faktory vylepšit. K tomu bych měla následující podněty.

Návrhy:

- Udržet si své postavení v Moravskoslezském kraji, udržet specializovaná centra, věnovat se dále vědě, výzkumu a spolupráci s lékařskou fakultou, díky které může v budoucnu získat nové pracovníky či rozvíjet odbornost stávajících zaměstnanců.
- Personální politika – udržet kvalitní a stěžejní zaměstnance, dobře je platově ohodnotit. Snížení nákladů na zaměstnance mohou přinést četnější personální audity, které by měly zefektivnit počty personálu na ambulanci a oddělení, jejich případné přeřazení na vytíženější úseky, zkrácení úvazků či celkové snížení jejich počtu.
- Marketing cílený na vysokou odbornost a kvalitu zdravotní péče a udržení akreditací.
- Vyjednávání se zdravotními pojišťovnami - apelovat na vysokou náročnost poskytované péče, využít získané akreditace SAK a JCI a také svou pozici na

trhu v regionu Moravskoslezského kraje. Snažit se navýšit limity výkonů a také zkrátit dobu obratu pohledávek.

- Dále nakupovat léky a materiál s výrazným zřetelem na cenu. Vedoucí pracovníci jednotlivých oddělení by měli být motivováni k šetřící politice a zabránit plýtvání či překračování limitů.
- Investice do další modernizace - nadále využívat systémové dotace ministerstva zdravotnictví či evropské strukturální fondy.

Management Fakultní nemocnice nemá jednoduchou situaci. Na jedné straně musí zabezpečit kvalitní a dostupnou péči pro region Moravskoslezského kraje, na druhé straně udržet nemocnici v pozitivních ekonomických výsledcích. Úkolem instituce není primárně přinášet zisk, ale též nemůže být zadlužená a jen spoléhat na podporu státu. Fakultní nemocnice poskytuje vysoce nákladnou péči, zajišťuje specializovaná centra a tyto náročné výkony pro ni rozhodně nejsou rentabilní. Objevuje se zde pro management etické dilema, je správnou cestou omezit péči o pacienty a zaměřit se na maximální ziskovost? Nebo udělat vše pro zkvalitnění služeb a dostat se do dluhů, které se opět musí z něčeho zaplatit? Vedení Fakultní nemocnice se musí vydat střední cestou, zajistit efektivní poskytování péče, sledovat využití lůžek a odborného personálu. Zajistit si výhodné nákupní ceny materiálu a léků, promyšleně a strategicky využívat dotace. Zároveň však udržet kvalitu péče a odbornost, aby si Fakultní nemocnice udržela své postavení na trhu.

Závěry diplomové práce budou představeny managementu Fakultní nemocnice Ostrava, která může výsledky finanční analýzy a případné návrhy využít k plánování další strategie.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BAČÍK, Petr, Jaroslav ZLÁMAL a Markéta KUBÁLKOVÁ. Základy firemních financí: učební texty pro distanční studium. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009, v, 205 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-244-3511-4.

BOŘUCKÝ, Jiří a Jaroslav LUX. Historie a současnost Fakultní nemocnice s poliklinikou v Ostravě. 1992. vyd. Ostrava.

Du Pontova analýza. [online]. [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/dupontova-analyza>

Ekonomické informace ve zdravotnictví 2012. In: [online]. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/katalog/zdravotnicka-statistika/ekonomicke-informace-ve-zdravotnictvi>

Ekonomické výsledky nemocnic 2012. In: [online]. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/katalog/zdravotnicka-statistika/ekonomicke-vysledky-nemocnic>

GLADKIJ, Ivan. Management ve zdravotnictví. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2003, xii, 380 s. ISBN 80-722-6996-8.

GRÜNWALD, Rolf. Finanční analýza a plánování podniku: integrovaný přístup k manažerskému rozhodování. Vyd. 1. Překlad Stanislav Komenda. Praha: Ekopress, 2007, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

Historie. In: [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.fno.cz/historie>

HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ. Podnikové finance v teorii a praxi. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-011-0.

KALOUSEK, František a Pavel MÁCHAL. Finanční řízení. Vyd. 1. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2000. ISBN 80-715-7472-4.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. Finanční analýza: krok za krokem. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, xiii, 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

KISLINGEROVÁ, Eva. Manažerské finance. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, xxxviii, 811 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-194-9.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 236 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.

KOCOUREK, Pavel. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace. In: [online]. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z: www.vlada.cz/assets/ppov/lrv/ria/databaze/Zaverecna-zprava-RIA.doc

KRAFTOVÁ, Ivana. Finanční analýza municipální firmy. Praha: C. H. Beck, 2002, xii, 206 s. ISBN 80-717-9778-2.

Lůžková péče 2012. In: [online]. [cit. 2014-01-26]. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/katalog/zdravotnicka-statistika/luzkova-pece>

MAAYTOVÁ, Alena. Otázky ekonomiky zdravotnictví s ohledem na zvyšování efektivnosti. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 164 s. ISBN 978-807-3579-128.

MÁČE, Miroslav. Finanční analýza obchodních a státních organizací: praktické příklady a použití. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 155 s. ISBN 80-247-1558-9.

MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ. Finanční analýza. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006, 228 s. ISBN 80-735-7219-2.

O nemocnici. In: [online]. [cit. 2014-01-21]. Dostupné z: <http://www.fno.cz/informace-o-nemocnici/vitejte-na-strankach-fakultni-nemocnice-v-ostrove>

Prerозdělování pojistného. In: [online]. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z: <http://www.vzp.cz/platci/informace/povinnosti-platcu-metodika/stat/prerозdelovani-pojistneho>

Registr ekonomických subjektů - informace o subjektu. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: http://registry.czso.cz/irsw/detail.jsp?prajed_id=28864

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 4., aktualiz. vyd. Praha, c2011, 143 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3916-8.

SOUČEK, Zdeněk a Jan BURIAN. Strategické řízení zdravotnických zařízení. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006, 196 s. ISBN 80-869-4618-5.

SYNEK, Miloslav, Heřman KOPKÁŇ a Markéta KUBÁLKOVÁ. Manažerské výpočty a ekonomická analýza. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2009, xviii, 301 s. ISBN 978-80-7400-154-3.

ŠATERA, Karel. Zdravotní pojištění a ekonomika. Vyd. 1. Ve Zlíně: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 115 s. ISBN 978-807-3189-716.

Úhradová vyhláška pro rok 2012. In: [online]. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/dokumenty/uhradova-vyhlaska-pro-rok-2012_5634_2160_1.html

Výroční zpráva 2008. [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: http://www.fno.cz/documents/vyrocní_zprava_2008.pdf

Výroční zpráva 2009. [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: http://www.fno.cz/documents/documents/VZ_2009_v2.pdf

Výroční zpráva 2010. [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: http://www.fno.cz/documents/FNO_VZ_2010_WEB.pdf

Výroční zpráva 2011. [online]. [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: http://www.fno.cz/documents/documents/VZ_2011_NO6_kontrola_final_03.pdf

Výroční zpráva 2012. In: [online]. [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: http://www.fno.cz/documents/kongresy-a-seminare/VZ_2012_NO1_final_oprava_WWW.pdf

WAN, Thomas T. Analýza a vyhodnocování systémů zdravotní péče: integrovaný přístup k manažerskému rozhodování. 1. vyd. Překlad Stanislav Komenda. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998, xxiii, 254 s. ISBN 80-706-7834-8.

Zdravotníci: Úhradová vyhláška je katastrofa; Heger na ní trvá. [online]. [cit. 2013-12-15]. Dostupné z: <http://zdravi.e15.cz/clanek/priloha-pacientske-listy/zdravotnici-uhradova-vyhlaska-je-katastrofa-heger-na-ni-trva-462616?category=z-domova>

ZIKMUND, Martin. IN05 – Bankrotní index z Česka, který funguje na české firmy. [online]. [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: <http://www.businessvize.cz/financi-analyza/in05-bankrotni-index-z-ceska-ktery-funguje-na-ceske-firmy>

ZLÁMAL, Jaroslav a Jana BELLOVÁ. Ekonomika zdravotnictví. Vyd. 2., upr. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2013, 249 s. ISBN 978-80-7013-551-8.

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

A	aktiva
aj.	a jiní
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
a.s.	akciová společnost
CF	cash flow
CZ	cizí zdroje
ČPK	čistý pracovní kapitál
ČR	Česká republika
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DM	dlouhodobý majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DRG	Diagnosis Related Group
DZ	dlouhodobé závazky
EAT	Earnings after Taxes - zisk po zdanění
EBIT	Earnings before Interest and Taxes - zisk před odečtením úroků a daní
EBITDA	Earnings before Interest, Taxes, Depreciations and Amortization Charges - zisk před zdaněním, úroky a odpisy
EBT	Earnings before Taxes – zisk před zdaněním
FN	Fakultní nemocnice
FNO	Fakultní nemocnice Ostrava
HDP	Hrubý domácí produkt
JCI	Joint Commission International
Kč	Koruna česká
KP	krátkodobé pohledávky
KZ	krátkodobé závazky
L3	celková likvidita
mil.	milion
mld.	Miliarda

MBA	Master of Business Administration
MZ ČR	Ministerstvo zdravotnictví České republiky
N	nákladovost
NOPAT	Net Operating Profit after Taxes - zisk z operačních činností podniku po dani
obr.	obrázek
OA	oběžná aktiva
par.	paragraf
příl.	příloha
ROA	Return on Assets – rentabilita aktiv
ROC	Return on Costs - rentabilita vlastních nákladů
ROCE	Return on Capital Employed – rentabilita dlouhodobých zdrojů
ROE	Return on Equity – rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Return on sale – rentabilita tržeb
s.	strana
SA	stálá aktiva
SAK	spojená akreditační komise
Sb.	sbírky
srov.	srovnej
T	tržby
tab.	tabulka
tis.	tisíc
tzn.	to znamená
VH	výsledek hospodaření
VK	vlastní kapitál
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
Z	zásoby

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Diagram DuPont analýzy.....	31
Obr. 2 : Struktura zdravotnických pracovníků FNO v roce 2012.....	41
Obr. 3: Vývoj stálých a oběžných aktiv v letech 2008-2012.....	43
Obr. 4: Vývoj vlastního a cizího kapitálu v letech 2008-2012.....	45
Obr. 5: Vývoj nákladů v letech 2008-12.....	47
Obr. 6: Vývoj hospodářského výsledku v letech 2008-2012.....	48
Obr. 7: Vývoj investovaných prostředků v letech 2008-12.....	49
Obr. 8: Struktura aktiv v roce 2012.....	50
Obr. 9: Vertikální analýza aktiv v roce 2012.....	52
Obr. 10: Vertikální analýza nákladů v roce 2012.....	54
Obr. 11: Vertikální analýza výnosů v roce 2012.....	54
Obr. 12: Vývoj ukazatelů likvidity FNO v letech 2008-12	58
Obr. 13: Vývoj čistého pracovního kapitálu v letech 2008-12 v tis. Kč	59
Obr. 14: Porovnání vývojových trendů ukazatelů rentability v letech 2008-12.....	61
Obr. 15: Porovnání ukazatelů zadluženosti v letech 2008-12.....	64
Obr. 16: Vývoj nákladů a výnosů z hlavní činnosti a ukazatele autarkie	71
Obr. 17: Kralicekův Quicktest aplikovaný na FNO v letech 2008-12	73
Obr. 18: Index důvěryhodnosti 05 aplikovaný na FNO v letech 2008-12.....	75

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Bodování výsledků Kralicekova Quicktestu.....	34
Tab. 2: Počet lůžek	40
Tab. 3: Využití lůžek	40
Tab. 4: Počet výkonů	40
Tab. 5: Počet zaměstnanců dle kategorií	41
Tab. 6: Růst průměrného platu v roce 2012	42
Tab. 7: Horizontální analýza aktiv v letech 2008-2012.....	43
Tab. 8: Horizontální analýza pasiv v letech 2008-2012.....	44
Tab. 9: Horizontální analýza výsledků hospodaření za roky 2008-12.....	46
Tab. 10: Horizontální analýza investovaných prostředků v letech 2008-12.....	48
Tab. 11: Vertikální analýza aktiv v letech 2008-12.....	50
Tab. 12: Vertikální analýza pasiv v letech 2008-2012.....	51
Tab. 13: Vertikální analýza výsledovky v letech 2008-12.....	52
Tab. 14: Vertikální analýza investovaných prostředků v letech 2008-12.....	54
Tab. 15: Ukazatel běžné likvidity v letech 2008-12	56
Tab. 16: Ukazatel pohotovostní likvidity v letech 2008-12	56
Tab. 17: Ukazatel okamžité likvidity v letech 2008-12.....	57
Tab. 18: Ukazatel čistého pracovního kapitálu v letech 2008-12 v tis. Kč	58
Tab. 19: Ukazatel ROA v letech 2008-2012	60
Tab. 20: Ukazatel ROCE v letech 2008-2012	60
Tab. 21: Ukazatel ROE v letech 2008-2012.....	61
Tab. 22: Ukazatel ROS v letech 2008-2012	61
Tab. 23: Ukazatel ROC v letech 2008-2012.....	62
Tab. 24: Ukazatel debt ratio v letech 2008-2012	62
Tab. 25: Ukazatel equity ratio v letech 2008-2012	64
Tab. 26: Ukazatel úrokového krytí v letech 2008-2012.....	65
Tab. 27: Ukazatel finanční páky v letech 2008-2012.....	65
Tab. 28: Ukazatel obratu celkových aktiv v letech 2008-2012.....	66
Tab. 29: Ukazatel doby obratu celkových aktiv v letech 2008-2012.....	66
Tab. 30: Ukazatel obratovosti zásob v letech 2008-2012	67

Tab. 31: Ukazatel doby obratu zásob v letech 2008-2012	67
Tab. 32: Ukazatel obratovosti pohledávek v letech 2008-2012.....	68
Tab. 33: Ukazatel doby obratu pohledávek v letech 2008-2012.....	68
Tab. 34: Ukazatel obratovosti závazků v letech 2008-2012	69
Tab. 35: Ukazatel obratovosti závazků v letech 2008-2012.....	69
Tab. 36: Ukazatel autarkie v letech 2008-2012	69
Tab. 37: Rozklad rentability celkového kapitálu v letech 2008-2012.....	71
Tab. 38: Rozklad rentability vlastního kapitálu v letech 2008-2012.....	72
Tab. 39: Výsledné hodnoty Kralicekova Quicktestu v letech 2008-2012.....	73
Tab. 40: Bodové hodnocení ukazatelů Kralickova rychlého testu v letech 2007 – 2012...73	
Tab. 41: Výpočet koeficientů a výsledného indexu IN05 v letech 2008-12.....	74

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Aktiva FN Ostrava v letech 2008-12.....	96
Příloha 2: Pasiva ve FN Ostrava v letech 2008-12.....	97
Příloha 3: Výkaz zisku a ztrát FN Ostrava v letech 2008-12.....	98
Příloha 4: Horizontální analýza aktiv FN Ostrava v letech 2008-12, abs. hodnoty.....	100
Příloha 5: Horizontální analýza aktiv FN Ostrava v letech 2008-12, rel. hodnoty.....	101
Příloha 6: Horizontální analýza pasiv FN Ostrava v letech 2008-12, abs. hodnoty.....	102
Příloha 7: Horizontální analýza pasiv FN Ostrava v letech 2008-12, rel. hodnoty.....	103
Příloha 8: Horizontální analýza hosp. výsledků FNO v letech 2008-12, abs. hodnoty.....	105
Příloha 9: Horizontální analýza hosp. výsledků FNO v letech 2008-12, rel. hodnoty.....	106
Příloha 10: Vertikální analýza aktiv FN Ostrava v letech 2008-12.....	108
Příloha 11: Vertikální analýza pasiv FN Ostrava v letech 2008-12.....	109
Příloha 12: Vertikální analýza hosp. výsledků FN Ostrava v letech 2008-12.....	110

PŘÍLOHY

Příloha 1: Aktiva FN Ostrava v letech 2008-12

Rozvaha (v tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva celkem	4 059 971	5 133 864	5 755 861	5 777 123	5 727 713
A. Stálá aktiva	3 245 780	4 088 425	4 556 200	4 675 058	4 529 477
DNM	19 542	32 131	62 635	38 354	26 850
software			61 692	36 995	16 676
drobný DNM			-	-	-
Nedok. DNM			943	1 359	9 819
Zálohy na DNM					355
DHM	3 226 239	4 056 295	4 493 565	4 636 704	4 502 627
pozemky			288 613	286 644	277 740
kulturní předměty			1 719	1 734	1 737
stavby			2 635 570	2 706 072	3 084 847
samost.mov.věci			1 274 158	1 241 716	1 088 743
drobný DMM			-	-	-
ostatní DHM					-
Nedok. DHM			293 506	392 763	47 143
Zálohy na DHM				7 776	2 416
DFM			-	-	-
DP			-	-	-
B.Oběžná aktiva	814 191	1 045 440	1 199 660	1 102 065	1 198 237
Zásoby	85 962	94 542	94 656	105 185	111 360
materiál na skl.	46 860	56 997	53 033	63 896	61 676
materiál na cestě			4 310	3 602	4 668
zboží na skladě	39 102	37 545	35 641	37 409	44 145
zboží na cestě			1 673	278	871
KP	248 872	346 211	587 165	578 218	637 448
odběratelé	245 063	314 588	440 987	415 473	455 489
Krátk. PZ			2 620	2 681	1 247
jiné pohledávky			450	62	8
Pohl. za zaměst.	234	195	156	160	35
jiné daně a popl.	985	-	15	22	4
Pohl. za vybr. MVI			49 000	110	-
náklady př. Období	358	430	517	549	2 938
příjmy př. Období	612	68	55	184	176
dohadné účty akt.	1 620	30 930	93 205	158 972	177 543
ost. KP			50	5	8
KFM	477 336	600 219	517 840	418 662	449 429
jiné běžné účty			12 858	10 960	13 160
běžný účet	476 979	599 868	500 989	403 975	433 027
běžný účet FKSP			1 572	1 084	1 073
ceniny	357	351	221	422	384
peníze na cestě			985	1 065	791
pokladna			1 215	1 156	994

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 2: Pasiva ve FN Ostrava v letech 2008-12

Rozvaha (v tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012
Pasiva celkem	4 059 971	5 133 864	5 755 861	5 777 123	5 727 713
C. VK	3 318 142	4 208 853	4 595 233	4 825 858	4 839 539
JÚJ a opr. pol.	3 141 993	4 014 258	4 449 972	4 645 818	4 542 745
JÚJ			4 072 198	4 073 154	3 990 082
Dotace na DM			380 320	575 142	554 772
Kurzové rozdíly			2	29	- 13
Oceň. rozdíly			- 2 548	- 2507	- 2 096
Fondy ÚJ	95 012	115 270	133 486	178 317	296 325
Fond odměn	-	-	-	-	-
FKSP	1 946	2 502	1 460	785	757
Rezervní fond HV	66 121	67 588	38 400	47 231	48 523
Rezervní fond ost.			21 605	20 184	22 417
Fond repr. Maj.	26 945	45 180	72 021	110 118	224 628
Ostatní fondy			-	-	-
Výsledek hospodaření	59 840	58 027	11 774	1 722	470
VH běž. ú.o.	59 840	58 027	11 774	1 722	470
D.Cizí zdroje	741 828	925 011	1 160 628	951 266	888 174
Rezervy			-	-	-
Dlouhodobé závazky	19 933	-	-	-	4 767
DZ na transfery					4 767
Krátkodobé závazky	719 590	922 834	1 160 628	951 266	883 408
Dodavatelé	561 520	658 399	751 001	585 243	556 529
Krátkodobé příj. z.			79 721	78 972	78 969
Zaměstnanci	69 536	75 008	1 481	1 277	1 394
Jiné závazky vůči z.			76 169	80 030	83 843
SZ a ZP	37 549	41 997	46 172	49 247	49 566
Daň z příjmů	11 554	25 517	2 711	15 572	3 882
Jiné přímé daně			13 218	14 814	15 084
Daň z přidané hodnoty			1 660	1 397	2 277
Závazky k vlád. inst.	37	189	202	260	48
KZ na transfery			523	2 381	2 726
Výdaje příštích období	158	5	3	3	8
Výnosy př. obd.	129	202	864	915	1 064
Dohadné účty pasivní	39 107	121 517	183 458	117 864	84 031
Ostatní KZ			3 445	3 290	3 988

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 3: Výkaz zisku a ztrát FN Ostrava v letech 2008-12

Výsledovka (v tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové náklady	3 620 748	4 021 199	4 132 022	4 064 498	4 087 225
Náklady z činnosti	3 620 462	4 020 873	4 131 572	4 064 334	4 086 854
501 Spotřeba materiálu	1 340 709	1 521 196	1 415 632	1 328 660	1 317 368
502 Spotřeba energie	107 881	116 205	117 115	108 083	115 503
504 Prodané zboží	263 032	271 068	253 776	249 912	245 014
506 Aktivace DM				-	- 72
507 Aktivace OM				- 152 950	- 138 479
511 Opravy a udržování	74 505	81 876	110 565	90 216	90 233
512 Cestovné	5 520	5 534	6 454	6 781	7 567
513 Náklady na repréz.	1 016	1 569	1 926	2 200	2 481
518 Ostatní služby	157 251	172 812	193 631	198 519	195 885
521 Mzdové náklady	1 008 193	1 135 645	1 207 705	1 300 858	1 336 215
524 Záonné sociální poj.	349 218	372 698	405 654	438 700	447 006
525 Jiné sociální pojištění		-	-	-	-
527 Záonné soc. nákl.	19 717	22 389	23 822	12 639	12 936
528 Jiné sociální náklady	1	2 366	2 755	3 960	1
531 Daň silniční	51	40	49	32	58
532 Daň z nemovitostí	110	-	217	102	107
538 Jiné daně a poplatky	24	26	47	48	40
541 Smluvní pokuty	1	3	-	-	-
542 Jiné pokuty a penále	74	87	2	24	382
543 Dary	-	-	-	-	-
544 Prodaný materiál	109 808	118 030	121 654	115 994	103 859
547 Manka a škody	169	25	51	19	11
548 Tvorba fondů	-	-	-	-	-
551 Odpisy DM	149 208	171 436	232 827	303 656	298 418
552 Prodaný DNM	-	-	-	-	-
553 Prodaný DHM	-	-	-	4 549	-
554 Prodané pozemky	-	-	-	-	-
555 Tvorba a zúč. rezerv	-	-	-	-	-
556 Tvorba a zúčt. OP	-	-	543	944	1 934
557 Náklady z vyřaz. Pohl.	1 581	1 262	11 776	274	514
558 Náklady z drob. DM				26 110	23 823
549 Ostatní náklady z čin.	32 393	25 342	25 370	25 004	26 049
Finanční náklady	168	326	451	164	371
562 Úroky	17	-	-	-	-
563 Kurzové ztráty	151	326	451	164	371
VÝNOSY	3 680 588	4 092 702	4 157 253	4 095 429	4 116 253
Výnosy z činnosti	3 291 210	4 057 267	4 141 097	4 079 650	4 081 861
601 Výnosy z prod. v.v.	2 740	2 701	2 429	3 512	5 541
602 Výnosy z prod. služeb	2 938 236	3 316 110	3 492 167	3 595 326	3 602 899
603 Výnosy z pronájmu	-	-	-	27 738	25 549
604 Výnosy z prod. zboží	350 233	358 922	337 649	328 935	326 745
609 Jiné výnosy z výk.	-	-	-	-	-
641 Smluvní pokuty	192	228	80	81	4 041
642 Jiné pokuty a penále		-	20	-	-
643 Výnosy z odeps. pohl.	-	3	2	8	5
644 Výnosy z pr. mat.	9	96 415	97 723	92 688	83 025

645 Výnosy z prod. DNM	-	-	-	-	-
646 Výnosy z prod. DHM	28	18	40	130	141
647 Výnosy z prod. pozem.	-	-	-	-	-
648 Čerpání fondů	20 029	9 333	5 920	6 006	4 483
649 Ostatní výn. z činnosti	112 057	122 321	199 284	52 964	29 431
Finanční výnosy	9 374	4 520	4 394	4 613	3 653
662 Úroky	9 333	4 408	4 382	4 552	3 610
663 Kurzové zisky	41	112	11	61	42
Výnosy z nároků na prostředky SR, ...	15 292	30 915	11 763	11 166	30 739
671 Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu	15 292	24 381	10 171	11 166	30 739
672 Výnosy z nezpochyb. nároků na prostředky rozpočtů územních samosprávních celků	-	6 534	1 592	-	-
Výsledek hospodaření před zdaněním	59 946	71 503	25 231	30 930	29 028
Daň z příjmů	638	13 388	13 158	29 010	28 798
Dodatečné odvody z daně z příjmu	- 532	89	299	197	- 240
Výsledek hospodaření po zdanění	59 840	58 027	11 774	1 722	470

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 4: Horizontální analýza aktiv FN Ostrava v letech 2008-12, absolutní hodnoty

Rozvaha (v tis. Kč)	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Aktiva celkem	1 073 893	621 997	21 262	- 49 410
A. Stálá aktiva	842 645	467 775	118 858	- 145 581
DNM	12 589	30 504	- 24 281	- 11 504
software	-	61 692	- 24 697	- 20 319
drobný DNM	-	-	-	-
Nedok. DNM	-	943	416	8 460
Zálohy na DNM	-	-	-	355
DHM	830 056	437 270	143 139	- 134 077
pozemky	-	288 613	- 1 969	- 8 904
kulturní předměty	-	1 719	15	3
stavby	-	2 635 570	70 502	378 775
samost.mov.věci	-	1 274 158	- 32 442	- 152 973
drobný DMM	-	-	-	-
ostatní DHM	-	-	-	-
Nedok. DHM	-	293 506	99 257	- 345 620
Zálohy na DHM	-	-	7 776	- 5 360
DFM	-	-	-	-
DP	-	-	-	-
B.Oběžná aktiva	231 249	154 220	- 97 595	96 172
Zásoby	8 580	114	10 529	6 175
materiál na skl.	10 137	- 3 964	10 863	- 2 220
materiál na cestě	-	4 310	- 708	1 066
zboží na skladě	- 1 557	- 1 904	1 768	6 736
zboží na cestě	-	1 673	- 1 395	593
KP	97 339	240 954	- 8 947	59 230
odběratelé	69525	126 399	- 25 514	40 016
Krátk. PZ	-	2 620	61	- 1 434
jiné pohledávky	-	450	- 388	- 54
Pohl. za zaměst.	- 39	- 39	4	- 125
jiné daně a popl.	- 985	15	7	- 18
Pohl. za vybr. MVI	-	49 000	- 48 890	- 110
náklady př. Období	72	87	32	2 389
příjmy př. Období	- 544	- 13	129	- 8
dohadné účty akt.	29310	62 275	65 767	18 571
ost. KP	-	50	- 45	3
KFM	122 883	- 82 379	- 99 178	30 767
jiné běžné účty	-	12 858	- 1 898	2 200
běžný účet	122889	- 98 879	- 97 014	29 052
běžný účet FKSP	-	1 572	- 488	- 11
ceniny	- 6	- 130	201	- 38
peníze na cestě	-	985	80	- 274
pokladna	-	1 215	- 59	- 162

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 5: Horizontální analýza aktiv FN Ostrava v letech 2008-12, relativní hodnoty

Rozvaha (%)	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Aktiva celkem	26,5%	12,1%	0,4%	-0,9%
A. Stálá aktiva	26,0%	11,4%	2,6%	-3,1%
DNM	64,4%	94,9%	-38,8%	-30,0%
software			-40,0%	-54,9%
drobný DNM				
Nedok. DNM			44,1%	622,5%
Zálohy na DNM				
DHM	25,7%	10,8%	3,2%	-2,9%
pozemky			-0,7%	-3,1%
kulturní předměty			0,9%	0,2%
stavby			2,7%	14,0%
samost.mov.věci			-2,5%	-12,3%
drobný DMM				
ostatní DHM				
Nedok. DHM			33,8%	-88,0%
Zálohy na DHM				-68,9%
DFM				
DP				
B.Oběžná aktiva	28,4%	14,8%	-8,1%	8,7%
Zásoby	10,0%	0,1%	11,1%	5,9%
materiál na skl.	21,6%	-7,0%	20,5%	-3,5%
materiál na cestě			-16,4%	29,6%
zboží na skladě	-4,0%	-5,1%	5,0%	18,0%
zboží na cestě			-83,4%	213,3%
KP	39,1%	69,6%	-1,5%	10,2%
odběratelé	28,4%	40,2%	-5,8%	9,6%
Krátk. PZ			2,3%	-53,5%
jiné pohledávky			-86,2%	-87,1%
Pohl. za zaměst.	-16,7%	-20,0%	2,6%	-78,1%
jiné daně a popl.	-100,0%		46,7%	-81,8%
Pohl. za vybr. MVI			-99,8%	-100,0%
náklady př. Období	20,1%	20,2%	6,2%	435,2%
příjmy př. Období	-88,9%	-19,1%	234,5%	-4,3%
dohadné účty akt.	1809,3%	201,3%	70,6%	11,7%
ost. KP			-90,0%	60,0%
KFM	25,7%	-13,7%	-19,2%	7,3%
jiné běžné účty			-14,8%	20,1%
běžný účet	25,8%	-16,5%	-19,4%	7,2%
běžný účet FKSP			-31,0%	-1,0%
ceniny	-1,7%	-37,0%	91,0%	-9,0%
peníze na cestě			8,1%	-25,7%
pokladna			-4,9%	-14,0%

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 6: Horizontální analýza pasiv FN Ostrava v letech 2008-12, absolutní hodnoty

Rozvaha (v tis. Kč)	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Pasiva celkem	1 073 893	621 997	21 262	- 49 410
C. VK	890 711	386 380	230 625	13 681
JÚJ a opr. pol.	872 265	435 714	195 846	- 103 073
JÚJ	-	4 072 198	956	- 83 072
Dotace na DM	-	380 320	194 822	- 20 370
Kurzové rozdíly	-	2	27	- 42
Oceň. rozdíly	-	- 2 548	41	411
Fondy ÚJ	20 258	18 216	44 831	118 008
Fond odměn	-	-	-	-
FKSP	556	- 1 042	- 675	- 28
Rezervní fond HV	1 467	- 29 188	8 831	1 292
Rezervní fond ost.	-	21 605	- 1 421	2 233
Fond repr. Maj.	18 235	26 841	38 097	114 510
Ostatní fondy	-	-	-	-
Výsledek hospodaření	- 1 813	- 46 253	- 10 052	- 1 252
VH běž. ú.o.	- 1 813	- 46 253	- 10 052	- 1 252
D.Cizí zdroje	183 183	235 617	- 209 362	- 63 092
Rezervy	-	-	-	-
Dlouhodobé závazky	- 19 933	-	-	4 767
DZ na transfery	-	-	-	4 767
Krátkodobé závazky	203 244	237 794	- 209 362	- 67 858
Dodavatelé	96 879	92 602	- 165 758	- 28 714
Krátkodobé příj. z.	-	79 721	- 749	- 3
Zaměstnanci	5 472	- 73 527	- 204	117
Jiné závazky vůči z.	-	76 169	3 861	3 813
SZ a ZP	4 448	4 175	3 075	319
Daň z příjmů	13 963	- 22 806	12 861	- 11 690
Jiné přímé daně	-	13 218	1 596	270
Daň z přidané hodnoty	-	1 660	- 263	880
Závazky k vlád. Inst.	152	13	58	- 212
KZ na transfery	-	523	1 858	345
Výdaje příštích období	- 153	- 2	-	5
Výnosy př. obd.	73	662	51	149
Dohadné účty pasivní	82 410	61 941	- 65 594	- 33 833
Ostatní KZ	-	3 445	- 155	698

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha7: Horizontální analýza pasiv FN Ostrava v letech 2008-12, relativní hodnoty

Rozvaha (%)	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Pasiva celkem	26,5%	12%	0%	-1%
C. VK	26,8%	9,2%	5,0%	0,3%
JÚJ a opr. pol.	27,8%	10,9%	4,4%	-2,2%
JÚJ			0,0%	-2,0%
Dotace na DM			51,2%	-3,5%
Kurzové rozdíly			1350,0%	-144,8%
Oceň. rozdíly			-1,6%	-16,4%
Fondy ÚJ	21,3%	15,8%	33,6%	66,2%
Fond odměn				
FKSP	28,6%	-41,6%	-46,2%	-3,6%
Rezervní fond HV	2,2%	-43,2%	23,0%	2,7%
Rezervní fond ost.			-6,6%	11,1%
Fond repr. Maj.	67,7%	59,4%	52,9%	104,0%
Ostatní fondy				
Výsledek hospodaření	-3,0%	-79,7%	-85,4%	-72,71%
VH běž. ú.o.	-3,0%	-79,7%	-85,4%	-72,7%
D.Cizí zdroje	24,7%	25,5%	-18,0%	-6,6%
Rezervy				
Dlouhodobé závazky	-100,0%			
DZ na transfery				
Krátkodobé závazky	28,2%	25,8%	-18,0%	-7,1%
Dodavatelé	17,3%	14,1%	-22,1%	-4,9%
Krátkodobé příj. z.			-0,9%	0,0%
Zaměstnanci	7,9%	-98,0%	-13,8%	9,2%
Jiné závazky vůči z.			5,1%	4,8%
SZ a ZP	11,8%	9,9%	6,7%	0,6%
Daň z příjmů	120,8%	-89,4%	474,4%	-75,1%
Jiné přímé daně			12,1%	1,8%
Daň z přidané hodnoty			-15,8%	63,0%
Závazky k vlád. Inst.	410,8%	6,9%	28,7%	-81,5%
KZ na transfery			355,3%	14,5%
Výdaje příštích období	-96,8%	-40,0%	0,0%	166,7%
Výnosy př. obd.	56,6%	327,7%	5,9%	16,3%
Dohadné účty pasivní	210,7%	51,0%	-35,8%	-28,7%
Ostatní KZ			-4,5%	21,2%

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 8: Horizontální analýza hospodářských výsledků FN Ostrava v letech 2008-12, absolutní hodnoty

Výsledovka (v tis. Kč)	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Celkové náklady	400 451	110 823	- 67 524	22 727
Náklady z činnosti	400 411	110 699	- 67 238	22 520
501 Spotřeba materiálu	180 487	- 105 564	- 86 972	- 11 292
502 Spotřeba energie	8 324	910	- 9 032	7 420
504 Prodané zboží	8 036	- 17 292	- 3 864	- 4 898
506 Aktivace DM	-	-	-	- 72
507 Aktivace OM	-	-	- 152 950	14 471
511 Opravy a udržování	7 371	28 689	- 20 349	17
512 Cestovné	14	920	327	786
513 Náklady na reprez.	553	357	274	281
518 Ostatní služby	15 561	20 819	4 888	- 2 634
521 Mzdové náklady	127 452	72 060	93 153	35 357
524 Zákonné sociální poj.	23 480	32 956	33 046	8 306
525 Jiné sociální pojištění	-	-	-	-
527 Zákonné soc. nákl.	2 672	1 433	- 11 183	297
528 Jiné sociální náklady	2 365	389	1 205	- 3 959
531 Daň silniční	- 11	9	- 17	26
532 Daň z nemovitostí	- 10	217	- 115	5
538 Jiné daně a poplatky	2	21	1	- 8
541 Smluvní pokuty	2	- 3	-	-
542 Jiné pokuty a penále	13	- 85	22	358
543 Dary	-	-	-	-
544 Prodaný materiál	8 222	3 624	- 5 660	- 12 135
547 Manka a škody	- 144	26	- 32	- 8
548 Tvorba fondů	-	-	-	-
551 Odpisy DM	22 228	61 391	70 829	- 5 238
552 Prodaný DNM	-	-	-	-
553 Prodaný DHM	-	-	4 549	- 4 549
554 Prodané pozemky	-	-	-	-
555 Tvorba a zúč. rezerv	-	-	-	-
556 Tvorba a zúčt. OP	-	543	401	990
557 Náklady z vyřaz. Pohl.	- 319	10 514	- 11 502	240
558 Náklady z drob. DM	-	-	26 110	- 2 287
549 Ostatní náklady z čin.	- 7 051	28	- 366	1 045
Finanční náklady	158	125	- 287	207
562 Úroky	17	-	-	-
563 Kurzové ztráty	175	125	- 287	207
VÝNOSY	412 114	64 551	- 61 824	20 824
Výnosy z činnosti	766 057	83 830	- 61 447	2 211
601 Výnosy z prod. v.v.	- 39	- 272	1 083	2 029
602 Výnosy z prod. služeb	377 874	176 057	103 159	7 573
603 Výnosy z pronájmu	-	-	27 738	- 2 189
604 Výnosy z prod. zboží	8 689	- 21 273	- 8 714	- 2 190
609 Jiné výnosy z výk.	-	-	-	-
641 Smluvní pokuty	36	- 148	1	3 960
642 Jiné pokuty a penále	-	20	- 20	-

643 Výnosy z odeps. pohl.	3	- 1	6	- 3
644 Výnosy z pr. mat.	96 406	1 308	- 5 035	- 9 663
645 Výnosy z prod. DNM	-	-	-	-
646 Výnosy z prod. DHM	- 10	22	90	11
647 Výnosy z prod. pozem.	-	-	-	-
648 Čerpání fondů	- 10 696	- 3 413	86	- 1 523
649 Ostatní výn. z činnosti	10 264	76 963	- 146 320	- 23 533
Finanční výnosy	- 4 854	- 126	219	- 960
662 Úroky	- 4 925	- 26	170	- 942
663 Kurzové zisky	71	- 101	50	- 19
Výnosy z nároků na prostředky SR, ...	15 623	- 19 152	- 597	19 573
671 Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu	9 089	- 14 210	995	19 573
672 Výnosy z nezpochyb. nároků na prostředky rozpočtů územních samosprávních celků	6 534	- 4 942	- 1 592	-
Výsledek hospodaření před zdaněním	11 557	- 46 272	5 699	- 1 902
Daň z příjmů	12 750	- 230	15 852	- 212
Dodatečné odvody z daně z příjmu	621	210	- 102	- 437
Výsledek hospodaření po zdanění	- 1 813	- 46 253	- 10 052	- 1 252

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 9: Horizontální analýza hospodářských výsledků FN Ostrava v letech 2008-12, relativní hodnoty

Výsledovka (%)	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Celkové náklady	11,06%	2,76%	-1,63%	0,56%
Náklady z činnosti	11,06%	2,75%	-1,63%	0,55%
501 Spotřeba materiálu	13,46%	-6,94%	-6,14%	-0,85%
502 Spotřeba energie	7,72%	0,78%	-7,71%	6,87%
504 Prodané zboží	3,06%	-6,38%	-1,52%	-1,96%
506 Aktivace DM				
507 Aktivace OM				-9,46%
511 Opravy a udržování	9,89%	35,04%	-18,40%	0,02%
512 Cestovné	0,25%	16,62%	5,07%	11,59%
513 Náklady na reprez.	54,43%	22,75%	14,23%	12,77%
518 Ostatní služby	9,90%	12,05%	2,52%	-1,33%
521 Mzdové náklady	12,64%	6,35%	7,71%	2,72%
524 Zákonné sociální poj.	6,72%	8,84%	8,15%	1,89%
525 Jiné sociální poj.				
527 Zákonné soc. nákl.	13,55%	6,40%	-46,94%	2,35%
528 Jiné sociální náklady	236500,00%	16,44%	43,74%	-99,97%
531 Daň silniční	-21,57%	22,50%	-34,69%	81,25%
532 Daň z nemovitostí	-100,00%		-53,00%	4,90%
538 Jiné daně a poplatky	8,33%	80,77%	2,13%	-16,67%
541 Smluvní pokuty	200,00%	-100,00%		
542 Jiné pokuty a penále	17,57%	-97,70%		1491,67%
543 Dary				
544 Prodaný materiál	7,49%	3,07%	-4,65%	-10,46%
547 Manka a škody	-85,21%	104,00%	-62,75%	-42,11%
548 Tvorba fondů				
551 Odpisy DM	14,90%	35,81%	30,42%	-1,72%
552 Prodaný DNM				
553 Prodaný DHM				-100,00%
554 Prodané pozemky				
555 Tvorba a zúč. rezerv				
556 Tvorba a zúčt. OP			73,85%	104,87%
557 Náklady z vyřaz. Pohl.	-20,18%	833,12%	-97,67%	87,59%
558 Náklady z drob. DM				-8,76%
549 Ostatní náklady z čin.	-21,77%	0,11%	-1,44%	4,18%
Finanční náklady	94,05%	38,34%	-63,64%	126,22%
562 Úroky	-100,00%			
563 Kurzové ztráty	115,89%	38,34%	-63,64%	126,22%
VÝNOSY	11,20%	1,58%	-1,49%	0,51%
Výnosy z činnosti	23,28%	2,07%	-1,48%	0,05%
601 Výnosy z prod. v.v.	-1,42%	-10,07%	44,59%	57,77%
602 Výnosy z prod. služeb	12,86%	5,31%	2,95%	0,21%
603 Výnosy z pronájmu				-7,89%

604 Výnosy z prod. zboží	2,48%	-5,93%	-2,58%	-0,67%
609 Jiné výnosy z výk.				
641 Smluvní pokuty	18,75%	-64,91%	1,25%	4888,89%
642 Jiné pokuty a penále				
643 Výnosy z odeps. pohl.		-33,33%	300,00%	-37,50%
644 Výnosy z pr. mat.	1059871,42%	1,36%	-5,15%	-10,43%
645 Výnosy z prod. DNM				
646 Výnosy z prod. DHM	-35,71%	122,22%	225,00%	8,46%
647 Výnosy z prod. pozem.				
648 Čerpání fondů	-53,40%	-36,57%	1,45%	-25,36%
649 Ostatní výn. z činnosti	9,16%	62,92%	-73,42%	-44,43%
Finanční výnosy	-51,78%	-2,79%	4,98%	-20,81%
662 Úroky	-52,77%	-0,59%	3,88%	-20,69%
663 Kurzové zisky	173,17%	-90,18%	454,55%	-31,15%
Výnosy z nároků na prostředky SR, ...	102,16%	-61,95%	-5,08%	175,29%
671 Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu	59,44%	-58,28%	9,78%	175,29%
672 Výnosy z nezpochyb. nároků na prostředky rozpočtů územních samosprávních celků		-75,64%		
Výsledek hospodaření před zdaněním	19,28%	-64,71%	22,59%	-6,15%
Daň z příjmů	1998,43%	-1,72%	120,47%	-0,73%
Dodatečné odvody z daně z příjmu	-116,73%	235,96%	-34,11%	-221,83%
Výsledek hospodaření po zdanění	-3,03%	-79,71%	-85,37%	-72,71%

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 10: Vertikální analýza aktiv FN Ostrava v letech 2008-12

Rozvaha	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva celkem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
A. Stálá aktiva	79,9%	79,6%	79,2%	80,9%	79,1%
DNM	0,6%	0,8%	1,4%	0,8%	6,0%
software			98,5%	96,5%	62,1%
drobný DNM					
Nedok. DNM			1,5%	3,5%	36,6%
Zálohy na DNM					1,3%
DHM	99,4%	99,2%	98,6%	99,2%	99,4%
pozemky			6,4%	6,2%	6,2%
kulturní předměty			0,0%	0,0%	0,0%
stavby			58,7%	58,4%	68,5%
samost.mov.věci			28,4%	26,8%	24,2%
drobný DMM					
ostatní DHM					
Nedok. DHM			6,5%	8,5%	1,0%
Zálohy na DHM				0,2%	0,1%
DFM					
DP					
B. Oběžná aktiva	20,1%	20,4%	20,8%	19,1%	20,9%
Zásoby	10,6%	9,0%	7,9%	9,5%	9,3%
materiál na skl.	54,5%	60,3%	56,0%	60,7%	55,4%
materiál na cestě			4,6%	3,4%	4,2%
zboží na skladě	45,5%	39,7%	37,7%	35,6%	39,6%
zboží na cestě			1,8%	0,3%	0,8%
KP	30,6%	33,1%	48,9%	52,5%	53,2%
odběratelé	98,5%	90,9%	75,1%	71,9%	71,5%
Krátk. PZ			0,4%	0,5%	0,2%
jiné pohledávky			0,1%	0,0%	0,0%
Pohl. za zaměst.	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
jiné daně a popl.	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Pohl. za vybr. MVI			8,3%	0,0%	
náklady př. Období	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,5%
příjmy př. Období	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
dohadné účty akt.	0,7%	8,9%	15,9%	27,5%	27,9%
ost. KP			0,0%	0,0%	0,0%
KFM	58,6%	57,4%	43,2%	38,0%	37,5%
jiné běžné účty			2,5%	2,6%	2,9%
běžný účet	99,9%	99,9%	96,7%	96,5%	96,4%
běžný účet FKSP			0,3%	0,3%	0,2%
ceniny	0,1%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%
peníze na cestě			0,2%	0,3%	0,2%
pokladna			0,2%	0,3%	0%

Příloha 11: Vertikální analýza pasiv FN Ostrava v letech 2008-12

Rozvaha	2008	2009	2010	2011	2012
Pasiva celkem	100%	100,0%	100%	100%	100%
C. VK	81,7%	82,0%	79,8%	83,5%	84,5%
JÚJ a opr. pol.	94,7%	95,4%	96,8%	96,3%	93,9%
JÚJ			91,5%	87,7%	87,8%
Dotace na DM			8,5%	12,4%	12,2%
Kurzové rozdíly			0,0%	0,0%	0,0%
Oceň. rozdíly			-0,1%	-0,1%	0,0%
Fondy ÚJ	2,9%	2,7%	2,9%	3,7%	6,1%
Fond odměn					
FKSP	2,0%	2,2%	1,1%	0,4%	0,3%
Rezervní fond HV	69,6%	58,6%	28,8%	26,5%	16,4%
Rezervní fond ost.			16,2%	11,3%	7,6%
Fond repr. Maj.	28,4%	39,2%	54,0%	61,8%	75,8%
Ostatní fondy				0,0%	
Výsledek hospodaření	1,8%	1,4%	0,3%	0,0%	0,01%
VH běž. ú.o.	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
D.Cizí zdroje	18,3%	18,0%	20,2%	16,5%	15,5%
Rezervy					
Dlouhodobé závazky	2,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%
DZ na transfery					100,0%
Krátkodobé závazky	97,0%	99,8%	100,0%	100,0%	99,5%
Dodavatelé	78,0%	71,3%	64,7%	61,5%	63,0%
Krátkodobé příj. z.			6,9%	8,3%	8,9%
Zaměstnanci	9,7%	8,1%	0,1%	0,1%	0,2%
Jiné závazky vůči z.		0,0%	6,6%	8,4%	9,5%
SZ a ZP	5,2%	4,6%	4,0%	5,2%	5,6%
Daň z příjmů	1,6%	34,0%	0,2%	1,6%	0,4%
Jiné přímé daně			1,1%	1,6%	1,7%
Daň z přidané hodnoty			0,1%	0,1%	0,3%
Závazky k vlád. Inst.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
KZ na transfery			0,0%	0,3%	0,3%
Výdaje příštích období	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Výnosy př. obd.	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%
Dohadné účty pasivní	5,4%	13,2%	15,8%	12,4%	9,5%
Ostatní KZ			0,3%	0,3%	0,5%

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 12: Vertikální analýza hospodářských výsledků FN Ostrava v letech 2008-12

Výsledovka (v tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové náklady	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Náklady z činnosti	99,99%	99,99%	99,99%	100,00%	99,99%
501 Spotřeba materiálu	37,03%	37,83%	34,26%	32,69%	32,23%
502 Spotřeba energie	2,98%	2,89%	2,83%	2,66%	2,83%
504 Prodané zboží	7,27%	6,74%	6,14%	6,15%	6,00%
506 Aktivace DM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
507 Aktivace OM	0,00%	0,00%	0,00%	-3,76%	-3,39%
511 Opravy a udržování	2,06%	2,04%	2,68%	2,22%	2,21%
512 Cestovné	0,15%	0,14%	0,16%	0,17%	0,19%
513 Náklady na reprez.	0,03%	0,04%	0,05%	0,05%	0,06%
518 Ostatní služby	4,34%	4,30%	4,69%	4,88%	4,79%
521 Mzdové náklady	27,85%	28,24%	29,23%	32,01%	32,70%
524 Zákonné sociální poj.	9,65%	9,27%	9,82%	10,79%	10,94%
525 Jiné sociální pojištění	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
527 Zákonné soc. nákl.	0,54%	0,56%	0,58%	0,31%	0,32%
528 Jiné sociální náklady	0,00%	0,06%	0,07%	0,10%	0,00%
531 Daň silniční	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
532 Daň z nemovitostí	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%
538 Jiné daně a poplatky	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
541 Smluvní pokuty	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
542 Jiné pokuty a penále	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%
543 Dary	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
544 Prodaný materiál	3,03%	2,94%	2,94%	2,85%	2,54%
547 Manka a škody	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
548 Tvorba fondů	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
551 Odpisy DM	4,12%	4,26%	5,64%	7,47%	7,30%
552 Prodaný DNM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
553 Prodaný DHM	0,00%	0,00%	0,00%	0,11%	0,00%
554 Prodané pozemky	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
555 Tvorba a zúč. rezerv	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
556 Tvorba a zúčt. OP	0,00%	0,00%	0,01%	0,02%	0,05%
557 Náklady z vyřaz. Pohl.	0,04%	0,03%	0,29%	0,01%	0,01%
558 Náklady z drob. DM	0,00%	0,00%	0,00%	0,64%	0,58%
549 Ostatní náklady z čin.	0,89%	0,63%	0,61%	0,62%	0,64%
Finanční náklady	0,00%	0,01%	0,01%	0,00%	0,01%
562 Úroky	10,12%				
563 Kurzové ztráty	89,88%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
VÝNOSY	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Výnosy z činnosti	89,42%	99,13%	99,61%	99,61%	99,16%
601 Výnosy z prod. v.v.	0,08%	0,07%	0,06%	0,09%	0,14%
602 Výnosy z prod. služeb	89,28%	81,73%	84,33%	88,13%	88,27%
603 Výnosy z pronájmu		0,00%	0,00%	0,68%	0,63%
604 Výnosy z prod. zboží	10,64%	8,85%	8,15%	8,06%	8,00%
609 Jiné výnosy z výk.		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
641 Smluvní pokuty	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	0,10%
642 Jiné pokuty a penále		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
643 Výnosy z odeps. pohl.		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

644 Výnosy z pr. mat.	0,00%	2,38%	2,36%	2,27%	2,03%
645 Výnosy z prod. DNM		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
646 Výnosy z prod. DHM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
647 Výnosy z prod. pozem.		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
648 Čerpání fondů	0,61%	0,23%	0,14%	0,15%	0,11%
649 Ostatní výn. z činnosti	3,40%	3,01%	4,81%	1,30%	0,72%
Finanční výnosy	0,25%	0,11%	0,11%	0,11%	0,09%
662 Úroky	99,56%	97,52%	99,73%	98,68%	98,82%
663 Kurzové zisky	0,44%	2,48%	0,25%	1,32%	1,15%
Výnosy z nároků na prostředky SR, ...	0,42%	0,76%	0,28%	0,27%	0,75%
671 Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu	100,00%	78,86%	86,47%	100,00%	100,00%
672 Výnosy z nezpochyb. nároků na prostředky rozpočtů územních samosprávních celků		21,14%	13,53%	0,00%	0,00%
Výsledek hospodaření před zdaněním	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Daň z příjmů	1,06%	18,72%	52,15%	93,79%	99,21%
Dodatečné odvody z daně z příjmu	-0,89%	0,12%	1,19%	0,64%	-0,83%
Výsledek hospodaření po zdanění	99,82%	81,15%	46,66%	5,57%	1,62%

Zdroj: Vlastní zpracování